

primorski

dnevnik

Gorbačov potrdil pripravljenost na vrh SZ - ZDA

MOSKVA — Sovjetska zveza je naklonjena novemu sestanku na vrhu z ZDA pod pogojem, da ta omogoči normalizacijo odnosov med velesilama, zboljšanje mednarodnih razmer in pospešitev dialoga o omejitvi orožnih potencialov, a je tudi pripravljena skleniti sporazum o ukinitvi jedrskih poskusov. Tako piše v sporočilu, ki ga je Gorbačov naslovil »skupini šestih« (Argentina, Mehika, Indija, Švedska, Grčija, Tanzanija) v odgovor na njihovo ponudbo o sodelovanju v prizadevanjih za postopno razorožitev in nadzorstvo nad njo z inšpekcijami na kraju samem. Šesterica je v ta namen predlagala sestanek njenih in sovjetskih ter ameriških izvedencev, kar je Gorbačov zdaj podprl s pripombo, da bo pristal na inšpekcije, seveda če bo to vzajemno. Državnik se je zavzel tudi za dogovor z ZDA o odpravi napadalnega orožja v vesolju in zemlja-vesolje in o prepovedi protisatelitskih sistemov.

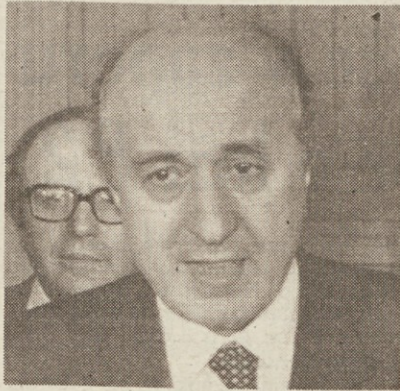
SZ je tudi optimistična glede soglasja z ZDA na stockholmski konferenci o varnosti v Evropi, ki zadeva konvencionalno oborožitev, čeprav ji Bela hiša očita, da ne mara vsestranskih inšpekcij v svojih oporiščih.

Demokrščanski sekretar doliva olja na ogenj polemike

De Mita ostro kritičen do Craxija in zaveznikov v večinski koaliciji

RIM — Bolj ko se bliža konec poletja, se stranke začnajo »drezati«. To zlasti velja za največji stranki večinske koalicije KD in PSI. Krščanska demokracija spet očita socializmom odgovornosti glede vladne krize, dejansko sporno vprašanje pa je reforma volilnega sistema. KD namreč predlaga predhodne volilne dogovore, da bi omejila tako imenovano »pozicijsko rento« manjših strank. Vendar temu samoumevno nasprotujejo zlasti socialisti, iz drugih razlogov pa tudi KPI.

A pojdimo po vrsti. V intervjuju za revijo Panorama, ki so ga včeraj povzele tiskovne agencije, je sekretar KD De Mita spet naglasil, da je njegova stranka nasprotovala vladni krizi. V tem okviru je poudaril, da je Arnaldo Forlani, preden se je sestala vlada in sklepala o odstopu, povedal Craxiju, da demokristjani nasprotujejo odstopu. Kljub temu, pravi De Mita, je vlada sklenila odstopiti, čeravno je ocenjevala tajno glasovanje kot nemoralno. Dejstvo, je polemično pripomnil sekretar večinske stranke, dokazuje, da KD ni hotela krize. »Ne izključujem sicer, da je kdo med demokristjani volil proti vladi, vendar vodstvo stranke tega ni hotelo.« Namig, da so vlado zrušili socialistični

Ciriaco De Mita

ostrostrelci, je dokaj prozoren.

In da bi dolil še olja na ogenj polemike, je De Mita dodal, da »je cilj KD odpraviti protislovje, ki dopuša, da je ista stranka (PSI, op. ur.) lahko os današnje pa tudi morebitne drugačne jutrišnje večina.« Ob tem je De Mita obtožil še ostale zaveznike, da niso sposobni oblikovati predlogov, ki bi omogočili večjo bero glasov, pač pa upoštevajo predvsem »generično željo ljudi po novem«.

De Mita ni mehak ne s socialisti ne

z ostalimi zavezniki, čeravno je tarča njegove polemike predvsem Craxi. Pa tudi komunistom ni prizanesel. Obtožil jih je odsotnosti.

Na komuniste pa se vsekakor obrača direktor Popola Galloni, ki izhaja iz demokrščanskega predloga o spremembi volilnega sistema in pravi, da bi se nasprotno skupine v tem primeru razlikovale le v izbiri sredstev za uresničitev skupnih ciljev.

Vendar tak predlog ne navdušuje komunistov. Član tajništva KPI Angius odgovarja na Rinasciti, da italijanskega sistema ne hromijo zakoni, pač pa stranke, ki že pred volitvami onesposablja sistem s tem, da izključujejo iz vladne večine silo, ki ima 30 odst. glasov. Ravno tako nezadovoljen je tudi socialist Salvo Andò, ki vidi v demokrščanskem predlogu le poskus, da bi spet uvedli neko prvenstvo med strankami in zagotovili pozicije strank, ki preživljajo krizo identitete ali pa v sedanjih situaciji nimajo tolikšne politične teže, da bi jim avtomatično pritikalo vodstvo vsakega možnega zaveznika. Pravilno je torej, meni Andò, stališče tistih, ki zavračajo tako hipoteto reforme, ki bi jih oškodovala po nepotrebnem. Ni kaj reči: brutalno jasen ne.

G. R.

Ob prekinit

PRENIZ EDINI RAZLOG

LJUBLJANA — V bližini znane ljubljanske gostilne pri Ruskem carju je na neki hiši vzdignjena plošča v spomin na protidraginske demonstracije, ki jih je pred vojno organizirala komunistična partija. Znanec, novinar humorističnega časopisa, se je pred leti rad zaobljubljal, da bo lepega dne objavil fotografijo omenjene plošče s pripisom: »Kaj ko bi demonstracije ponovili — organizator bi lahko bil isti...«

Kolegi so se nasmihali domislci, še bolj pa novinarjem zatrjevanju, da si to zares upa objaviti. No, fotografijo je čez nekaj let časopis res objavil (le avtor je bil drugi) — in nič posebnega se ni zgodilo. »Štos« pač, kakršnih je v časih inflacije in krize veliko.

Morda je ta anekdota dovolj zgovorna ilustracija odnosa slovenske in jugoslovanske javnosti, sredstev obveščanja in politike do kočljivih vprašanj, kakršna so demonstracije, stavke in še kaj. Medtem ko je bil prvi jugoslovanski povojni štrajk trboveljskih rudarjev leta 1956 dolgo zavil v strogi molk in so se tudi kasneje stavke oziroma prekinitve dela le stežka prebile v časopisne stolpce, dandanes jugoslovanski časniki pogosto kar tekmujejo, kdo bo izčrpnije in bolj zanimivo razčlenil posamezne prekinitve ali obdelal pojav na splošno. In obdelati se ga vsekakor splača, saj jugoslovanske prekinitve tudi danes še niso izgubile privzoka ideološkega absurda: delavec - samoupravljalec teoretično še vedno stavlja proti sebi, če naj bi držalo, da je prav on lastnik proizvodnih sredstev.

Toda teorija je eno, praksa drugo, to zadnje čase priznavajo tudi najtrši dogmatiki. V razmerah, ko gospodarstvu ostaja vedno manj prostora za odločanje o dohodku, ko mu zvezna in druge vlade predpišejo domala vse parametre, bi težko »zmerjali« delavca, da stavka proti sebi. Ni, recimo, lahko miriti kolektivna, ki (v skladu z družbenimi usmeritvami) uspešno izvaža, dosega evropsko produktivnost in zaradi tujih naročil dela ob sobotah in nedeljah, potem pa ga spremenjeni predpis iz Beograda udari po žepu. Če pride do prekinitev dela v takšnem podjetju, bi se tudi državna birokracija težko tolažila, češ a delavci stavkajo zaradi »neinformiranosti« ali »nesposobnega ali neprožnega vodstva podjetja«. To je bilo v večini primerov doslej res, vendar se s krepitvijo državnega urejanja gospodarstva krog tistih, proti katerim stavkajo jugoslovanski delavci, gotovo širi — izven podjetij, in tudi navzgor.

Marjan Orožen, član predsedstva Zveze sindikatov Jugoslavije, je pred dnevi novinarjem zatrdil, da številni prekinitev dela letos ne naraščajo. To je sicer res, toda za razliko od prejšnjih let se zdaj pojavljajo tudi stavke, ki so bolj odmevne, spektakularne, saj v njih nastopajo veliki kolektivi, kot je primer v ladjel-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Neurje v Furlaniji in Venetu V Srednjih Alpah zapadel sneg

VIDEM — Zgodilo se je, kot so napovedovali vremenslovci: včeraj popoldne je Furlanijo zajel frontalni val z izdatnim deževjem. Nenaden vdor hladnega zraka je spremljalo hudo neurje, ki ga je spremljal močan veter. Ponekod je padala tudi toča, v gorskem svetu pa sneg.

Neurje, med katerim se je stemnilo do takšne mere, da so morali avtomobili prižgati luči, se je najhujše razbesnelo v srednji Furlaniji, v občinah Mortegliano, Lestizza in Talmassons. Zračni vrtnec je veliko škodo povzročil posebno v Morteglianu. Močan veter je izril drevesa, podrl drogove električne napeljave in klestil po poljih, kjer je povzročil veliko škodo koruzi, soji in grozdu.

Podrta drevesa in odlomljene veje so poškodovale številne avtomobile. Po prvih in delnih ocenah znaša škoda, nastala v tej občini, več stotin milijonov lir. Močni nalivi so bili tudi v Lignanu in Gradežu, pa v Vidmu, kjer je dež pričel padati pozno popoldne.

Tudi po vsem Venetu je nevihta, ki so jo spremljali sunki vetra preko 90 km na uro, in toča, povzročila hudo škodo.

Na Lidu je veter podrl več barak, v Padovi je padala tako debela toča, da se je promet ustavil. Na obali v Jesolu se je utrgal oblak, ki je skupno z močnim vetrom povzro-

čil hude skrbi turistom v kampih. Veter je prevračal avtomobile in rulotke, trgjal šotore in podiral drevesa, ki so padla na ceste in za več ur onemogočila promet. Toča je povzročila hudo škodo kmetijstvu. Po prvih podatkih ni bilo hujših nesreč, pač pa so morali nuditi zdravniško pomoč osebam, ki so nanje padle veje dreves in korci.

Thatcherjeva gre v Moskvo

LONDON — Predsednica britanske vlade Margaret Thatcher je formalno sprejela vabilo, naj obišče SZ. Vest prihaja iz londonskih uradnih virov, iz katerih se je tudi razvedelo, da je Thatcherjeva sporočila svojo odločitev Gorbačovu z osebnim pismom.

Vabilo je predsednici britanske vlade izročil sovjetski zunanji minister Ševardnadze, ko je pretekli mesec obiskal London. Thatcherjeva bi rada potovala v SZ na začetku prihodnjega leta. Šlo bo za njen prvi obisk v Moskvi. Zadnji britanski premier, ki je potoval v SZ, je bil Harold Wilson. Od tega je minilo 11 let.

ZDA poostrele izvajanje embarga proti Kubi

WASHINGTON — Ameriška administracija je poostre la svoj odnos do Kube. Uvedla je vrsto ukrepov, ki naj bi omogočili doslednejše izvajanje trgovinske zapore, in to v trenutku, ki je za srednjeameriško državo z gospodarskega ozira že tako nelahek.

Ukrepe je naznanil sam predsednik Reagan. Washington namerava z njimi onemogočiti delovanje podjetjem, prek katerih se v brk embargu odvijajo trgovinske izmenjave med Kubo in ZDA. Gre prevsem za 118 kubanskih družb s sedežem v Panami. Ameriške oblasti bodo tudi skrbneje nadzorovale turistične agencije, ki prirejajo potovanja na Kubo.

Kot je povedal funkcionar ameriškega državnega tajništva Charles Redman, bi ZDA hotele zmanjšati pritek ameriške valute in blaga v karibsko državo. ZDA so trgovinsko zaporo proti njej uvedle že na začetku šestdesetih let, zdaj pa jo poostrejuje z namenom, da bi škodile že tako šibkemu kubanskemu gospodarstvu. Sam predsednik Fidel Castro je pred kratkim priznal gospodarske težave. Med drugim je izrazil zaskrbljenost zaradi drastičnega padca dohodkov, ki jih Kubi zagotavlja prodaja presežkov sovjetske nafte (šlo naj bi za stotine milijonov dolarjev).

Ukrepi ameriške vlade pa so uperjeni tudi proti priseljevanju Kubancev v ZDA. Reagan je namreč prepovedal prihod kubanskih državljanov prek tretjih držav. Po podatkih, ki jih je posredovalo ameriško državno tajništvo, se je v zadnjih časih razvila prava trgovina s kubanskimi izseljenci. Le-ti naj bi si možnost izselitve v ZDA priskrbovali s podkupovanjem državnih funkcionarjev.

Brez čelade na stadion

RIM — Ljudje ne bodo smeli s čeladami na stadion. Tako je včeraj dopoldne dokončno sklenila posebna komisija za varnost javnih manifestacij pri italijanskem notranjem ministrstvu. Komisija se je sestala, da bi dala navodila o ravnanju glede čelad, saj je problem postal še kako aktualen, od kar so čelade po zakonu obvezne za vse motocikliste.

Komisija je tudi dodala, da na pokrajinski ravni policijski organi v sodelovanju s športnimi društvi že rešujejo problem, kje hraniti čelade. V tiskovnem poročilu je rečeno nadalje, da je komisija preučila varnostne ukrepe za preprečevanje nasilja na stadionih.

Končalo se je SP v plavanju v Madridu

Italijanu Battistelliju srebro

V 1. kolu italijanskega nogometnega pokala

Triestina in Udinese danes doma

Medtem ko se odpor proti Pinochetu opaža tudi v sami hunti

Čilska policija aretirala 20 duhovnikov

SANTIAGO DE CHILE — Pinochet je pokazal zobe tudi duhovščini. Potem ko jo je v petek obtožil, da pričenja zavzemati »ateistična in komunistična« stališča, je njegova vojaška policija včeraj aretirala dvajset duhovnikov. Zakaj? Po maši zahvalnici, ker je univerzitetna študentka Carmen Quintana, ki so jo vojaki 2. julija hoteli živo sežgati (to jim je uspelo z njenim kolegom fotografom Rodrigom Rojasom), še živa, je okrog sto duhovnikov v povorki odkorakalo proti bolnišnici, kjer nesrečnica leži hudo opečena, a prestregla jih je vojaščina: kar jih ni ušlo, so morali v zapor. Združenje cerkvenih dostojanstvenikov je tudi sprožilo denarno nabirko za Carmenine sivojce.

Preiskava o srhljivem dogodku se odvija sredi velikih težav, saj jo vo-

di vojaški sodnik. Ta je zavrnil zahtevo predstavnikov zasebne stranke, naj preiskovalec pozove na zaslišanje Pinochetovo ženo, ki je rekla, da sta se dekle in pokojni Rojas sama po nesreči zažgala, medtem ko očividci trdijo, da je to zagrešila skupina 24 vojakov, od katerih je bil formalno obtožen le poročnik Pedro Fernandez.

Medtem ko se iz dneva v dan stopnjuje nenasilen pa tudi nasilen protest proti fašistični hunti (včeraj so neznanzi z neko razjedljivo kislino hudo opekli dva »karabiniros«), pu se zaostrujejo tudi nesoglasja v režimskem vodstvu. Bivši notranji minister Sergio Onofre Jarpa, ki naj bi bil eden od najzvestejših diktatorjevih sodelavcev, je zahteval, naj se leta 1989, ko se bo Pinochetu iztek

mandat, skličejo predsedniške in parlamentarne volitve. To je v nasprotju z ustavnim določilom, odobrenim v referendumom leta 1980, po katerem bo generalovega naslednika imenovala vojaška hunta in le v primeru, da njen kandidat na ljudskem glasovanju ne bi prodril, bi leta 1990 sklical redne volitve. Pinochet je, kot znano, dal razumeti, da hoče ostati v Palači Moneda do konca stoletja. Jarpa sicer ni kdo ve kakšen demokrat: najprej je vodil desno »nacionalno stranko«, zdaj pa je na čelu pravtako desne »nacionalne fronte delav« in je žolčen protimarksist.

Ob vsem tem se režim poteguje za izdatno posojilo pri Svetovni banki, kar pa ne bo tako lahko, saj temu nasprotujejo celo nekateri krogi v ameriškem senatu,

● Prenizki dohodki

NADALJEVANJE S 1. STRANI

nica. Doslej je šlo največkrat za izbruhe nezadovoljstva v posameznih tozidih, manjših enotah, ki jih je tudi javnost »lažje« spregledala. Scenarij je bil v večini primerov silno podoben: skoraj vse prekinitev so izbruhle po prejemu plač, ko so delavci v kuvertah ali na bančnih lističih zagledali manjše vsote, kot so jih pričakovali (ali želeli). Nato sledi sestanek z odgovornimi, ki pojasnjujejo, zakaj so plače takšne in ne večje, takoj za tem pa so že na vrsti obljube, da bodo poskušali nekaj ukreniti (oziroma popraviti napako, če je prišlo do nezadovoljstva zaradi nje). Zaradi preplaha, ki ga prekinitev povzroči med vodilnimi v podjetju (in občini), se domala vse stanke končajo naduse uspešno: plače se povečajo, samo da je mir. Globljih vzrokov za prekinitev praviloma ne raziskujejo, saj bi v tem primeru vodilne strukture morale kakšno slišati tudi o svoji odgovornosti, kar ne bi bilo prijetno in je bolj udobno izbrskati potrebne cekine. Toda to še zdaleč ne pomeni, da so vsi razlogi za nezadovoljstvo delavcev res in samo v prenizkih plačah.

Pred dnevi so prekinili delo zdravstveni delavci v Mariboru, v reški ladjedelnici 3. maj, sinjski Dalmatiniki, vinkovškem Metalu, lani je bila nadvse odmevna stavka v Luki Koper (pet udeležencev je zaradi nje še vedno na cesti) ... Stavke so tu, pa naj jim rečemo tako ali drugače (Orožen je, recimo, ponovno opozoril, da jugoslovanskih prekinitev dela ni mogoče enačiti s klasičnimi stavkami na Zahodu, kjer so le-te organizirane, napovedane in navadno ne nastanejo spontano). In ker že so, bo prej ali slej treba urediti tudi njihovo pravno plat, kajti stavk v jugoslovanski zakonodaji za zdaj uradno ni. Ustava in zakon o združenem delu bosta morala verjetno dobiti še po kakšno novo stran, saj je navsezadnje Jugoslavija podpisnica mednarodnega akta o državljanskih in političnih pravicah. Le-ta pa omenja, da imajo delavci pravico do stavke (mirnega shoda) v skladu z državno zakonodajo ...

Čeprav ne več redke, so jugoslovanske stavke torej še vedno politično dokaj kočljivo vprašanje. Znano pa postati tudi drage, kajti neredko prekinitev izsilijo višje plače tudi tam, kjer niti Bog ne bi znal najti več denarja za tisto delo oziroma gospodarjenje. Z. Š.

Peking potrdil incident ob sovjetski meji, ki pa nima političnih posledic

PEKING — Kitajski viri potrjujejo, da je pretekli mesec prišlo do incidenta na meji med Kitajsko in SZ. Vest je v preteklih dneh kot prvi priobčil japonski dnevnik Youmiuri; sovjetske oblasti je doslej niso hotele ne potrditi ne zanikati, včeraj pa je pekiški uradni glasnik izjavil, da »je prišlo do izoliranega incidenta ob kitajsko-sovjetski meji.«

Glasnik ni navedeni izjavi ničesar dodal razen tega, da je Kitajska uradno nastopila pri sovjetskih oblasteh. Toda iz neuradnih kitajskih virov so se včeraj razvedele podrobnosti, ki v bistvu potrjujejo pisanje japonskega časopisa. Do incidenta naj bi prišlo 12. julija na nekem pušavskem območju v prefekturi Yili, ki spada pod avtonomno deželo Xinjiang. Spopadli naj bi se sovjetski in kitajski patrola. Življenje naj bi izgubil neki kitajski politični komisar, neki kitajski vojak pa naj bi bil hudo ranjen.

Neuradni viri k temu pristavljajo, da so sovjetske oblasti nekaj dni po incidentu protestirale pri kitajskih, češ da je do streljanja prišlo na sovjetskih tleh. Toda

v Pekingu so nasprotnega mnenja in trdijo, da se je incident pripetil znotraj kitajskih meja. Isti viri pa podarjajo, da kitajske oblasti nočejo obešati zadeve na veliki zvon. Vest o incidentu je doslej objavila edinole publikacija, ki je namenjena članom partije in vlade.

Čeprav je torej do streljanja ob kitajsko-sovjetski meji resnično prišlo, pa incident po vsem sodeč ni imel političnih posledic. V zadnjih časih je mogoče celo za beležiti odločno izboljšanje kitajsko-sovjetskih odnosov, zlasti po pomembnem govoru, ki ga je glavni tajnik CK KPSZ Mihail Gorbačov imel 28. julija v Vladivostoku. Med državama so zdaj v teku številni diplomatski stiki, po 25 letih pa se obnavljajo tudi odnosi na partijski ravni. Vse to posredno potrjujejo tudi vesti, da se bodo v kratkem zvrstila številna srečanja med kitajskimi predstavniki in voditelji partij in držav sovjetskega tabora. Čez nekaj mesecev bo Deng Xiaoping sprejel vzhodnonemškega prvaka Honeckerja, kmalu za tem pa naj bi se s kitajskimi delegacijami srečali madžarski, poljski, češkoslovaški in bolgarski voditelji.

Več tujih gostov v Jugoslaviji

BEOGRAD — V prvih šestih mesecih letos je v Jugoslavijo po podatkih zveznega zavoda za statistiko vstopilo 5.753.000 potniških vozil, kar je za 17 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. S temi vozili je v Jugoslavijo prispelo 19.480.000 potnikov, kar je za 16 odstotkov več.

O maloobmejnem prometu statistični podatki navajajo, da se je povečal v prvi polovici letošnjega leta glede na enako lansko obdobje, in sicer v prometu potniških vozil za 18 odstotkov, v številu potnikov pa za 16.

Primerjava letošnjega junija z lanskim enakim mesecem kaže, da je bil promet potniških vozil večji za 1, motociklov pa za 34 odstotkov, medtem ko je bilo avtobusov za 12 odstotkov manj. Hkrati se je zmanjšalo tudi število potnikov za tri odstotke. Sicer pa je junija prišlo v Jugoslavijo največ vozil z italijansko registracijo, sledijo pa vozila iz ZRN, Avstrije, Madžarske, Švice, Francije in Grčije. (dd)

Gen. Viviani še v zaporu že spet govor o loži P2

BENETKE — Preiskovalni sodnik Mastelloni, ki je v četrtek dal aretirati bivšega šefa vojaške protioveščevalne službe gen. Ambrogia Vivianija, je včeraj zadevno dokumentacijo iz pristojnostnih razlogov izročil pretorju Romej Pasetti, pred katerega bo general moral v začetku prihodnjega tedna.

Mastelloni, ki je bil zadolžen za preiskavo o mednarodnih vezeh »rdečih brigad« in v tem sklopu tudi o nezakonitem delovanju tajnih služb, je, kot znano, priprtega častnika zaslusal v zvezi s strmoglavljenjem vojaškega letala »argo 16« jeseni 1973 v Margheri pri Benetkah. V nesreči so se ubili polkovnik Enano Borreo, podpolkovnik Mario Grande in maršala Francesco Bernardini ter Aldo Schiavone. Viviani je v intervjuju za tednik »Panorama« izjavil, da je letalo vrste C 47-dakota sabotirala izraelska tajna služba Mošad in s tem posvarila Italijo, naj ne podpira Gadafija in palestinskega terorizma. V resnici so z istim letalom le tri dni pred nesrečo peljali iz Italije v Libijo pet arabskih teroristov, ki so

bili malo prej aretirani, ker naj bi pripravljali atentat na izraelsko potniško letalo. Nesreči pri Benetkah je ušel peti član posadke, polkovnik Minerva, ki se je iz Libije rajši vrnil z letalom Alitalie.

Preiskovalni sodnik je od generala hotel izvedeti, kaj so mu o zakulisju nesreče povedali kolegi protioveščevalne službe in načelnik Mošada, ki je Vivianiju prijatelj, zaslišani pa je odgovarjal zamlčljivo in odtod tudi aretacija. Se danes ni npr. znano, kaj je bilo z »argom 16« med polemom iz Libije do beneškega letališča Tessera, s katerega je po kratkem postanku odletelo proti vojaški bazi Aviano (Pordenon) in brž nato padlo. Preiskava naj bi pokazala, da ni šlo za sabotažo, ni pa pojasnila vzrokov tragedije.

Včeraj je Mastelloni kot pričjo zaslusal polkovnika karabinjerjev Bozza, ki dobro pozna rovarjenje tajne prostozidarske lože P2 med oboroženimi silami in ki je že pred leti pravil, da obstaja znotraj vojaškega aparata »paralelna oblastvena skupina«. Več se o zaslišanju ne ve.

Minister za obrambo Spadolini o razmerah v italijanski vojski

VIDEM — Vsi imajo svoje dolžnosti: mladi do poveljnikov, poveljniki do mladih. Če mora služenje vojaškega roka usposobiti državljane, da bodo sposobni premagovati težave in biti pripravljeni na žrtve pri obrambi domovine, kot je zapisano v ustavi, mora biti vsem jasno, da je prva dolžnost starešin, da mlade usposobijo v vojaških veščinah in jih vzgojijo v skladu s pravili o »prozornosti« in demokraciji, da se bo vse dogajalo »v stekleni hiši«.

To je izjavil minister za obrambo Giovanni Spadolini na vojaškem manevru 800 alpincev na Prelazu Col v Dolomiti, kjer so bili tudi komandanti raznih vojaških rodov in člani senatne in poslanske parlamentarne komisije za obrambo.

Ko je odgovarjal na vprašanje, ali naj ima Italija vojsko nabornikov ali poklicno vojsko, je minister izjavil: »Pogledaj si moramo v obraz in razumeti, na kateri stopnji lestvice je danes vrednota ustavne obrambe in obrambe Evrope... Razumeti moramo nadalje, koliko je še veljavna ustavnost ljudske vojske, torej obvezno služenje vojaškega roka v civilnem in strokovnem pogledu. Vsekakor ima prav Toqueville, ki pravi: boleznj vojske lahko reši samo družba.

Združenje roditeljev žrtev v vojski, ki ji predseduje Falco Accame, je pred obrambnim ministrstvom priredilo demonstracijo, v kateri so nosili transparente, ki zahtevajo pravico za umrle vojake v vojašnicah, odpravo »nonnizma« v vojski (nasilja starejših vojakov nad mlajšimi), ki jo vojaška hierarhija dovoljuje itd. Demonstranti so obsojali dejstva, da toliko mladeničev premožnih družin ne pokličejo v vojsko. Opozarjali so tudi na površno vodenje obrambe in to ponazorili z napisi »Spadolini, ne igray se z vojačkami,« »Nič protekcij za priporočene«, »Spadolini, mi ti ne zaupamo več naših otrok; če jih hočeš, jih naredi«. Stariši se nosili slike svojih otrok, ki so izgubili življenje med igrami »nonnotov«, zaradi pokvarjenih vojaških vozil, slabih vojašnic.

Pisatelj G. Parise v globoki nezavesti

TREVISO — Zdravstveno stanje italijanskega pisatelja Goffreda Pariseja je še vedno sila kritično. Po zdravniških poročilih je v globoki nezavesti. Parise je od ponedeljka v oddelku za ledvične bolnike v bolnišnici v Trevisu. Zdravniki so včeraj ugotovili zanemarljivo izboljšanje njegovega zdravstvenega stanja, vendar je bil bolnik še vedno v komi. Pisatelju, ki ga zaradi slabega delovanja ledvic že šest let zdravijo s hemodializo, so včeraj prečistili kri.

Pisatelj Parise, ki ima 57 let, je prišel v bolnišnico zaradi možganske kapi. Zadnja leta živi v kraju Ponte di Piave v bližini Trevisa. Kap je dobil, ko je bil v družbi neke prijateljice in svoje življenjske družice, slikarke Giosette Fiorini, ki sedaj v bolnišnici skrbi zanj.

Parise je postal znan s svojim romanom iz leta 1954 z naslovom Il prete bello (Lepi duhovnik), ki ga je prvič založil Garzante. Roman je izšel v času, ko je »industrija kulture« komaj shodila in je Parisejev roman postal prva italijanska uspešnica. Ta beneški pisatelj je pred tem že objavil roman Mrtvi deček in kometi, ki pa ni zblestel.

Parise pa ni znan samo po svojih romanih in polemičnih protikonformističnih izjavah (ko je bila kontestacija na višku, je izjavil: Zaljubljen sem v razkožje velikih hotelov), ampak je bil tudi med prvimi, ki je obsodil bedno življenje ljudi v tretjem svetu. Maocetungova Kitajska ga je očarala in je po povratku napisal knjigo Draga Kitajska, ki je bila nekaj med pamfletom in pripovedjo. Pisatelj je v zadnjih 30 letih napisal nekaj v Italiji najbolj znanih romanov kot je denimo tudi Zaroka.

Tito je ob tej priložnosti tudi porušil teorijo o nastanku »stretjega bloka«, ki naj bi ga sestavljali neuvrščeni, češ da je to »a priori za gibanje neuvrščenih, ki ima svetovni značaj, nepojmljivo in nesprejemljivo«. Problemi, so, je pristal, kot je mir, ki jih seveda ni mogoče reševati skozi bloke, pač pa »v svetovni razsežnosti in s skupnimi močmi«.

Glavnine svetovnih problemov niso samo navrgli na beograjski konferenci, pač pa so jih analizirali in sicer skozi fazo ugotovitve vse do faze predloga. Prvo in najtežje vprašanje je seveda bilo mir. Udeleženci konferenec, ki so domala enotno izpostavili najprej ta problem, so si bili soglasni, da je trenutek, ki ga je dosegla hladna vojna, nevaren tako, da lahko vsak hip pride do svetovne tragedije. Nehru je dejal, »da je mir na svetu ogrožen in da je zategadelj treba vse storiti za mir«. Niso bili redki govorniki, ki so v bistvu ugotavljali, da je vojna med narodi

25 let gibanja neuvrščenih - »vesti človeštva« (5)

Srebrni jubilej beograjske konference

ne le anahronizem, pač pa naravnost zločin zoper človeštvo.

Izhajajoč iz stališča, da s pozicij sile ni moč reševati spornih vprašanj (rešitve s silo, je rekel tedanji predsednik Malija, Modibo Keita, so vselej ali zgrešene ali kratkotrajne), so se na beograjski konferenci zavzeli — in to naglasili v sklepni deklaraciji — da bi bilo treba poenotiti napore za mir in jih uveljavljati predvsem v Organizaciji združenih narodov. Tudi pri tem je prozorna analogija z današnjimi stališči, saj se zmeraj ugotavljamo, skladno s težnjo za utrjevanje svetovne organizacije, da bi morali poglavitne pro-

bleme razčiščevati v Združenih narodih.

Odgovornosti za prihodnost človeštva ne more imeti le nekaj držav, so menili na beograjski konferenci. Blokouska »ekskluzivnost«, kot jo je tedaj imenoval Tito, pa ne samo, da je nevarna za mir v svetu, pač pa se ji je treba zoperstaviti; tudi za to, ker drugim državam preprečuje, da bi enakopravno sodelovale pri reševanju problemov.

V zvezi z drugim problemom, ki so ga obravnavali v Beogradu, se pravi z razorožitvijo, prav tako niso varčevali s stvarnimi priporočili. Ob ugotovitvi, da je nakopičenih vojnih sredstev toliko, da z nji-

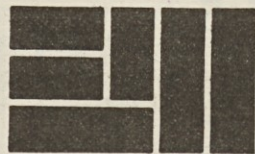
mi lahko hipoma uničimo ves svet (danes je teh sredstev, vedo povedati na konferenci za razorožitev v Ženevi, dvajsetkrat več kot takrat) so se zavzeli za sklicanje prve svetovne konference o razorožitvi (vedno, da so pozneje Združenj narodi namenili posebno zasedanje temu problemu).

V deklaraciji so zapisali, da je »razorožitev najnujnejša naloga človeštva«, pristavili pa še naslednje: »Predsedniki držav in vlad poudarjajo, da mora splošna in popolna razorožitev vsebovati: odpravo oboroženih sil, oborožitve tujih oporišč, proizvodnje orožja, kakor tudi ustanov in naprav za vojaško usposabljanje z izjemo tistih za no-

tranjo varnost; razorožitev pa mora tudi pomeniti popolno prepoved proizvodnje, posesti ter uporabe jedrskega in termojedrskega, bakteriološkega in kemičnega orožja, kakor tudi odstranitev opreme in naprav za izročanje, uskladiščenje in operacije z orožjem za množično uničevanje na nacionalnih ozemljih.«

Torej, že tedaj v Beogradu so neuvrščeni predlagali splošno in popolno razorožitev, ki »da ni nekaj nerealnega, temveč edina možna pot«. In so posvarili, da je predpogoj, če resno mislimo na razorožitev, da se mahoma nemo oboroževati. Nekateri govorniki, med njimi tudi naš predsednik, so omenili, da se ponekod igrčkajo z vprašanjem, kaj je prioriteto, razorožitev ali nadzorstvo. Seveda so enotno menili, da gre v prvi vrsti za razorožitev, nadzorstvo pa kajpak pomeni »nadzorstvo nad razoroževanjem«.

MIRO KOCJAN
(SE NADALJUJE)

EDI MOBILI

KAKOVOST
IN PRESTIŽ

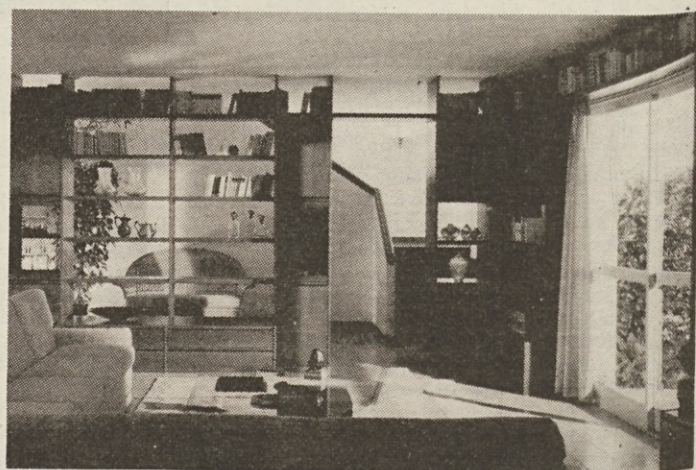
TRST

Ul. Baiaconti 3 - tel. 820766

Ul. Di Vittorio 12 - tel. 813301

ekskluzivni zastopnik
kuhinj

moreluzzo

Olajšave pri plačilu

Skupna streha še ni skupna šola kaj šele skupen pouk otrok...

CELOVEČ — 14 dni pred začetkom novega šolskega leta sta obe osrednji organizaciji koroških Slovencev - Zveza slovenskih organizacij (ZSO) in Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) - temeljito zavrnila načrte strankarske koroške pedagoške komisije, ki predvideva občutno poslabšanje (že danes nezadovoljlive) šolske situacije za slovensko narodno skupnost. Slovenski organizaciji zavračata vsakršno ločitev otrok po narodnostnih kriterijih. Stališče koroških Slovencev je bilo odposlano koroškemu deželnemu glavarju Leopoldu Wagnerju in zveznemu prosvetnemu ministru dr. Herbertu Moritzu. Z objavo celotnega stališča v "Slovenskem vestniku" pa so bili seznanjeni tudi pripadniki narodne skupnosti.

S tem svojim stališčem so koroški Slovenci ponovno dali stvaren prispevek v aktualni šolski diskusiji, ki traja že celih pet let. V tem neenakem boju so koroški Slovenci aprila letos imeli rahlo upanje, da se tokrat koroške nacionalistične sile ne bodo mogle uveljaviti. Tedaj je namreč avstrijska zvezna pedagoška komisija, ki jo je v ta namen posebej ustanovil minister Moritz, zavrnila razdvajalne načrte in kazala več poslušaja za želje narodne skupnosti. Toda kot odgovor otrok po narodnostnih kriterijih. Stališče koroških Slovencev je bilo odposlano koroškemu deželnemu glavarju Leopoldu Wagnerju in zveznemu prosvetnemu ministru dr. Herbertu Moritzu. Z objavo celotnega stališča v "Slovenskem vestniku" pa so bili seznanjeni tudi pripadniki narodne skupnosti.

S tem svojim stališčem so koroški Slovenci ponovno dali stvaren prispevek v aktualni šolski diskusiji, ki traja že celih pet let. V tem neenakem boju so koroški Slovenci aprila letos imeli rahlo upanje, da se tokrat koroške nacionalistične sile ne bodo mogle uveljaviti. Tedaj je namreč avstrijska zvezna pedagoška komisija, ki jo je v ta namen posebej ustanovil minister Moritz, zavrnila razdvajalne načrte in kazala več poslušaja za želje narodne skupnosti. Toda kot odgovor otrok po narodnostnih kriterijih. Stališče koroških Slovencev je bilo odposlano koroškemu deželnemu glavarju Leopoldu Wagnerju in zveznemu prosvetnemu ministru dr. Herbertu Moritzu. Z objavo celotnega stališča v "Slovenskem vestniku" pa so bili seznanjeni tudi pripadniki narodne skupnosti.

Z neverjetno naglico je ta koroška komisija že začetek junija - po trinpolurnem zasedanju - zaključila svoje delo. Uresničitev njene predstave bi pomenila degradiranje učiteljev, ki so usposobljeni za dvojezični pouk in izrivanje slovenskega jezika iz dvojezične šole.

V sodelovanju z dvojezičnimi učitelji in znanstveniki sta osrednji organizaciji ta načrt sedaj temeljito zavrnila. ZSO in NSKS ne ugotavljata samo, da zastopniki Slovencev niso imeli možnosti pri tej razpravi povedati mnenja prizadetih, prideta tudi k zaključku, da predlagani model krši določila o zaščiti manjšine v členu 7 avstrijske državne pogodbe. Z ločitvijo otrok po materinem jeziku bi porinili v geto otroke, ki so prijavljeni k dvojezičnemu pouku. Zvišali bi

število razredov z izključno nemškim učnim jezikom. Z nastavitvijo nad 80 - pretežno nemško govorečih - učiteljev pa bi zmanjšali pomen dvojezičnih učiteljev. S tem bi sprožili erozijo celotnega manjšinskega šolstva, ki se je začela leta 1958 z možnostjo odjav od dvojezičnega pouka in povzročilo, da precejšen del otrok s slovenskim materinim jezikom ni imel več dvojezičnega pouka.

Koroški Slovenci v svojem stališču opisujejo tudi ozadja aktualne šolske diskusije (prilaganje strank heimatdienstovskemu stališču) in kritizirajo načelne zamisli koroške strankarske komisije, ki se demagoško sklicuje na "pravico staršev", s katero zastopniki heimatdiensta utemeljujejo, da imajo starši pravico šolarjem "onemogočiti tudi poslušanje drugega deželnega jezika." V zaključkih svojega šolskega dokumenta koroški Slovenci zavračajo navidezno demokratične ukrepe za zblíževanje obbeh narodnosti v šoli. Kajti ni mogoče "najprej ločiti", potem - ko pa že delujejo razdiralni mehanizmi - "pa integrirati".

"Osrednji organizaciji koroških Slovencev menita, da naj otroke poučuje v skupnem razredu - kakor doslej - en učitelj ali ena učiteljica". Izgraditi pa bi bilo treba veljavne učne načrte, ki predvidevajo izobrazbo šolarjev v nemškem in slovenskem jeziku in jih seznaniti s kulturnimi vrednotami obbeh narodov. Za resno strokovno - in ne strankarsko politično - obravnavanje šolskega vprašanja pa bi po zamisli osrednjih organizacij bila najbolj primeren skupni in stalni posvetovalni gremij: izobražbeni svet za manjšinsko šolstvo. To naj bi bila mešana strokovna komisija, sestavljena iz zastopnikov deželnega šolskega sveta, učiteljev, staršev, institucij za izobraževanje, slovenskih osrednjih in znanstvenih organizacij in po potrebi tudi strokovnjakov iz tujine.

Napeto čakajo koroški Slovenci na odgovore politikov. Saj je minister Moritz zagotovil, da ne bo privolil rešitvi, ki je manjšina ne sprejme. Deželni glavar Wagner pa - ki se pripravlja na prihodnje državnozbornske volitve in ki bo jeseni postal predsednik delovne skupnosti Alpe-Jadran je v zadnjih dneh glasno razmišljal, da bo o "spremembah na šolskem področju treba še naprej razpravljati..."

VINKO WIESER

Prve denarne podpore družinskim posvetovalnicam

TRST — Med številne koristnike finančnih podpor iz deželnega sklada je deželni odbor vključil tudi družinske posvetovalnice. Na predlog deželnega odbornika za higieno in zdravstvo Renzullija je namreč deželni odbor porazdelil prve denarne vsote za tekoče leto. Finančnih podpor bodo deležne posvetovalnice, ki jih upravljajo Krajevne zdravstvene enote in tudi tiste, ki jih po dogovoru upravljajo zasebne ustanove. Letno porazdelitev podpor v znesku skoraj 3 milijard lir je deželni odbor odobril 23. julija letos.

Poleg posameznih prošelj družinskih posvetovalnic bo deželna uprava upoštevala tudi potrebe po razvoju nekaterih sektorjev, ki delujejo v njihovem sklopu, intervencije pa spadajo v okvir deželnega zdravstvenega načrta. V tem pogledu je odborništvo za zdravstvo že pred leti vzelo na znanje problem preosnove v delovanju družinskih posvetovalnic, v katere spada tudi določevanje posameznih operaterjev in njihovo izobraževanje.

V preteklem letu se je potek dela v družinskih posvetovalnicah nekoliko spremenil: veliko manj je bilo nepotnih za prekinitev nasečnosti, istočasno pa so zabeležili večjo odgovornost pri tovrstnih posegih zlasti v tako imenovanih rizičnih družinah. Prav tako je poraslo povpraševanje po zaščitnih sredstvih oziroma kontracepciji.

Na finančni ravni pa je deželno odborništvo za zdravstvo določilo, da bo odobrilo zneske denarnih podpor šole po predstavitvi letnih proračunov in obračunov za stroške, ki so jih upravni odbori krili v preteklih letih od vključno 31. 12. 1984.

● VIDEM — Deželni odbornik za krajevne uprave Bertoli je včeraj v Ravasclettu podčrtal pomen in ugodnosti, ki jih bo nudil nov zakon o pogozdovanju gorskemu svetu. Tako so na srečanju s predstavniki tamkajšnje letovišarske ustanove pregledali tudi možnost za prenovitev smučarske proge na Zoncolanu in gradnjo nove vlečnice Madesse.

SESTAVLJIVE POLICE Z UTORI

IZREDNO ENOSTAVNA MONTAŽA
BREZ VIJAKOV

OBRITNIŠKA DELAVNICA

DOBERDOB — Ul. Gorica 22 — Tel.: 0481/78033

Nov prospekt o največji partizanski tiskarni na Primorskem

IDRIJA — Založništvo tržaškega tiska je izdalo v 35 tisoč izvodih v slovenščini, italijanščini in angleščini nov prospekt "Partizanska tiskarna Slovenija". S tem je ugodilo vse številnim obiskovalcem tega pomembnega partizanskega spomenika, ki so pogrešali publikacijo z opisom razvoja in delovanja največje partizanske tiskarne na Primorskem, ki je delovala ne prekinjeno od osvoboditve v strmi grapi "V studencih" pri Vojskem.

Ob tem naj omenimo, da sta 19. novembra 1985 v Cerknem slovesno podpisali listino o pokroviteljstvu nad partizansko tiskarno Slovenijo največji slovenski oziroma zamejski časopisni in založniški hiši Časopisno grafično podjetje Delo iz Ljubljane in Založništvo tržaškega tiska - Primorski dnevnik iz Trsta.

Sedaj odlično ohranjeno partizansko tiskarno, za katero skrbi Mestni muzej Idrija, obnovljajo. Predlani in novembra lani jo je namreč poškodoval žled, nekaj izruvanih dreves pa je poškodovalo streho stavnice in temelje barake. Gozdarji idrijske enote Soškega gozdnega gospodarstva so do tiskarne napeljali žičnico, po kateri bodo odvažali izruvani in polomljeni dreve, dovažali pa gradbeni material. Istočasno bodo prenovili še notranjost stavnice in kuhinje, prihodnje leto pa bodo prišle na vrsto še knjigovodnica, jedilnica in kuhinja.

Obnovo edinstvenega partizanskega spomenika NOB na Primorskem so finančno podprle kulturni skupnosti republike in idrijske občine ter Zavarovalna skupnost Triglav.

Prispevajte
za

»Dijaško matico«

Pred slabim letom dni je zvezna vlada ukinila možnost za najemanje potrošniških posojil na podlagi prodaje deviz iz deviznih hranilnih vlog. Že precej pred tem je ukinila skoraj vsakršno možnost za najetje potrošniških posojil na podlagi dinarskega depozita in tako si Jugoslovani pri nakupu vrednejših izdelkov (na primer avtomobila ali pohištva) niso mogli pomagati z bančnim denarjem. Potrošniška posojila je še zdaj moč dobiti samo za nakup ozimnice ali goriv za ogrevanje. Nova vlada razmišlja drugače kot prejšnja. Napoveduje, da bodo lahko občani že jeseni spet najemali potrošniška posojila. Vendar za zdaj ponuja to možnost le tistim, ki imajo devize v bankah.

Zvezni finančni minister in guverner narodne banke sta namreč pred nevačnim povedala, da bodo varčevalci, če bodo prodali bankam devize, na podlagi prodanih deviz lahko dobili 200-odstotno posojilo. Kakšni bodo pogoji za odplačevanje posojil ni še znano.

Takšno napoved so gospodarski komentatorji sprejeli z odobravanjem. Zapisali so namreč, da je prejšnja vlada naredila veliko napako, ko je »devizna« posojila ukinila. Zdajšnji pa tudi očita, da se ne bi smela vpletati v bančne posle in določati pogoje za dajanje posojil, kajti kaj takega ne počne nobena vlada v svetu, saj je to povsem bančniški posel in naj ga zato tudi jugoslovanska prepusti bankam.

Posojilna politika v Jugoslaviji je svojevrsten fenomen. Pogoje za dajanje posojil namreč neposredno določa vlada: od tega kolikšna so lahko posojila in za katere namene jih banke lahko odobravajo, pa do tega, kakšne naj bodo obrestne mere za posojila in kako dolgi bodo doplačilni roki. Tisto, kar je v svetu povsem v rokah bank, je v Jugoslaviji povsem v rokah zvezne administracije. To naj bi ji namreč omogočilo, da bi ustrezno ravnala, kadar se na blagovnem in finančnem trgu začnejo podirati normalna razmerja. Takšna nenormalna razmerja so na primer za vlado nastopila pred nekaj leti, ko je ugotovila, da je povpraševanje na trgu preveliko in je zato ukinila večino potrošniških poso-

Gospodarsko pismo iz Slovenije Spet posojila

Il. S to ukinitvijo je hotela zmanjšati povpraševanje. Ker potrošniških posojil pod normalnimi pogoji ni bilo več mogoče dobiti, so se začeli kupci zatekati k edini možnosti, ki jim je še ostala: k zamenjavi deviz za potrošniška posojila. Vlada pa je pred letom dni menila, da tudi ta posojila podirajo normalne razmere na trgu in je zato posojila ukinila. To je naredila hkrati s tem, ko je začela zagovarjati načelo, da mora biti v Jugoslaviji denar edino plačilno sredstvo in da ga lahko okrepi le na ta način, hkrati s tem pa zniža tudi inflacijo. Toda od vseh teh zagotovil ni ostalo skoraj ničesar: inflacija se zaradi tega posojilnega ukrepa ni prav nič zmanjšala, dinar ni postal nič bolj trden denar, kot je bil pred tem, povpraševanje pa se je malo zmanjšalo. Pač pa je država izgubila stalen dotok najcenejših deviz. Dotok deviz iz občanovega žepa pa je bil pred tem znaten.

Zaradi takšnih posledic je državna gospodarska politika slišala precej kritik. Ekonomisti in gospodarski komentatorji so ji namreč očitali, da je povsem razvrednotila varčevanje. Kako naj ljudje še varčujejo, če pa pri tem nimajo nikakršnih ugodnosti. Ne morejo najeti potrošniških posojil, ki so najbolj naravna oblika sodelovanja med varčevalcem in banko, in ki varčevalca najbolj pritegne k varčevanju. Posojila bi morala biti toliko bolj pomembna možnost za večje varčevanje, kajti samo varčevanje prinaša varčevalcu neprestano škodo, ker so obresti (tudi za vezan denar) nižje kot pa je inflacijska stopnja. Dolež namreč niti ena oblika varčevanja občanom ne omogoča, da bi obdržali realno vrednost svoje hranilne vloge.

Zaradi teh ukrepov se varčevanje sicer ni bistveno zmanjšalo, pač pa so se povsem podrla varčevalno-posojilna razmerja v bankah. Še leta 1982 so dale banke občanom za vsa-

kih 100 dinarjev, ki so jih imeli varčevalci na hranilnih knjižicah, 27 dinarjev posojil, lani pa šele 17 dinarjev (v svetu je povprečje 40 odstotkov). Večino tega denarja s hranilnih knjižic je bilo preusmerjenih za financiranje gospodarstva, ki je na primer lani iz svojih virov zagotovilo komaj 14 odstotkov vsega obratnega denarja, za vsa ostala potrebna sredstva pa je gospodarstvo moralo najemati posojila. Pred letom dni je na primer imelo gospodarstvo sposojenega bančnega denarja že skoraj za deset tisoč milijard dinarjev, tako da je moralo lani dati za obresti prav toliko denarja kot za celotne plače. Poleg tega so zaradi ukinitve potrošniških posojil imele banke manj zaslužka, ker se denar pri potrošniških posojilih hitreje obrača kot pri drugih, država pa manj deviz. Samo povpraševanje pa se ni toliko umirilo, kot je bilo pričakovati, čeprav so posamezne industrijske dejavnosti, ki so svoje izdelke vedno prodajale na kredit, zašle v težave. V takšnih težavah se je znašla predvsem pohištvena industrija, ki se ji je zaustavila prodaja na domačem trgu, poleg tega pa jo tepe tudi premajhna konkurenčnost na tujih trgih.

Takšne posledice najbrž narekujejo, da skuša zdajšnja vlada nekoliko obrniti krmilo. Očitno se zaveda, da so devize, ki se zberejo tako, da zanje dobi kupec potrošniško posojilo, najcenejše, celo precej cenejše kot tiste, ki jih zaslužimo s turizmom.

Močan pa je najbrž tudi pritisk tistih, ki zaradi povsem omejenih posojilnih možnosti ne morejo tekoče prodajati svojih izdelkov (k prej omejeni pohištveni industriji bi lahko prišli vsaj še avtomobilsko industrijo).

Vendar pa se pri tem vsiljuje vprašanje, ali namerava zdajšnja vlada res bistveno spremeniti posojilno politiko. Torej: ali res namerava polagoma prenesti odločanje o potrošniških

posojilih v pristojnost poslovnih bank, s tem, da bi sama določala le splošne (okvirne) pogoje, ali pa jo v uvedbo potrošniških posojil na podlagi prodanih deviz žene huda devizna suša. Pihodnji ukrepi zvezne vlade bodo pokazali, kaj namerava. Za zdaj pa se nam zdi, da je pomanjkanje deviz tisto, ki sili v take spremembe. Dokaz za to na primer lahko dobimo tudi drugod. Po precej letih omahovanja je letos država le omogočila uvedbo takih prodajal v turističnih krajih, kjer bi lahko tujci (in zdomci, ki so zaposleni v tujini) kupovali naše in uvoženo blago brez carine in z zmanjšanimi prometnimi davkami (duty free shop). Lani so te prodajalne, ki so bile samo na mejnih prehodih, prodale za 11 milijonov dolarjev blaga, z novimi prodajalnami v turističnih krajih naj bi vrednost te prodaje že letos poskočila na 50 milijonov dolarjev, prihodnje leto pa celo na 100 do 200 milijonov dolarjev. To vsoto pa je predlani zbrala z odkupom deviz za potrošniška posojila ena sama večja jugoslovanska banka.

JOŽE PETROVČIČ

**Tradicionalni
Kraški sejem**

SEŽANA,
30.-31. avgusta 1986

SOBOTA, 30. avgusta

— 9.00 Bogata trgovska ponudba

KULTURNI PROGRAM

— 10.00 risanke

— 16.00 Godba na pihala s Proseka Lovski srečolov

— 17.30 Folklorna skupina KUD »Karel Pahor« Piran in Aktiv kmečkih žena občine Sežana

— 19.00 Javna radijska oddaja Radia Koper-Capodistria

Večerni zabavni program z ansambлом »TAIMS«

NEDELJA, 31. avgusta

— 9.00 Bogate trgovske ponudbe

Obilo domačih jedi in pijače

Philipp Vandenberg

Hetera

58.

Temistokles je držal roke na hrbtu in molče hodil od razmetanega ležišča do belih stebrov v tinu in spet nazaj; potem je stopil pred hetero in odprl desno dlan. Dafne se je prestrašila.

Pred njenimi očmi je ležal medaljon z globom. »Od kod imaš to« je vprašala in njene oči so nemirno vztrepetale.

Vojskovodja dolgo ni odgovoril. Užival je v dekletovi negotovosti in jo je kaznoval z molkom. Šele na novo vrtajoče vprašanje je rekel z zagrenjenim prizvokom v glasu: »Lepa si kot Afrodita, toda tvoje misli so grozljive kot odrezana glava Gorgone.«

Naj je Dafne še tako razmišljala, strategovih besed ni razumela. »Kdo ti je dal ta medaljon?« ga je proseče vprašala.

»Torej je le tvoj?«

»Da. Moj oče mi ga je podaril, ko sem bila še čisto mlada.«

»Kako pa je potem prišel v roke barbarskih vohunov?« »Vohunov?« Dafne ni razumela. »Neki Magnesijec je v Olimpiji stopil k meni,« je rekla, »trdeč, da je srečal mojega očeta Artemida.«

»Mislim, da je tvoj oče Artemid mrtev!«

»Tudi sama sem tako mislila,« je odgovorila hetera in se borila s solzami. »Toda črnobradec je rekel, da je videl mojega očeta na dvoru Spartov, in ta mu je naročil, naj me poišče.«

Temistokles se je škodoželjno zasmel. »Črnobradca smo premagali na odprtem morju. Bil je na begu v Milet. Med njeljago je imel tablo z merami naših bojnih ladij. In ti si njegova umazana sokrivka! Vohunka barbarov!«

»O popoi!« Dafne je planila v glasen jok. »Gorje meni! O, vi olimpijski bogovi, pomagajte mi! Dafne sem z otoka Lesbosa. V mojih prsih bije srce Helenke, in nikoli v življenju ne bi izdala svoje domovine.«

Debele ustrnice stratega so se zožile v črto. Temistokles se je tresel od jeze, zavpil je, da je odmevalo od golih sten: »Vsaka beseda iz tvojih ust je nesmislena. Ta amulet te je zapeljal; s črnobradcem tičiš pod eno streho. Koliko atenskih mož si že zmešala s svojo lepo masko in jih izprašala? Na dvoru Ahemenidov verjetno poznajo že sleherno besedo, izgovorjeno v posteljah atenskih vodij, in se zabavajo nad našimi obrambnimi ukrepi.«

»Molči!« S presunljivim krikom se je Dafne zgrudila na tla. Kleče ne marmorju, si je pokrila obraz z obema rokama. Mehki kodri so se dotaknili kamna. Jokala je. Zmagovalec kot zmagovalac po bitki je Temistokles užival v trenutku maščevanja, njegova usta so se odprla in izrekla škodoželjne besede: »Aristid in vsi drugi slabiši so morda podlegli tvojim čarom, Temistokla pa nisi premagala! Ti že ne!«

Tedaj je Dafne dvignila glavo in s solznimi očmi pogledala vojskovodjo. Vendar to ni bil pogled, ki bi prosil Temistokla za sočutje, niti sovraštvo ni velo iz njega. Dafne se je obrisala solze in rekla s tihim glasom: »Temistokles, sin Neokla, poslušaj me. Vsakdo, ki je obtožen, ima pred sodiščem možnost, da se brani.«

»Tudi ti jo boš dobila pred areopagom!«

»Za zdaj pa me samo ti obtožuješ? Zato me poslušaj: kako naj bi vedela, da se za črnobradcem skriva vohun? Stopil je k meni in mi povedal, da je moj oče živ. Hotela sem se prepričati, ali se tujec morda samo prilizuje. Navsezadnje je v Atenah znano, da je moj oče Artemid utonil v valovih pri Maratonu. Toda imela sem drobno iskrico upanja. Zato sem dala črnobradcu medaljon z globom, naj ga pokaže človeku, ki se izdaja za mojega očeta. Samo Artemid iz Mitilene pozna namreč skrivnost. Zdaj je izgubljeno sleherno upanje.«

S petkove okrogle mize v okviru praznika komunističnega tiska na Opčinah Naša narodnostna skupnost mora zahtevati pravico do aktivne soudeležbe pri odločanju o teritoriju

V Prosvetnem domu na Opčinah je bila v petek zvečer okrogla miza o temi "Teritorij, krajevna skupnost in gospodarski razvoj", posegi udeležencev okrogle mize pa so zajeli tudi probleme, ki zadevajo lokacijo bodočega sinhrotrona, premogovno centralo ENEL in seveda kmetijstvo in urbanizacijo, ki sta s tem povezana.

Slo je torej za tematiko, ki še buri duhove prebivalstva, predvsem slovenskega, ki je v zadnjih desetletjih doživel številne razlastitve svoje zemlje, ker je tako "terjal" gospodarski razvoj, kot sedaj "terjajo" občje koristi nove razlastitve za gradnjo sinhrotrona v neposredni bližini Bazovice.

»Menili smo, da je prav, da začnemo tridnevni poletni praznik našega tiska, glasil "Unità" in "Dela" na Opčinah o okroglo mizo o problematiki, ki je izredne važnosti za gospodarski napredek našega območja, ki pa zadeva, prav zaradi svojih obsežnosti, vse prebivalstvo: predvsem seveda slovensko, ki tu na kraški planoti kompaktno prebiva, je v uvodu okrogle mize povedal predstavnik sekcije KPI za Opčine in Bane, pokrajinski svetovalec Dolfi Wilhelm. »Naj nam Slovincem nihče ne očita,« je pristavil, »da smo proti napredku, proti pobudam, ki lahko koristijo gospodarstvu na našem območju. Ni pa prav, da se vse to odvij le v našo škodo, ne da bi nas odgovorni sploh vprašali za mnenje ter nas kot subjekte vključili v razpravo o tako pomembnih problemih, kot je na primer tu pri nas gradnja sinhrotrona, v miljski občini pa gradnja premogovne centrale, ki bi močno onesnažila ozračje in seveda prizadela tudi kmetijstvo.«

Na številne dileme, ki jih odpirajo vprašanja gradenj novih objektov, kot na sploh o problemih urbanistične ureditve naše pokrajine, so na petkovi okrogli mizi v svojih posegih spregovorili predstavniki Kraške gorske skupnosti in zgonski župan Miloš Budin, profesor zgodovine in filozofije Stelio Spadaro in sociolog Emidij Susič.

Tem so se v diskusiji pridružili še nekateri udeleženci, med temi tudi predstavnik Koordinacijskega združenja vzhodnokraških vasi, ki so jasno in odločno poudarili, da morajo biti prebivalci vasi in krajev, kjer so v teku velika urbanistična dela, kjer so v načrtu velike gradnje, ki spreminjajo značaj ozemlja samega, subjekt, torej tisti, ki morajo biti soudeleženi pri izdelavi teh načrtov in katerih mnenje mora biti merodajna pri sestavi in seveda tudi pri uresničitvi teh načrtov.

Kljub počitniškemu vzdušju je bila udeležba na petkovi okrogli mizi nad vse zadovoljiva, kar pomeni, da je bilo lanskoletno prvo predavanje o problematiki Opčin in vsega, kar k temu predelu tržaške okolice spada, več kot spodbudno in je predstavljalo posredno tudi vabilo za tokratno okroglo mizo, ki je, iz različnih zornih kotov, vendarle v bistvu tudi enotno, poudarila zahtevo, da ne more in ne sme biti le slovenska manjšina tista, ki na lastni koži plačuje davek za razne posege, ki sicer pomenijo v splošnem merilu velik prispevek k razvoju tega območja, temveč naj nosi to breme vse prebivalstvo.

Preden so spregovorili govorniki, so organizatorji prikazali vrsto diapozitivov, ki so nazorno pokazali stanje Krasa in njegovih vasi, od Opčin do

Bazovice, potem ko so kraško planoto prepredli z naftovodi, plinovodi, elektrovodi, hitrimi cestami in drugimi strukturami.

»Mesto se je razvijalo in se še razvija,« je med drugim poudaril Budin, »ne da bi kdorkoli od odgovornih pomislil tudi na nas Slovence, ki smo pri novih gradnjah izgubili zemljo, za vse to pa nismo prejeli ne dovolj denarne, še manj pa moralne protivrednosti, ki bi to škodo nekoliko ublažila. Če smo danes plebiscitarno proti takšnim posegom, ki ne upoštevajo naših zahtev in koristi, potem bi se morali odgovorni nujno vprašati, zakaj je tako in se odločiti, da nas upoštevajo in da nas smatrajo za enakovredne prebivalce tega teritorija, na katerem so v načrtu, ali pa so bile že izvedene velike spremembe.«

»Vsa kulturna dejavnost, vse pobude na tem področju so osredotočene na samo mesto,« je dejal med drugim Spadaro. »Nihče ne upošteva, da je tu še slovenska manjšina, ki je tesno povezana z zemljo, na kateri živi in na njej razvija tudi vse svoje dejavnosti. Deželna konferenca, ki jo odgovorni načrtujejo, bi morala to dejstvo upoštevati in v vse razprave in odločitve

vključiti tudi glas domačega prebivalstva.«

»Problem kontestacije glede ekologije, je sedaj zelo razširjen v svetu,« je med drugim poudaril sociolog Susič. »Tu je ta kontestacija še občutnejša, saj vključuje etnično manjšino, kar lahko sproži vrsto procesov. Glavni problem je vključitev te manjšine v

vse to dogajanje, kar lahko da potem dobre rezultate, tako na socialnem, psihološkem kot tudi kulturnem področju.«

Zanimiv večer, ki je seveda le nakazal vrsto problemov, ki pa je bil pravi začetek družabnega praznika, ki se je nadaljeval sinoči in se bo zaključil danes.

N. L.

Izjava deželnega odbornika za industrijo Francescutta

Deželni odbornik za industrijo Gioacchino Francescutto je v posebni izjavi izrazil obžalovanje, ker je neko krajevno občilo objavilo oceno o vsebini študije, ki jo je pristojna deželna direkcija izdelala o učinkovitosti zakonskih instrumentov, oblikovanih v dvajsetih letih obstoja dežele. S tem je nedvomno odprlo predčasno razpravo, povsem neprimerno pred sprejemom organskega deželnega zakona za industrijo.

»Zdi se mi čudno, da se na tako občutljivo temo odpre razprava, čeprav deželni odbor in niti odborništvo za industrijo doslej še nista izrazila konkretnih predlogov. Ocene študije, objavljene v nekem krajevnem sredstvu obveščanja, po naslovih sintetizirajo še nedokončano delo. Manjkajo predvsem elementi raziskave, iz katere izhajajo, s čimer lahko ustvarijo napačno prepričanje,« je izjavil odbornik Francescutto in dodal, da bi bilo mnogo bolj umestno, če bi obveščevanje javnega mnenja sledilo uradnemu koraku deželnega odbora, ki ga je vsekakor pričakovati v najkrajšem času.

Devinsko-nabrežinska občina sporoča, da je vabila za predstave Kresne noči, ki bodo 5., 6. in 7. septembra na starem devinskem gradu, mogoče rezervirati telefonsko na št. 201018 v dopolndanskih urah.

Jutri obnovitev pogajanj za rešitev politične krize v krajevnih upravah

Jutri se bodo na Tržaškem obnovila pogajanja za rešitev politične krize, ki že vrsto mesecev pretresa krajevne ustanove. Sestali se bodo predstavniki strank petstrankarskega zavezništva in Slovenske skupnosti, da bi potrdili program, s katerim se bodo nato podali na pogajanja z avtonomističnimi silami. V prvi vrsti se bodo še naprej pogajali z Listo za Trst z namenom, da bi prišlo do sestave večinskih odborov tako na Občini kot na Pokrajini. Po mnenju strank petstrankarske vladne koalicije je namreč za upravljanje mesta in njegove Pokrajine neobhodno potrebno sodelovanje z Listo za Trst. Drugih možnosti te stranke sploh ne jemljejo v poštev, ker so strogo

vključene v logiko petstrankarskega zavezništva, ki resnici na ljubo, ne preživlja najboljših časov kljub rešitvi vladne krize.

Pogajanja se bodo torej obnovila; ni pa še znano, če se jih bo udeležila tudi Giuricinova Mestna lista, ki ima v svojih vrstah tudi predsednika Pokrajine. In prav položaj predsednika Pokrajine bo v veliki meri pogojeval nadaljnja pogajanja. Prof. Marchio je namreč že večkrat potrdil, da ne bo odstopil v primeru, da bi prišlo do oblikovanja takih odborov, v katerih bi sodelovala tudi Lista za Trst, iz katere je pred meseci izstopil. Kaj več o njegovem položaju bomo vsekakor izve-

deli na torkovi seji pokrajinskega sveta, ki ima na dnevnem redu izvolitev novega odbora. Vendar pa je prav sprito sedanjega stanja že skoraj gotovo, da bo pokrajinski svet to obveznost odložil na poznejši datum.

Pri tem pa pride v poštev predvsem 10. september, ko se bo ponovno sestel občinski svet. Glavna točka dnevnega reda bo razprava o odstopu župana Agnellija. Prav okrog županskega mesta se namreč sedaj razvija tudi zelo ostra zakulisna razprava, v kateri imajo glavno besedo KD, PSI in LpT. Potem ko se je temu mestu Lista za Trst že odpovedala (njen kandidat bi namreč v nobenem primeru ne mogel prodreti) je tudi zelo malo verjetno, da

bi najvišji stolček v občinski palači lahko zasedla tako sedanja župan socialist Agnelli kot tudi prejšnji, demokrat Richetti. Prvega ne bodo demokratijani nikoli podprli predvsem zaradi načina, po katerem je bil izvoljen na zadnji občinski seji, Richetti pa ne uživa nobene podpore s strani Liste za Trst, poleg tega pa je tudi v socialističnih vrstah dokaj malo priljubljen. Križni veti toraj onemogočajo, da bi bil župan izvoljen z večinskimi soglasjem, kar odpira vrsto drugih možnosti.

Iz dobro obveščenih krogov namreč prihajajo določene vesti, po katerih naj bi bile LpT, PSI in PLI pripravljene sestaviti manjšinski odbor na Občini, ki bi štel 25 svetovalcev (od skupno šestdesetih), seveda v primeru, da bi možnost oblikovanja večinskega odbora propadla. Po teh vesteh naj bi kot župan ostal socialist Agnelli, njegova stranka pa naj bi prejela še štiri odborništva, deset naj bi jih pripadlo Listi za Trst, podžupansko mesto pa liberalcu Traunerju, ki se sedaj na vse načine poteguje, da bi prevzel Agnellijevo mesto. Glavna diskusija se v teh krogih sedaj odvij le okrog stolčkov in porazdelitve oblasti; o drugih problemih, ki zadevajo krajevno stvarnost, pa v sedanjem trenutku ni vredno govoriti!

Kako pa se bo razvila sedanja politična situacija, bomo sicer lahko videli že v prihodnjih dneh. (A. S.)

Fašistični mazači so se vrnili s počitnic

Tudi Kalimero (così piccolo e così nero) si je verjetno privoščil daljši poletni oddih, če naj sklepamo iz dejstva, da že dolgo časa ne poročamo o fašističnih mazaških akcijah. Očitno pa so se mazači sedaj vrnili s počitnic, kajti te dni (oziroma noči, ker so fašistični mazači navajeni delati samo v zavetju teme) so se pri Ricmanjih in Borštu pojavile sveže črne packe, kot prikazuje slika.

Kot običajno, nam ne preostaja drugega, kot da še enkrat izrečemo željo, da bodo policijski varnostni organi nekega dne le stopili na prste črnim izizvajcem. Novi tržaški kvestor Vito Mattera je pred dnevi izjavil novinarjem, da "bomo skušali vsekakor ukrepati in tudi iti zadevi (fašističnim mazaškim akcijam - op.ur.) do dna, če se bo pojavil problem". No, problem se je, kot vidimo, pojavil.

Skupina Vecchia Vienna bo gost SPD Tabor Četrtek koncert na Opčinah v znamenju slovitih Straussov

Za ljubitelje valčkov in polk, se pravi za sladokusce tiste glasbene zvrsti, ki je tako izrazito kulturna značilnost dunajskega glasbenega izročila s konca prejšnjega stoletja, se obeta na Opčinah v naslednjih dneh privlačno glasbeno srečanje, ki ga ne gre zamuditi.

V tem poletnem času, ko se v našem mestu odvijajo razne prireditve, ki obujajo (včasih morda v pretiranem nostalgичnem tonu) avstroogrsko, mittelevropsko dušo Trsta in njegovega kulturnega obraza, se nastop glasbene skupine z nazivom Vecchia Vienna skoraj kot nalašč najumestnejše vključuje v celotno vzdušje manifestacij, Komorna skupina Vecchia Vienna bo torej v četrtek, 28. avgusta gost openskega KD Tabor. Nedvomno je ansambel v naših krogih že poznan. Posebno velja poudariti, da obsega sestava skupine od 8 do 15 mladih članov, ki izhajajo v glavnem iz tržaškega Konservatorija in iz naše Glasbene matice. Skupina je nastala leta 1981 in je od svoje ustanovitve dalje žela vedno lepe uspehe, tako da jo danes prištevajo med najboljše ansamble v omenjeni glasbeni zvrsti. Valčki, predvsem Straussovi, zasedajo v repertoarju nedvomno najpomembnejše mesto. Njihova izvedba je lahkotna, rafinirana in spontana, tako kot je bilo zelo verjetno značilno za vzdušje salonske glasbe. Glasbena skupina Vecchia Vienna se zelo ak-

tivno udeležuje na koncertnem področju, saj ima za sabo zelo številne koncerte po Italiji, Švici, Avstriji in Jugoslaviji.

Četrtek koncertni spored obsega v glavnem valčke in polke slovitih Straussov, vključuje pa tudi plesno glasbo drugih njim sodobnih skladateljev. Koncert, ki se bo pričel ob 20.30, bo predvidoma na odprtem, in sicer na dvorišču Prosvetnega doma. V primeru slabega vremena pa bo nastop v dvorani. N. K.

Tiskovna konferenca pred 30-letnico CGIL

V torek, 26. avgusta, ob 10.45 bo v prostorih sindikalnega sedeža CGIL v Ul. Pondeares 8 tiskovna konferenca, na kateri bodo predstavili program razstav, razprav in kulturnih srečanj v okviru prireditve "La CGIL in piazza", ki bo od 28. avgusta do 1. septembra na Trgu Duca degli Abruzzi, v bližini pristaniškega poveljstva. S to prireditvijo bo tržaška CGIL praznovala 30-letnico svojega obstoja v našem mestu. Vse pobude bodo imele za skupni imenovalec temo "Načrti za razvoj Trsta".

Na torkovi tiskovni konferenci bodo predstavili likovna dela Navarre, Palčića, Perizija in Spacala.

Domiselni kabaretisti »Karst Brothers« botrovali rojstvu »zamejskega teleta«

S slavnostnimi besedami: »rodilo se je zamejsko tele«, se je v petek pričel zabaven kabaretni večer na velikem vrtu starinske, že nekoliko razpadajoče, a sugestivne Vile Diana v Sesslanskem zalivu. Naši domiselni mladi kabaretisti, ki so se duhovito prekrstili v "Karst Brothers", so izkoristili za svojo predstavo željo in trud zamejskih Slovencev, da bi končno lahko imeli svojo samostojno televizijsko postajo.

"Karst Brothers", ki se jim je za to priložnost pridružila še Marinka Počkaj, so torej nastopili kot ekipa, ki pripravlja prvo slovensko zamejsko televizijsko oddajo, oziroma prvo oddajo "zamejskega teleta". Na odru pred Vilo Diana, ki so jo osvetljevale raznobarne luči, so se naenkrat pojavili vsi člani mlade kabaretno skupine v izredno originalni, prav nič televizijskemu ekranu primerni opravi. Malce kričava in spogledljiva napovedovalka je nadvse številnemu občinstvu predstavila program "teleta": na vrsti so bila tako poročila z zabavnimi, satiričnimi in zbadljivimi novicami, ki zadevajo našo zamejsko sedanost, reklamami, dražbo (obiskovalec si je lahko za pičlih 250 lir zagotovil "paket za Trst", — majhno škaflo, zavito v ljubek, barvast papir), napovedjo kinematografskih predstav, predstavitevijo knjižnih novosti (kot npr. delo Miloša Budina — »Kristus se je ustavil v Zgoniku«) in hit lestvico, parodijo znanih popevk.

S svojimi ostrimi puščicami so »Karst Brothers« zadeli vse najpomembnejše politične in kulturne moze v našem zamejskem življenju — prav na nikogar niso pozabili. In ponovno so se z izredno pikrostjo in zbadljivostjo dotaknili najpomembnejših trenutkov naše sedanosti in preteklosti.

Sestavni del vsake kabaretno predstave je seveda tudi glasba. Program kabaretno skupine so večkrat popestrili glasbeni vločki, duhovite priredbe znanih popevk. Parodije so delo samih članov skupine — Mirana Košute, ki opravlja tudi klavirsko spremljavo, kitarista Marka Ferija, in še Igorja Malalana in Borisa Devetaka. Na bobne je spremljal glasbeno izvajanje Vlado Mljač, v vlogi »histeričnega« režiserja, ki je sedel na balkonu in dajal

svoji ekipi navodila preko starega zvočnika, pa je nastopil Franko Korosec. Na žalost je bilo tokrat ozvočenje pri glasbeni spremljavi premočno, tako da se je ob kričajočih zvokih instrumentov izgubljala glas nastopajočih. Duhovitih besedil pesmi, ki so bile vezni člen vse predstave, prisotni tako sploh niso mogli slišati.

Ob splošni zabavi in smehu, ki je skoro neprekinjeno trajal poldrugeto, torej ves čas predstave, se je nastop »Karst Brothersov« kar prehitro končal. Prav ob zaključku pa zve občinstvo še tole: prvemu dnevu programa tako težko pričakovanega »zamejskega teleta«, ni sledil noben Slovenec — samo zato ne, ker sta raztresena snemalca pozabila sneti objektiv s kamere... HJ

Od pokrajinskega nadzornega odbora

Zavrtnjena sklepa o gradnji sinhrotrona pri Bazovici

Tržaška občinska uprava pa bo verjetno potrdila prejšnjo odločitev

Pokrajinski odbor, ki nadzoruje akte krajevnih ustanov, je tržaški občinski upravi vrnil sklepa števil. 45 in 46, ki predvidevata določila o varianci občinskega regulacijskega načrta; le-ta prinašata razne predpise, na osnovi katerih bi sinhrotron zgrajen v neposredni bližini Bazovice.

Kateri pa so razlogi, zaradi katerih je pokrajinski nadzorni odbor vrnil omenjena sklepa tržaški občinski upravi se ni znano. Glavni občinski tajnik nam je včeraj izjavil, da sploh ni seznanjen o tem sklepu pokrajinskega nadzornega odbora, v kolikor pa bi le-ta sprejel — nam je dodal — tak ukrep, bi po njegovih besedah verjetno zahteval od občinske uprave, da bi se izrazila o ugovorih, ki so jih k omenjenima sklepoma predložili nekateri prebivalci.

Občinski upravi naj bi to vprašanje bilo torej neznan. O zavrnitvi omenjenih sklepov pa je dobro seznanje-

no Koordinacijsko združenje vzhodnokraških vasi. Predsednik Karel Grgič nam je včeraj potrdil, da je združenje prejelo obvestilo s strani pokrajinskega nadzornega odbora, v katerem ga ta ustanova obvešča, da sta bila omenjena sklepa vrnjena občinski upravi upoštevajoč člen števil. 23 odloka predsednika republike števil. 1116 z dne 26. 8. 1985.

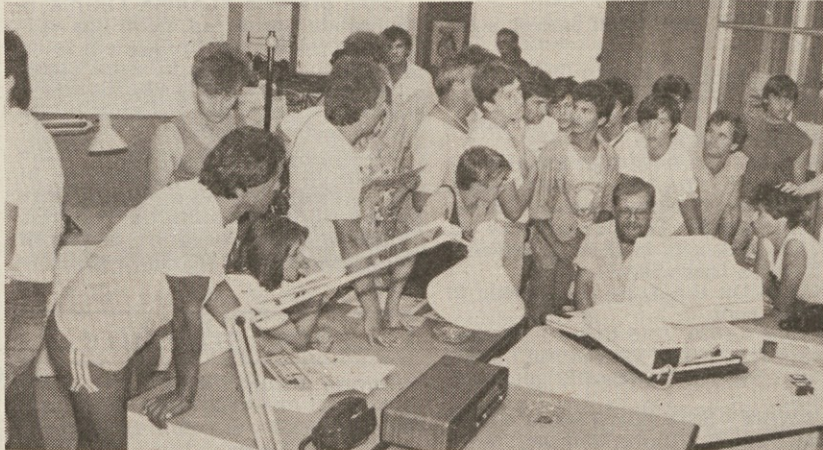
Kaj pa predvidevajo predpisi omenjenega zakona je bilo v teku včerajšnjega dne nemogoče ugotoviti. Ni namreč izključeno, da je v sporočilu pokrajinskega nadzornega odbora pri navedbi zakona prišlo do napake. Vsekakor: utemeljitev, zaradi katere je pokrajinski nadzorni odbor vrnil omenjena sklepa občinski upravi bomo izvedeli že jutri.

Pri tem gre dodati, da smo v poizvedovanjih na Občini ugotovili, da se bo občinska uprava verjetno kratkoma poživljala na ugovore prizadetega prebivalstva in da bo pač potrdila omenjena sklepa. Tudi politična kriza, ki pretresa to ustanovo bo seveda pogojevala rešitev vprašanja; kdo bo sedaj sklepal o tem problemu je težko predvideti; občinski odbor, ki je sprejel omenjena sklepa je že odstopil, doslej pa še ni bil izvoljen novi; tudi župan Richetti, ki je predsedoval prejšnjemu odboru je odsto-

pil, ostavko pa je podal tudi sedanji župan Agnelli. Nahajamo se torej v pravi upravni »praznini«, ki dejansko

onemogoča rešitev vsakega še tako važnega vprašanja, ki zadeva tržaško stvarnost. (a. s.)

Brigadirji obiskali našo redakcijo

Včeraj popoldne so bili na krajšem obisku na Primorskem dnevniku jugoslovanski brigadirji, ki v Vanganelu sodelujejo pri delovni akciji Istra 86. Fantje in dekleta, ki so prišli v Istro iz vseh jugoslovanskih republik so si ogledali uredništvo in tiskarno in se v razgovoru z novinarji seznanili z bistvenimi problemi slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Mario Magajna pa jih je seveda ujel v svoje »tretje oko«.

Odprto pismo CGIL tržaškim finančnim uradom

Dobro bi bilo vedeti v podrobnostih kako je z davčnimi utajami v Trstu

Kot vsako leto, je tudi letošnje relativno praznino poletnih mesecev zapolnila vrsta zaskrbljujočih informacij o porastu davčne utaje v Italiji. Naključje je pač tako naneslo, da v finančnih uradih ravno v poletnih mesecih za kak milimeter odmaknejo pokrov Pandorine vaze, v kateri so podatki o davkih, ki bi jih morali Italijani plačevati in o davkih, ki so jih v resnici plačali.

V vsakoletno polemiko, ki se je tudi letos brez nikakršnih sezonskih zamud razvnela po Italiji, se je včeraj vključil tudi sindikat CGIL, ki je naslovil daljše odprto pismo na vse finančne urade v Trstu. V tem pismu, ki se začne prav z omembom neizpodbitnega dejstva, da je sezonska polemika o davčni utaji spet v teku, je CGIL postavila v ospredje predvsem netaktnost tako finančnih uradov, kot javnih občil pri objavljanju podatkov o davčni utaji. »Zdi se nam netaktno ter brez pravega političnega in socialnega pomena,« piše v odprtem pismu CGIL, »da mo-

rajo biti uslužbenci in upokojeanci, ki dosledno plačujejo davke na svojih plačah ali penzijah, vsako poletje seznanjeni s tem nepravilnim davčnim ustrojem države, ki ne zmore ali noče, da bi bili vsi državljani enako podvrženi davčnim dajatvam.« »Davki, ki jih plačujejo nekatere kategorije, predvsem svobodnih delavcev in profesionalcev, niso le smešno nizki, pač pa predstavljajo pravo žalitev za vse tiste ljudi, ki vsak mesec redno plačujejo državi njene pristojbine. Ob tem pa je ravnanje države, ki ji ne uspe zaustaviti davčne utaje, še bolj krivično, saj se je odločila za radikalno črtanje stroškov za socialno oskrbo in tako še enkrat penalizirala finančno šibke sloje in upokojeance.«

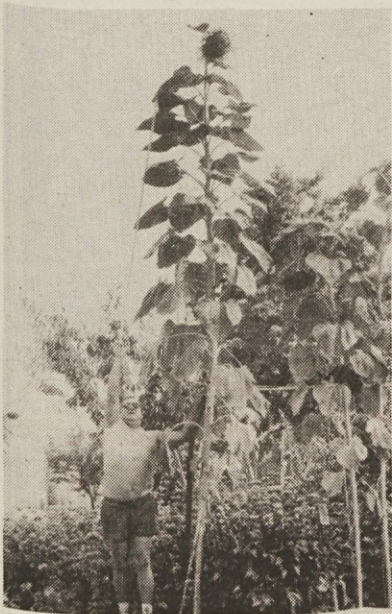
Cilj odprtega pisma CGIL tržaškim finančnim ustanovam pa je predvsem lokalnega značaja. CGIL se namreč sprašuje, kako je mogoče, da je Italija, v dobrem ali slabem, seznanjena z makroskopskimi primeri davčne utaje, na Tržaškem pa o

teh podatkih ni ne duha ne sluha. Davčna utaja je prav gotovo doma (o tem so na CGIL trdno prepričani) tudi v tržaški pokrajini in CGIL sprašuje v svojem odprtem pismu po teh podatkih. Sprašuje sicer tudi po dejanskem stanju davčne utaje v našem mestu ter koliko davkov plačujejo posamezne kategorije, kdo preverja verodostojnost podatkov posameznih davčnih prijav in kdo kaznuje davčno utajo.

Odgovor na ta vprašanja bi bil prav gotovo v zadovoljstvo poštenim Tržčanom, (tistim, ki redno plačujejo davke), obenem pa bi bil to dokaz uspešnega delovanja javnih ustanov...

CGIL je v svojem odprtem pismu, ki sta ga v imenu sindikalnega tajništva podpisala Roberto Treu in Clyde Cofone, potrdila svoje zanimanje za probleme, ki jih državljanom povzroča žal tako razširjena davčna utaja in sprašuje vse urade, na katere je naslovila svoje pismo, naj ji po možnosti javno odgovorijo.

Cvetica kot drevo

Josip Giorgi, ali Pino, kot ga imenujejo prijatelji, ima v Dragi lepo urejen vrt. Januaria meseca je Pino sadil nekaj sončnic. Ena od teh pa je tako hitela rasti, da meri sedaj, po sedmih mesecih, kar 4 metre in 60 cm v višino, kar je za te rastline, posebno v naših krajih ne navadno.

(mm)

Na mejnih prehodih so včeraj zabeležili kilometrske vrste

S prvimi oblaki, ki so se zgrnili nad turističnimi središči naše dežele ter s prvimi plohami, ki so se včeraj postopoma bližale Trstu in ga v večernih urah tudi dosegle, je v našem mestu ponovno zaživel turizem. Veliko avtobusov je namreč pripeljalo v Trst tiste kopalce, ki se zaradi slabega vremena niso upali na plažo in so se zato raje odločili za kulturno obarvan obisk naše Maksimilijanove razstave v Miramaru ali Sv. Justa. Sicer pa se je v našem mestu zbralo tudi precejšnje število italijanskih turistov in med temi so letos najštevilnejši tisti obiskovalci, ki prihajajo iz milanske pokrajine.

V mestu, ki je ob nestalnem vremenu zaživele, pa beležimo v tem predzadnjem koncu tedna letošnjega avgusta, tudi živahne premike »domačega« turista. Včeraj so namreč na mejnih prehodih ponovno zabeležili nekaj pristno poletnih vrst. Na Pesku se je vila 11 kilometrov dolga vrsta vozil, ki so jo sestavljali predvsem turisti ob povratku domov. Vendar tudi v smeri proti Jugoslaviji, torej proti kampingom in morju (morda celo »neverinom«), se je zbrala precejšnja gruča lokalnih turistov.

Tudi na ostalih mejnih prehodih, ki se odpirajo predvsem na Istro, je bilo včeraj dopoldan kar živahno. Prav gotovo se je veliko Tržčanov odločilo za odhodi ob koncu tedna, ali pa začenja sedaj svoje septembrske počitnice, ko je turistična po-

nudba boljša, število gostov pa upada in z njimi tudi cene.

Precej prometa so včeraj zabeležili tudi na avtocestah. Nadpovprečno število avtomobilov je bilo tudi v tem primeru deloma odvisno od turistov, ki se vračajo domov in jim je avtocesta Trst - Benetke najbolj enostavna pot do Nemčije, Švice in Francije, deloma pa od domačinov, ki se v prvih jutranjih urah odpravljajo na letovanje nedalet po deželi. Deželni trend domačega turizma dokazujejo tudi daljše vrste na avtocesti, celih 5 kilometrov, v Mestrah, po dva do tri kilometre pa pri izhodih za Lignano, Gorico in Videm.

Številne poplave po silovitem nalivu

Tudi Trst je včeraj pozno popoldne doživel naglo in precej »nasilno« ohlajitev. Nekaj po šesti uri se je iz nizkih sivih oblakov, ki so se kako uro prej počasi zgrinjali nad mesto, sprostil silovit naliiv s precej močnimi sunki vetra. Stemnilo se je, kot da bi legla prezgodnja noč, gosta megla dežnih kapelj pa je zmanjšala vidljivost na minimum. K sreči neurja ni spremljala toča, ki so je bili deležni drugod po deželi in že po dobrih tridesetih minutah se je nebo spet razsvetlilo.

Kot se ob takih priložnostih dogaja, so imeli gasilci dela na pretek. Opravili so kakih 40 nujnih posegov, predvsem zaradi poplav. Tako so morali priskočiti na pomoč avtomobilistom, ki so se znašli v največjih težavah pod železniškim nadvozom v Miramarskem drevoredu in v bližini Športne palače, pred Hotelom Riviera pa so s svojim motornim čolnom pomagali na obalo kopalcem, ki jih je nevihta zalotila v gumijastem čolnu. Na Ulici Flavia je močan veter podrli drevo v nekem vrtu, ki so ga gasilci nemudoma odstranili, čeprav ni povzročilo nobene škode. Vsi preostali posegi pa so bili koncentrirani v nižjem predelu mesta, kjer je prišlo do številnih poplav v stanovanjih, trgovinah in skladiščih.

Sam župan se bo menda lotil problema ferlugovskih anten

»Odbor za zaščito radijskih oddaj«, ki ga sestavlja velika večina zasebnih radijskih in televizijskih postaj iz Trsta, je z zadovoljstvom sprejel vest, da se namerava novopečeni tržaški župan Agnelli spopasti s tako imenovanim problemom »ferlugovskih anten«. Kot znano, si odbor prizadeva uskladiti upravne zahteve prebivalcev od Ferlugov s potrebami, ki jih imajo zasebne radijske in televizijske postaje.

Odbor je večkrat pridelal problem prejšnji občinski upravi, a je vedno naletel na gluha ušesa. Da bi našel primerno lokacijo za številne oddajnike, ki trenutno obratujejo pri Ferlugih, se je nekajkrat sestal s prebivalci. Glede problema lokacije oddaj-

nikov pa se je večkrat posvetoval s strokovnjaki in dal opraviti več strokovnih raziskav. Septembra 1985 je odbor vložil prošnjo za postavitev oddajnikov na področje, kjer regulacijski načrt predvideva namestitev tehničnih objektov, a je finančno poveljstvo to prošnjo žal zavrnilo.

Odbor je prepričan, da je kot zasebnik opravil vso svojo dolžnost in da bi morale sedaj zadevo prevzeti v roke krajevne uprave.

● Kaže, da so stanovanjski tatovi v tem času neprenehoma na delu. Zadnja žrtev je 31-letna Giulia Piccin, ki je predsinočnim zvečer le za nekaj ur zapustila svoje stanovanje v Ul. Martiri della Libertà 11. Ko se je nekaj pred 23. uro vrnila, je ugotovila, da so ji neznanici, ki so verjetno prišli skozi odprto okno dnevne sobe, odnesli 800 tisoč lir gotovine ter zlato zapestnico in ogrlico.

ZAHVALA

Družina Gerdol

se zahvaljuje vsem prijateljem iz Lonerja, s Katinare in iz Rovt, ki so z njimi sočustvovali ob izgubi dragega

Giorgia

Trst, 24. avgusta 1986

Umrla je

Mara Sosič
(BRODKOVA)

Pogreb pokojnice bo jutri, 25. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnice v opensko cerkev.

SVOJCI

Opčine, 24. avgusta 1986

V 97. letu starosti je umrla naša draga sestra in teta

Anica Martelanc

upokojenka

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 27. t. m., ob 10. uri na ljubljanskih Žalah.

Žalujoči brat Slavko, sestra Tatjana in nečakinje z družinami.

Ljubljana, 24. avgusta 1986

ZAHVALA

Družina in vsi sorodniki

Aleksandra in Helene
Janoušek

se ganjeni zahvaljujejo vsem prijateljem, sodelavcem in oblastem, ki so jim bili blizu ob nesreči, ki jih je tako hudo prizadela.

Trst, Barkovlje, 24. avgusta 1986

25. 8. 1985

25. 8. 1986

Ob prvi obletnici smrti dragega

Ivana Ogrina

se ga z ljubeznijo spominjajo

vsi svojci

Dolina, 24. avgusta 1986

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage žene, mame in none

Emilije Vremec
roj. Sosič

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala pevcem, g. župniku V. Žerjalu, dr. Vinku Miliču in gospe Irmi Farraglia.

SVOJCI

Opčine, 24. avgusta 1986

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

Ferdinanda Rukina

Posebna zahvala nabrežinski občini, vsem organizacijam za poslovilne govore, darovalcem cvetja in vsem, ki so počastili njegov spomin.

SVOJCI

Nabrežina, 24. avgusta 1986

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Rozalije Cavrini
por. Gregori

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin in jo pospremili k zadnjemu počitku.

SVOJCI

Trst, 24. avgusta 1986

poletne prireditve

MIRAMARSKI PARK
LUČI IN ZVOKI
V torek, 26. t. m., ob 21. uri v angleščini in ob 22.15 v italijanščini.
GRAD SV. JUSTA (Dvorana Caprin)
Jutri, 25. t. m., ob 21. uri: Avdiovizualni posnetki koncerta, posvečenega F. Leharju, ki je bil 14. 7. v gledališču Cristal-
lo.

CANKARJEV DOM
Poletna violinska šola
V nedeljo, 31. t. m., ob 20. uri v paviljonu Vile Bled na Bledu in v ponedeljek, 1. septembra, ob 20. uri v Glasbeni šoli Titovo Velenje: Zaključna koncerta gojen-
cev poletne violinske šole, ki jo vodi prof. Igor Ozim in asistentka Christine Hutcap (Köln).
Avdicija bo danes, 22. t. m., ob 16. uri v Glasbeni šoli Titovo Velenje.
Kongresni center
Od 24. do 29. avgusta: Četrti medna-
rodni simpozij mikrobne ekologije.

razna obvestila

**Mladinski pevski zbor Glasbene ma-
tice** vabi vse tiste, ki se mu želijo pridru-
žiti, da se udeležijo srečanja z dirigentom v torek, 26. avgusta, ob 10. uri na šoli Glasbene matice - Ul. R. Manna 29 -
tel. 418605. Zaželeni so letniki 1974, '75 in '76.
**Prireditelji 6. mladinskega razisko-
valnega tabora KANALSKA DOLINA** '86 obveščajo, da je odhod jutri, 25. av-
gusta za Tržačane ob 8. uri z Odseka za
zgodovino v Trstu v Ul. Petronio 4 ter za
Goričane ob 8.30 iz Ul. Croce 3 v Gorici.

razstave

V Sesljanu na sedežu Turistične us-
tanove: Kamnarska umetniška obrt v
Nabrežini - ob 2000-letnici kamnolomov.
Razstavljajo: Ivan Ballarini iz Šempolaja,
Nino Bon iz Križa, Antonio Mosesti in
Milan Pernarčič iz Nabrežine, Albert in
Miloš Zidarč iz Šempolaja.
V Palači Costanzi (Trg Unità) je do
konca meseca na ogled zgodovinska raz-
stava SANJE O VALČKU - dunajska
opereta v Italiji.
Na Gradu sv. Justa so do 31. t. m.
razstavljene STARINSKE MUČILNE
NAPRAVE.

mali oglasi

DIPLOMIAN ORGANIZATOR DELA,
smer računalništvo išče zaposlitev v
računalniški stroki. Pismene ponudbe
na Oglasni oddelek Primorskega dne-
vnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod
šifro »Računalništvo«.
OSMICO je odprl v Sovodnjah Marko
Kovic (Mihelčev). Toči belo in črno
vino, na razpolago ima domač prigriz-
ek.
KUPIM knjige za 1. letnik znanstvenega
liceja. Tel. 040/228658 ali 228803.
PRODAM rulotko, staro 7 let, v dobrem
stanju, trenutno v kampingu Stelama-
ris v Umaqu. Tel. 228390.
PRODAM stanovanje pri Sv. Jakobu,
prenovljeno. Tel. 228390.
PRODAM hišo v Boljuncu; prostorna, z
avtonomnim gretjem in dvoriščem.
Tel. 228390.
300.000 lir nagrade dobi najditelj 4 me-
secev stare psice rodovnika nemškega
ovčarja, temnega kožuha. Na levem
uhlu ima tetovirano številko 69034.
Zadnjič so jo videli na poti Sovodnje-
Peč. Tel. 0481/882317.
OSMICO ima Romano Purič v Repnu št.
13.
PRODAM knjige za trgovski tehnični za-
vod za 3., 4. in 5. letnik po polovični
ceni. Tel. 824389.
HIŠO Z VRTOM, tudi staro, kupim v Tr-
stu ali bližnji okolici. Tel. 414542.
PRODAM vinsko kad iz murve 10 hl, do-
mače izdelave, v dobrem stanju. Tel.
229234.
ČEBELE v AŽ panjih ali brez njih pro-
dam. Tel. 003867/72778 — popoldne.
PRODAM staro hišo z vrtom pri Komnu.
Tel. 040/745654.
IŠČEM hišno pomočnico in pomočnico
za likanje. Telefonirati v torek, 26. t.
m. na št. 64222 - urnik trgovine.
DIPLOMANT trgovskega zavoda I. Can-
kar, z odsluženim vojaškim rokom, išče
zaposlitev kot knjigovodja ali uradnik.
Tel. (0481)798026.
PRODAM fiat 128 v dobrem stanju, cena
po dogovoru. Tel. 211893 v večernih
urah.
DEKLE išče manjše stanovanje v najem-
lokalici mestno središče, Opčine ali
Prosek. Telefonirati od 14. do 15. ure
na št. 69392.

● fotostudio
● barvni
● posnetki
● kupon
s popustom

Russo

OPČINE (TRST) - Ul. Nazionale 47
Tel. 211739

menjalnica

Ameriški dolar	1.395.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	686.—	Švicarski frank	853.—
Francoski frank	208.—	Avstrijski šiling	97.—
Holandski florint	608.—	Norveška krona	189.—
Belgijski frank	32.—	Švedska krona	201.—
Funt šterling	2.090.—	Portugalski eskudo	9.—
Irski šterling	1.880.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	181.—	Avstralski dolar	800.—
Grška dramma	10.—	Debeli dinar	3,10
Kanadski dolar	990.—	Drobni dinar	3,20

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 61446 - 68881
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

kino

ARISTON - 21.00 *Speriamo che sia fem-
mina*, dram., It. 1985; r. Mario Monicel-
li; i. Liv Ullman, Catherine Deneuve.
LETNI KINO V LJUDSKEM VRTU -
21.15 *L'anno del dragone*, akc., ZDA
1985; r. M. Cimino; i. M. Rourke, Aria-
ne, J. Lone. □
NAZIONALE II - 16.00, 22.00 *St. Elmo's
Fire*, kom./dram., ZDA 1985; r. Joel
Schumacher; i. Emilio Estevez, Ally
Sheedy.
NAZIONALE III - 17.00, 22.00 *Un mer-
coledì da leoni*, dram., ZDA 1982; r.
John Milius; i. Jean-Michael Vincent,
William Katt.
NAZIONALE I - 15.45, 22.00 Mesec sr-
hljivke: *Reanimator*.
EDEN - 16.00, 22.00 *Caldi piaceri*, porn.,
□□
GRATTACIELO - 17.00, 22.15 *I 5 della
squadra d'assalto*, krim., ZDA 1985,
110'; r. Paul Michael Glaser; i. Stephen
Lang, Lauren Holly.
CAPITOL - 16.30, 22.00 *Il gioiello del
Nilo*, pust., ZDA 1985; r. Lewis Teague;
i. Michael Douglas, Kathleen Turner.
EXCELSIOR I - 17.00, 22.15 *Rocky III*,
ZDA 1982; r. S. Stallone; i. Sylvester
Stallone, Thalia Shire.
EXCELSIOR II - 17.30, 22.15 *Scuola di
sesso*, porn., □□
FENICE - 17.30, 22.15 *Cobra* - *Mission*,
akc., ZDA 1986; r. George Pan Cosma-
tos; i. Sylvester Stallone, Brigitte Niel-
sen.
MIGNON - 16.00, 22.00 *Tootsie*, r. Syd-
ney Pollack; i. Dustin Hoffman, Jessica
Lange.
ALCIONE - Zaprto.
LUMIERE FICE - Zaprto do 29. avgusta.
VITTORIO VENETO - Zaprto.
RADIO - 15.30, 21.30 *Happening, deside-
ri maliziosi*, porn., □□
Prepovedano mladini pod 14. letom □ -
18. letom □□

izleti

Združenje Union Podlonjer-Sv. Ivan
priredi enodnevni izlet 14. septembra v
Piancavallo. Vpisovanje vsak ponedeljek
in četrtek od 17. do 19. ure v Ul. Valdiri-
vo 30-2. nadstr., tel. 61011.

Nova trgovina čevljev »SONJA«
Prosek 6
PROMOCIJSKA PRODAJA S POPUSTI
od 20% do 80%
obv. občni 23/7/86

emporio GINO
SESLJAN - Telefon 299139
Urnik nonstop: 8.30 - 20.00
VSE ZA NA PLAŽO, KAMPING in VRT
široka izbira po izrednih cenah

včeraj-danes

Danes, NEDELJA, 24. avgusta
JERNEJ
Sonce vzide ob 6.16 in zatone ob 19.59
- Dolžina dneva 13.43 - Luna vzide ob
22.00 in zatone ob 11.24.
Jutri, PONEDELJEK, 25. avgusta
LUDVIK
PLIMOVANJE DANES: Ob 00.14 naj-
višje 25 cm, ob 6.17 najvišje -39 cm, ob
12.51 najvišje 41 cm, ob 19.12 najnižje -25
cm.
PLIMOVANJE JUTRI: Ob 00.44 najvišje
16 cm, ob 6.31 najnižje -29 cm, ob 13.11
najvišje 37 cm, ob 19.52 najnižje -22 cm.
VREME VČERAJ: temperatura zraka
26 stopinj, zračni tlak 1005,9 mb pada,
veter 5 km na uro jugozahodnik, vlaga
67-odstotna, nebo skoraj jasno, morje

IMAM JIH ZA
VSE OKUSE!

Segulin foto kino optika
TRST Ul. Mazzini 51 ☎ 733-361

NAKUPNI TEČAJI 22. 8. 1986

Japonski jen	8.—
Švicarski frank	853.—
Avstrijski šiling	97.—
Norveška krona	189.—
Švedska krona	201.—
Portugalski eskudo	9.—
Španska peseta	10.—
Avstralski dolar	800.—
Debeli dinar	3,10
Drobni dinar	3,20

čestitke

Danes praznuje mama **ROZALIJA 60.**
rojstni dan. Vse najboljše ji želi hčerka
Lidija z družino.
V Samotorci praznuje danes svoj 10.
rojstni dan **ALEKSANDER GRUDEN**.
Mnogo zdravja in sreče mu želijo vsi,
ki ga imajo radi.
Danes se vzameta **RENZO** in **PATRI-
CIJA**. Da bi jima bila skupna pot posu-
ta s samim cvetjem jima želijo stric
Stano, teta Angela in bratranec Branko
z družino.
Blizu nas hišica stoji, v njen **BARBA-
RA GROPAJC** rojstni dan danes slavi.
Še veliko veselja, zdravja, sreče v ži-
vljenju z mamicom in očkom ji nazdrav-
lja in kliče Aleksija z družino.
Jutri praznuje **KLARISA LEGIŠA** iz
Šempolaja rojstni dan. Da bi bila ved-
no tako pridno in dobro dekle ji želijo
oče Franc, mama Zita in sestra Elena.
Malemu Petru se je pridružila sestri-
ca **MAJA**. Srečnima staršema čestita
KD F. Venturini od Domja.
Danes bo ugasnila svojo 6. svečo
VANJA GLAVINA iz Doline. Da bi
bila pridna in se dobro učila v šoli, v
katero bo letos vstopila v prvi razred,
ter da bi postala ubogljiva deklica, ji
želijo mama, očka in vsi, ki jo imajo
radi.

razne prireditve

Lovska družina Žavljje - Trst prireja
3. **LOVSKI PRAZNIK** danes, 24. in jutri,
25. t. m., od 17. ure dalje na športnem
igrišču pri Domju (vhod s parkirišča
Grandi Motori). Delovali bodo kioski z
raznimi specialitetami (lovski golaž itd.),
ki jih boste zalili z domačim belim in
črnim vinom. Za veselo razpoloženje bo
poskrbel ansambel Pomlad.
Zadruga Ban priredi v soboto, 30. in v
nedeljo, 31. avgusta v Banih tradicional-
no **ŠAGRO POD KOSTANJ**. Zabavala
bosta ansambel Taims in Novi baroni.
Danes je v **Mačkoljah PRAZNIK ŽUP-
NIJSKEGA ZAVETNIKA** - SV. JERNE-
JA. Ob 10.30 bo slovesna maša; popoldne
ob 17. uri pete litanije, tradicionalni bla-
goslov avtomobilov, otvoritev športnega
igrišča na prostoru Praznika česjenj, kraj-
ši športni igri in družabno srečanje.

Za osemdeseti rojstni dan
MARIJE DERMAN
iz Lonjerja
voščijo in želijo obilo zdravja in ...
Bruna, Stojan, Alenka
in Iztok

Včeraj je praznovala 18. rojstni
dan
ELENA ZOBIN
Vse najboljše in vse najlepše v
življenju ji želijo
mama Adriana, oče
Genio, vsi sorodniki in
vsi, ki jo imajo radi

**ZA VSAKOGAR
NEKAJ POSEBNEGA**

optika
Vikj
foto-kino
kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)
TRST Telefon 77-29-96

**29., 30. in 31. avgusta
v Zgoniku**

**FESTIVAL
KOMUNISTIČNEGA
TISKA**

**DROGERIJA
PARFUMERIJA**

IVAN ŠKABAR

vam nudi bogato izbiro lakov
in barv za stanovanja
in avtomobile,
najrazličnejše kozmetične
preparate,
plastične predmete,
termična stekla **TERMOPAN**,
šipe po meri,
pralne praške

OPČINE - Proseška ul. 22
Tel.: 040/211552 (pri cerkvi)

Tržaški glasbeni september

V Trstu od 1. septembra do 2. oktobra 1986

9. **Lorenzo Baldini** - klavir (*Schubert, Chopin, Liszt, Schumann*)
9. **Črtomir Šiškovč** - violina in **Igor Lazko** - klavir
(*Schubert, Brahms, Čajkovski, Grieg*)
9. **La Cappella Civica di San Giusto** (Zbor sv. Justa)
dirigent Marco Sofianopulo, organist Mauro Macri, kontralt
Marta Valetič, bas Paolo Albertelli,
deklamator Mario Pardini (*Liszt*)
9. **Giuseppe Massaglia** - klavir (*Schubert, Liszt*)
9. **Mauro Macri** - orgle
(*Bach, Liszt, Widor, Franck, Sofianopulo, Viozzi*)
9. **Salzburški trio: Lavard Skou Larsen** - violina, **Ramon Jaffé** -
violončelo, **Nicola Frisardi** - klavir
(*Mozart, Beethoven, Saint-Saens*)
9. **Lucienne Antonini** - orgle
(*Nikolai-Liszt, Liszt, Rheinberger, Franck, Duruflé, Messiaen*)
9. **Pihalni kvintet RTV Ljubljana**
Jože Pogačnik - flavta, **Božo Rogelja** - oboa, **Alojz Zupan** -
klarinet, **Jože Falout** - rog, **Jože Banič** - fagot
(*Mozart, Klughardt, Milhaud, Barber, Rota*)
9. **Michael Schneider** - orgle
(*Froberger, Sweelinck, Bach, Mozart, Schumann, Brahms,
Pepping, Kopfreiter*)
10. **Polifonski zbor Claudio Monteverdi**
dirigent Orlando Dipiazza, violončelo Federico Riccardi di Netro,
orgle Roberto Jaiza
(*Mendelssohn Bartholdy, Liszt*)

Koncerti brez oznake bodo v Evangeličansko-luteranski cerkvi (Largo
Panfili), tisti z zvezdico pa v Katedrali sv. Justa. Začetek koncertov je
predviden ob 20.30, vstop je prost, čeprav omejen na razpoložljiva mesta.

PLOŠČICE — SANITARIJE

ROLICH & C S.n.c.

Nabrežina 35/c
Tel. 200371

ZASTOPSTVO
panto

Ul. Carducci 15
TRST — Tel. 64610

TRGOVINA OBUTVE

ZERIAL

Nadaljuje se
izredna prodaja s popusti

OPČINE - ULICA NAZIONALE 32 - TEL. 211062

S. A. C. A. T.

IMPORT - EXPORT
nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov

UL. SV. FRANČIŠKA 38 - TRST - TEL. 768667 - 772002

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1

10.00 Športna oddaja: Replay
11.00 Maša
11.55 Nabožna oddaja: *Giorno di festa*
12.15 Kmetijska oddaja: *Linea verde*
13.00 Balet: *Maratona d'estate* - Da Martha Graham a Pina Bausch
13.30 Dnevnik
13.45 Toto TV, vodita Paolo Valenti in Maria Giovanna Elmi
13.50 Zabavni spored: *Italiamia*
19.50 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.30 TV film: *L'ora del mistero* - Accadde a Praga (r. John Hough; i. Susan George, Patrick Mower)
21.45 Glasbena oddaja: *Hit Parade*
22.30 Športna nedelja
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.10 Dokumentarec

Šahovski komentar ob 10. uri

RAI 2

10.00 Oddaja simfonične glasbe
10.45 Dokumentarna oddaja: *L'età dell'incertezza*
11.40 Film: *Charlie Chan e il Drago rosso* (ZDA 1945, r. Phil Rosen, i. Sidney Toler, Benson Fong)
13.00 Dnevnik - ob trinaestih
13.15 Nanizanka: Saranno famosi - Combustione spontanea
14.10 Neposredni športni prenosi: Motociklizem - VN San Marina
17.20 Film: *Pazzo per la musica* (kom., Fr. 1936, r. Christian Jaque; i. Josette Fernel, Fernandel)
18.40 Nanizanka: C'era una volta un Samurai - Il serpente gigante
19.45 Vremenska napoved
19.50 Dnevnik
20.00 Športna oddaja: *Domenica sprint*
20.30 Nanizanka: Miami vice squadra antidroga - Fatti uno per l'altro
21.35 Nadaljevanka: *Allò Beatrice* - Suor Beatrice dell'indice di ascolto (1. del)
22.30 Dnevnik - večerne vesti
22.40 Dnevnik. Trentatré
23.10 Glasbena oddaja: *Premio Tenco '85*
23.50 Dnevnik - zadnje vesti

RAI 3

13.55 Šport: Svetovno prvenstvo v veslanju
18.00 Glasbena oddaja: *Dadaumpa*
19.00 Dnevnik
19.10 Deželne in vsedržavne vesti
19.25 Glasbena oddaja: *Di Gei Musica*
20.30 Komedija: *Le donne de casa soa* (Carlo Goldoni)
21.30 Dnevnik
22.55 Športna oddaja: *Domenica gol*
22.40 Informativna oddaja: *Vita degli animali*
23.25 Dokumentarec: *Vita degli animali*

Velika nagrada - Misano, RAI 2 ob 14.10

RTV Ljubljana

9.05 Poročila
9.10 Otroška matineja: *Živ žav, vmes risanke* in *nadaljevanka Šmrkci*
10.05 Nanizanka: *Flipper* (16. del)
10.35 Nadaljevanka: *Kitajec v Scotland Yardu* (13. del)
11.20 Praznični dnevi slovenske folklore
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Poročila
17.00 Poročila
17.05 Film: *Teheran 43* (vojni, Fr./SZ 1981, r. Aleksander Alov in Vladimir Naumov; i. Alain Delon, Igor Kostolevski)
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik in Vreme
20.00 Nanizanka: *Kako najti srečo*
20.40 TV nocoj in jutri
20.45 Reportaža: *Kamen, les, ljubezen*
21.15 Glasbena oddaja: *Tri srca - Radenci*
21.45 Dokumentarni film: *Plavalni mataron - 42 km morja*
22.00 Reportaža z nogometne tekme: *Željeznikar-Hajduk*
22.30 Športni pregled
23.00 Poročila

TV Koper

17.00 Otroški spored, vmes risanka *Lamu deklica iz vesolja* in *nanzanka L'amico Gipsy*
18.30 Rubrika o modi: *Alta moda in Italia dal 1940 al 1980*
19.00 Nanizanka: *Avventure in alto mare*
19.30 Nadaljevanka: *Il ritorno dei predestinati*
20.30 Nanizanka: *Bellamy*
21.30 Politični magazin: *Sette giorni*
22.00 Nadaljevanka: *Vuoto di memoria* (r. Pier Nico Solinas, i. Alfred Pea, Carole André, Ivana Monti)
23.00 Madrid: svetovno prvenstvo v plavanju

Zaradi neposrednega prenosa evropskega atletskega prvenstva v Stuttgartu, Odprte meje ne bo od torka 26. do petka 29. avgusta.

CANALE 5

8.30 Nanizanka: *Mary Tyler Moore*
9.00 Film: *Il capitano della legione* (kom., 1957, r. Jean Boyer; i. Fernand)
10.30 Film: *Cyrano e D'Artagnan* (pust., 1963, r. Abel Gance)
13.00 Glasbena oddaja
14.00 Film: *Uno scozzese alla corte del Gran Kan* (pust., ZDA 1938, r. Archie Mayo; i. Gary Cooper, Sigrid Gurie)
15.45 Film: *I giganti del mare* (pust., ZDA 1959, r. Michael Anderson; i. Gary Cooper)
17.35 Nanizanka: *La Fenice, 1830 Fifty Fifty*, 19.30 *Kojak*
20.30 Nadaljevanka: *L'esecuzione*
22.30 Nanizanka: *Mac Gruder & Loud*, 23.30 *Sceffo a New York*, 1.00 *Ironsides*

RETEQUATTRO

8.30 Nanizanki: *I giorni di Brian*, 9.30 *Strega per amore*
10.00 Film: *Addio vecchia*

Anne (dram., ZDA 1971, r. Fielder Cook; i. Mia Farrow)
11.20 Film: *Occhio alla palla* (komični, ZDA 1951, r. N. Taurog; i. Jerry Lewis, Dean Martin)
13.00 Otroška oddaja: *Ciao Ciao*, vmes risanke
15.00 Nanizanke: *I gemelli Edison*, 15.20 *Il principe delle stelle*, 16.15 *I ragazzi di Padre Murphy*, 17.05 *Huckleberry Finn*, 17.30 *Amici per la pelle*, 18.20 *Cassie and Company*, 19.10 *Con affetto Sidney*, 19.30 *New York New York*
20.30 *Kviz: Il buon paese*
22.50 Nanizanke: *Houston Pronto Soccorso*, 23.40 *Vicini troppo vicini*
0.40 Film: *Big Boss* (krim., ZDA 1974, r. Menahem Golan; i. Tony Curtis)

ITALIA 1

8.30 Otroška odd.: *Bim bum bam*, vmes risanke
10.15 Film: *Gli eroi della domenica* (kom., It. 1953; r. Mario Camerini; i. Raf Vallone)

22.30 Nanizanka: *Patrol Boat*
1.15 Nanizanka: *Missione impossibile*

TELEFRIULI

13.15 Film: *Gli eroi sono stanchi* (dram., r. Y. Ciampi; i. Y. Montand)
15.00 Nanizanka: *L'uomo e la città*
16.00 Glasbena oddaja
18.30 Rubrika: *Il sindaco e la sua gente*
20.30 Film: *Questo nostro simpatico mondo di pazzi* (kom., r. J. Yanne; i. B. Blier)
22.00 Športne vesti
22.30 Film: *Asino d'oro: processo per fatti strani* (kom., r. Sergio Spina; i. Barbara Bouchet)

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in športni pregled
20.30 Vesti in nočni športni pregled

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.30-10.30 Glasbeni almanah; 9.00 Maša; 10.30 Mladinski oder: *Pripovedke iz davnine*: 11.10-13.00 Glasbeni almanah (2. del); 11.45 *Vera in naš čas*; 12.00 *Pesmi za poletni čas*; 13.20 *Glasba po željah*; 14.10-17.00 *Poletni mozaik*; 14.25 *Srečanje tamburaških skupin* v gledališču F. Prešeren; 15.00 Slovenski zbori: *Moški zbor Srečko Kosovel iz Ajdovščine*; 16.00 *Na počitnice* (ponovitve); 17.00 *Klasični album*; 18.00 *Poletni mozaik*.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.30, 17.00, 21.00 Poročila; 5.00-8.00 Jutranji spored; 8.07 Radijska igra za otroke; 8.57 *Skladbe za mladino*; 9.05 *Se pomnite tovariši*; 10.05 *Nedeljska matineja*; 11.00-13.00 *Naši poslušalci čestitajo*; 12.05 *Na današnji dan*; 13.20 *Za naše kmetovalce*; 14.15 *Naši poslušalci čestitajo*; 15.00 *Nedeljska reportaža*; 15.30 *Medigra*; 15.40 *Tekmovanje Naša pesem*; 16.05 *Humoreska*; 16.30 *Melodije za vas*; 16.50 *Pogovor s poslušalci*; 17.05 *Operne melodije*; 17.50 *Zabavna radijska igra*; 18.36 *Glasbena medigra*; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 *Lahko noč otroci*; 19.45 *Glasbene razglednice*; 20.00-22.00 *V nedeljo zvečer*; 22.20-23.00 *Glasba*;

22.50 Literarni nočno; 23.00-4.30 Nočni spored.

RADIO KOPER (slovenski program)

10.30, 12.30, 14.30, Poročila; 9.00 Pozdrav, pregled dogodkov; 9.30-17.30 *Sosednji kraji in ljudje*; 11.00 *Vročih deset*; 11.30 *Polje, kdo bo tebe ljubil*; 12.00-14.00 *Glasba po željah*; 14.00 *Marika in Drejček*; 15.00 *Humoreska*; 15.30 *Planinski čaj*; 16.30 *Primorski dnevnik*; 17.00 *Zaključek*.

RADIO KOPER (italijanski program)

7.15, 12.30, 19.30 Radijski dnevnik; 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.45 *Koledarček*; 7.00 *Dobro jutro*; 8.00-12.00 *Prisrčno vaši*; 8.15 *Flashback*; 9.30 *Dragi Luciano*; 10.00 *Popevka tedna*; 10.35 *Prost vstop*; 11.00 *Dogodki in odmevi*; 12.00 *Glasba po željah*; 14.30-20.00 *Popoldanski spored*; 15.30 *Kaj je novega?*; 16.00-19.30 *Splash*; 18.00 *Glasbene aktualnosti*; 20.00-6.00 *Nočni spored*.

RADIO OPČINE

10.00 Jutranji val z ugankami, kvizi in "šensurji"; 12.30 Oddaja SKD Tabor in Knjižnice P. Tomažič, vodijo odborniki; 13.00 *Glasba po željah*, v studiu Sabina.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1

11.15 Televideo
13.00 Balet: *Maratona d'estate*
13.30 Dnevnik
13.45 Film: *Idolo infranto* (dram., VB 1948, r. Carol Reed; i. Ralph Richardson, Michèle Morgan, Bobby Henrey)
15.20 Lutkovna serija: *Muppet Show*
15.50 Risanka: *Pac Man*
16.35 Nanizanka: *Sette spose per sette fratelli*
17.25 Risanka: *Tom Story*
18.30 Nadaljevanka: *Una coccarda per il re* (i. Mario Valgai, Anna Misserocchi, Gastone Moschin, 1. del)
19.40 Jutrišnji almanah
19.50 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.30 Film: *Zorba il Greco* (dram., Gr. 1965, r. Michael Cacoyannis; i. Irene Papas, Anthony Quinn, Alan Bates)
22.50 Dnevnik
23.00 Dnevnik. Posebna oddaja
23.50 Filmske novosti

RAI 2

13.00 Dnevnik - ob trinaestih
13.15 Nanizanka: Saranno famosi - Non ho mai ballato per mio padre
14.10 Zabavni program: *L'avventura, vmes risanka Scooby Doo in nanizanka Il mistero della settima strada*
17.00 Film: *Le belle della notte* (kom., Fr. 1952, r. René Clair; i. Gérard Phillips, Martine Carol, Gina Lollobrigida)
18.30 Športne vesti
18.40 Nanizanka: C'era una volta un samurai - Il serpente gigante
19.40 Vremenska napoved
19.45 Dnevnik
20.20 Športne vesti
20.30 Dnevnik. Cinecittà
22.00 Dnevnik - večerne vesti
22.10 Nadaljevanka: *Capitol*
23.10 Rubrika: *Protestantizem*
23.40 Dnevnik - zadnje vesti
23.50 Film: *Il piede più lungo* (komični, ZDA 1963, r. Frank Tashlin; i. Danny Kaye, Cara Williams, Kay Stevens)

RAI 3

17.45 Šport: atletika
19.00 Dnevnik
19.10 Vsedržavne in deželne vesti
19.25 Glasbena oddaja: *L'altro suono*
20.00 Dokumentarec: *L'Artico - Guerra fredda nel freddo*
20.30 Gledališka predstava: *Pippin* (i. Ben Vereen, William Katt, Martha Raye)
22.15 Informativna oddaja: *Donna di cuori*, vodi Carlo Castellaneta
22.45 Dnevnik
23.10 Film: *Les héritières - Due donne un erede* (1980, r. Marta Meszaros; i. Isabelle Huppert, Lili Monori)

Gled. predstava Pippin, ob 20.30

RTV Ljubljana

18.20 Poročila
18.25 Otroški spored. Akvarij
18.40 Video serija: *Vroče hladno* (5. odd.)
19.10 Risanka
19.24 TV in radio nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 Dnevnik in vreme
19.55 Poletni festival: *Državni ansambel gruzinske folklore*
20.30 Nadaljevanka: *V senci velikega hrasta* (3. del)
21.20 Risanka
21.30 Dnevnik in vreme
21.58 TV in radio nocoj in jutri
22.00 Aktualno: *Naš poletni utrip*

La notte di nozze, Canale 5, ob 14.30

TV Koper

17.00 Otroški program
18.00 Nadaljevanka: *Ljubezen in oblast*
18.55 TV novice
19.00 Odprta meja

V današnji Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednji prispevki:
TRST — Ob začetku 6. mladinskega raziskovalnega tabora. Razgovor z mentorjema Pavlom Stranjem in Marinko Pertot. Pripravlja B. Pahor
SESLJAN — Nastop kabaretne skupine »Karst Brothers«
ŠPETER — Intervju z Mirkom Novoselom o pripravah na zagrebško Univerziado

19.30 TVD Stičišče
19.45 Tedenska rubrika: *Body Body*
20.30 Nadalj.: *Madame Bovary* (5. del)
21.30 TVD Vsedanes
21.40 Nadaljevanka: *I giochi del diavolo*
23.00 Dokumentarec: *Delta - Da due a otto anni* (4. del)

CANALE 5

1986 8.25 Nanizanke: *Mary Tyler Moore*, 8.45 *Maude*, 9.10 *Dalle nove alle cinque*, 9.40 *Alice*, 10.00 *Una famiglia americana*, 11.00 *Navy*, 11.45 *Love Boat*, 12.40 *Lou Grant*, 13.30 *Navy*
14.30 Film: *La notte delle nozze* (dram., Fr. 1954, r. Mario Bonnard; i. Lucia Bosé, Pierre Cressoy)
16.30 Nanizanke: *Hazzard*, 17.30 *Il mio amico Ricky*, 18.00 *L'albero delle mele*, 18.30 *Dalle nove alle cinque*, 19.00 *Arbald*, 19.30 *Kojak*
20.30 Nadaljevanka: *L'esecuzione*
22.30 Dokumentarec: *I confini dell'uomo*
23.00 Nanizanke: *Gavilan*, 24.00 *Sceffo a New York*, 1.30 *Ironsides*

RETEQUATTRO

8.30 Nanizanki: *I giorni di Brian*, 9.20 *Mary Benjamin*
10.10 Film: *Gioco pericoloso* (dram., ZDA 1981, r.

Robert Collins; i. Sam Wanamaker, Vera Miles, Ray Milland)
12.45 Otroški spored: *Ciao ciao*, vmes risanke
14.15 Nanizanke: *Bravo Dick*, 14.45 *Con affetto Sidney*, 15.15 *Charleston*
15.45 Film: *Faccia a faccia con l'assassino* (krim., 1983, r. Ivan Nagy; i. Karen Valentine)
17.50 Nanizanke: *Mary Benjamin*, 18.40 *Mai dire sì*, 19.30 *Westgate*
20.30 Nadaljevanka: *Il ricco e il povero* (13. del)
22.30 Nanizanke: *A cuore aperto*, 23.20 *Vicini troppo vicini*, 23.50 *I Ropers*
0.20 Film: *Battaglia sulla spiaggia insanguinata* (vojni, ZDA 1961, r. Herbert Coleman; i. Audie Murphy)

ITALIA 1

8.35 Nanizanki: *Sanford & Son*, 9.00 *Daniel Boone*
9.45 Film: *I giovani fucili del Texas* (vestern, ZDA 1962, r. Maury Dexter; i. James Mitchum, Alan Ladd)

11.00 Nanizanke: *Sanford & Son*, 11.30 *Lobo*, 12.30 *Due onesti fuorilegge*, 13.30 *T.J. Hooker*
14.15 Glasb. odd.: *Deejay Television*
15.00 Nanizanka: *Fantasilandia*
16.00 Otroški spored: *Bim, Bum, Bam* vmes risanke *Tarzan*, *Thunderbirds*, *Lo specchio magico*
17.55 Nanizanke: *La famiglia Addams*, 18.15 *Star Trek*, 19.15 *Manimal*
20.00 Risanka: *Memole, dolce Memole*
20.30 Nanizanka: *Magnum P.I.* (i. Tom Selleck)
21.25 Glasbena oddaja
23.00 Nanizanke: *Toma*, 23.50 *Lanigan*, 1.50 *Kazinsky*

TELEPADOVA

13.00 Risanke
14.00 *Nadaljevanki*: Anche i ricchi piangono, 15.00 *Andrea Celeste*
15.30 Nanizanki: *Missione impossibile*, 16.30 *Viaggio in fondo al mare*
17.30 Risanke: *Kimba*, 18.00 *I predatori del tempo*, 18.30 *Uomo tigre*, 19.00 *Charlotte*
19.30 Nanizanki: *Mork e Mindy*, 20.00 *Quattro in amore*
20.30 Film: *S.O.S. Titanic* (dram., VB 1979, r. B. Hale, i. D. Janssen)
22.30 Nanizanka: *Patrol boat*
1.15 Nanizanka: *Brett Maverick*

TELEFRIULI

13.15 Film: *Il pianeta degli uomini spenti* (fant., r. A. Dawson, i. C. Rains)
14.30 Risanke: *Hanna & Barbara Show*
15.30 Glasbena oddaja
18.30 Nanizanka: *California fever*
19.30 Dnevnik
20.40 Film: *Simbad e il califo di Bagdad* (pust., r. P. Francisci, i. S. Wilson, R. Malcom)
22.30 Dnevnik
23.00 Nanizanka: *The Bold Ones*

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 *Fatti e commenti*
23.45 *Fatti e commenti*

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20-8.00 *Dobro jutro po naše*; 8.10 *Četrtekova srečanja*; 8.40-10.00 Glasbeni almanah; 9.00 *Roman* v nadaljevanjih: *Plebanus Joannes*, 1. del; 10.10 *Koncert*; 11.25-13.00 Glasbeni almanah; 13.20 *Primorska poje*; 13.40 Glasbeni almanah; 14.10-17.00 *Poletni mozaik*; 17.00 *Kultura*; 17.10 *Klasični album*; 18.00 *Pesmi za poletni čas*; 18.20 *Poletni mozaik*.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 4.30-8.00 Jutranji spored; 8.05 *Počitniško popotovanje*; 8.25 *Ringaraja*; 8.40 *Pesnice na potepu*; 9.05 *Z glasbo v dober dan*; 10.05 *Rezervirano za ...*; 11.05 *Znano in priljubljeno*; 11.35 *S pesmijo po Jugoslaviji*; 12.10 *Veliki orkestri*; 12.30 *Kmetijski nasveti*; 12.40 *Pihalne godbe*; 13.30 *Melodije*; 13.50 *Ponedeljkov križemkraj*; 14.05 *V gosteh pri zborih*; 14.30 *Mozaik*; 15.30 *Dogodki in odmevi*; 16.00 *Vrtljak želja*; 17.00 *Studio*; 18.00 *Na ljudsko temo*; 18.25 *Zvočni signali*; 19.35 *Lahko noč, otroci*; 20.00 *Kulturni globus*; 20.10 *Zaplešite z nami*; 21.05 *Akademija St. Martin in the Field*; 22.00 *Našim po svetu*; 22.30 *Ob domačem ognjišču*; 22.50 *Literarni nočno*; 23.00-5.00 *Nočni program*.

RADIO KOPER (slovenski program)

6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 *Glasba*; 6.05 *Danes se spominjamo*; 6.10 *Vreme*; 8.00-13.00 *Prenos II. programa RL*; 14.40 *Iz kulturnega sveta*; 15.30 *Dogodki in odmevi*; 16.00 *Glasba po željah*; 16.30 *Primorski dnevnik*; 17.00 *Športni dogodki*; 17.40 *Glasbene aktualnosti*; 18.00 *Se pomnite tovariši*.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 *Glasba za dobro jutro*; 6.45 *Koledarček*; 7.00 *Dobro jutro*; 8.00 *Prisrčno vaši*; 8.15 *Flashback*; 9.00 *Glasba*; 9.32 *Dragi Luciano*; 10.00 *Popevka tedna*; 10.10 *Zdravo otroci*; 10.35 *Vstop prost*; 11.00 *Kviz*; 11.30 *Na prvi strani*; 11.40 *Ponedeljek z...*; 12.00 *Glasba po željah*; 14.30-20.00 Glasbeni program; 15.45-19.30 *Splash*; 16.00 *Besede in glasba*; 16.15 *Edig Galletti*; 16.33 *Music shop*; 16.55 *Pismo iz ...*; 17.45 *Evergreen*; 18.00 *Pulj kliče Koper*; 18.45 *Ponedeljek z...*; 20.00-6.00 *Nočni spored*.

RADIO OPČINE

10.00 Tedenski horoskop, vodi Majda; 13.30 *Kupim, prodam, podarim...*; 17.00 *Mix time*, vodita Paolo in Roberto; 18.30 *Športni komentar*, med vsako oddajo glasbeni put—puri.

Nove investicije in načrti v industrijskem sektorju

Prvi sadovi ukrepov za poživitev gospodarstva?

Čeprav je gospodarska kriza še krepko prisotna v nekaterih večjih industrijskih podjetjih na Goriškem, zlasti velja to za podjetja z državno udeležbo (ladjedelnica v Trzinu, Ansaldo), je po drugi strani opaziti znake, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da se je krivulja procesa deindustrializacije vendarle zaustavila in da je v prihodnjem obdobju mogoče računati na izrazitejšo poživitev gospodarstva in postopno zmanjševanje brezposelnosti.

V zadnjem obdobju je slišati vesti o novih, pomembnih naložbah, zlasti v tekstilnem sektorju, ki naj bi spet postal ena vodilnih panog industrije na Goriškem. Tako naj bi v Manifatturi Goriziani z novimi naložbami odprli dodatnih sto delovnih mest. Nove možnosti zaposlovanja se bodo odprle, kot kaže, v kemični industriji (Soteco) in z realizacijo nekaterih novih pobud na področju biotehnologije. Novega zagona je opaziti tudi na področju kovinsko-predelovalne in zlasti mehanicne industrije, kjer uspevajo in se odločajo za nove investicije zlasti manjša industrijska podjetja, oziroma taka, ki so nekje na meji med obrtniško delavnico in industrijsko organizirano proizvodnjo. Nove pobude je za beležiti tudi na področju živilske, oziroma živilsko predelovalne industrije. Na ožjem goriškem območju je to primer Copega, ki gradi v industrijski coni nove prostore.

Sicer pa je bilo v zadnjem času prav v goriški industrijski coni uresničeni več novih pobud, o čemer govore nove, ali pa obnovljene proizvodne hale. Seveda se ob tem postavlja vprašanje, če gre za prve konkretne sado-ve zakonskih (in finančnih) ukrepov za poživitev gospodarstva v teh krajih, ali pa gre za realizacijo starih načrtov, ki se izvajajo šele zdaj, z dokajšnjo zamudo, zaradi takih ali drugačnih ovir.

Splošen vtis je, da je paket Altissimi vendarle pričel dajati prve sadove. To je mogoče sklepati tudi po povečanem zanimanju za možnosti gradnje novih objektov v industrijskih in obrtniških conah. Zato je v prihodnjem obdobju pričakovati tudi realizacijo povsem novih gospodarskih pobud, kar je bil sicer tudi glavni cilj zakonodajalca. Prve konkretne sado-ve ukrepov za poživitev gospodarstva pa je v kratkem pričakovati tudi v kmetijstvu (investicije za obnovo namakalnih sistemov in nasploh melioracije). Vprašanje je, kako bodo slovenski gospodarski operaterji v zamejstvu znali in uspeli izkoristiti dane

možnosti in priložnosti, ki so po zatrejevanju predstavnikov vseh družbenih in gospodarskih sil, enkratne in najbrž neponovljive. Zdi se, da spet zamujamo, pa naj bodo razlogi taki ali drugačni.

Občinska sveta v Doberdobu in Sovodnjah

Po poletnem zatišju, se obnavlja dejavnost krajevnih uprav. V prihodnjem tednu je tako napovedana vrsta sej. Jutri, 25. avgusta, ob 18. uri je sklican občinski svet v Doberdobu. Na dnevnem redu je poleg drugih vprašanj tudi načrt posegov za zaščito in ureditev območja Doberdobskega in Laškega jezera ter nekaj sklepov v zvezi s proračunom za tekoče leto.

V sredo, 27. avgusta, ob 20. uri pa se bo sestal občinski svet v Sovodnjah. Dnevni red obsega petnajst točk, med temi najem dveh posojil v skupnem znesku 230 milijonov lir za izgradnjo 2. dela grezničnega omrežja v Gabri-ju, ponovitev postopka za razlstitute v obrtniški coni itd.

Čistilna naprava v Anhovem

Pognali jo bodo 20. septembra letos

Kmalu bo dosežen prvi velik uspeh v boju proti onesnaževanju reke Soče. V industriji cementa in salonita v Anhovem bodo namreč ob 65-letnici te delovne organizacije, v soboto, 20. septembra, dali v obratovanje sodobno čistilno napravo za tehnološke vode. Z napravo bodo očistili okrog 2 tisoč kubičnih metrov odpadka na dan, tako, da bo namesto strupenih odpadkov v Sočo odtekala čista voda. Resnici na ljubo je treba zapisati, da se o čistilni napravi, ki je zelo velikega pomena zlasti za spodnji tok Soče, razpravljali dolgo časa, zgradili pa so jo zaradi pritiska in osveščenosti javnosti in tudi sprico spremenjenega odnosa Industrije cementa in salonita do varstva okolja in sploh do ekoloških vprašanj. Omenjena čistilna naprava je stala nad 30 milijard dinarjev, sredstva pa so zbrali in prispevali anhovska tovarna, Območna vodna skupnost "Soča" v Novi Gorici in Soške elektrarne. To so tri velike organizacije, ki naj bi skrbale tudi

za kakovost velikega in pomembnega vodotoka, kot je Soča.

Svetovalka za varstvo okolja pri Skupščini novogoriške občine, Majda Metličar, poudarja, da se bo s čistilno napravo v Anhovem, v reko Sočo v vsem njenem spodnjem toku, do meje z Italijo pri Solkanu, vrnilo življenje. Motno in umazano sivorjavo barvo vode bo zamenjala znana zelenomodra barva. V tem delu reke pa se bodo znatno izboljšali življenjski pogoji za ribe in rastlinje. Ob tem je Metličarjeva omenila, da bo za popolno sanacijo razmer potrebno zgraditi tudi čistilni napravi za komunalne odplake, ki sta predvideni v Kanalu in Desklah. O teh dveh čistilnih napravah je v pogovoru za Primorski dnevnik govoril tudi inž. Albin Krapež, vodnogospodarski svetovalec na območju Vodne skupnosti "Soča". Povedal je, da bodo oba objekta zgradili najkasneje do leta 1990.

Sicer pa bodo občinske skupščine Nova Gorica, Idrija in Tolmin kmalu

sprejele poseben odlok o zaščiti reke Soče kot vira pitne vode. Odlok bo podrobno določal usmeritev, naloge in ukrepe za zavarovanje Soče, pri čemer bodo določene tudi obveznosti organizacij, ki onesnažujejo Sočo vzdolž njene celotne struge, od Trente do Solkana. Te obveznosti bodo posebej obravnavane v posebnem samoupravnem sporazumu o odpravi virov onesnaževanja Soče in njenih pritokov, ki bo sestavni del omenjenega odloka.

MARJAN DROBEŽ

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

Od 17. do 23. avgusta:
RODILI SO SE: Christian Martina, Andrea Franzò, Mario Alessandro Pantuso, Cristiano Crisci, Irena Breganti.
UMRLI SO: 4 mesece stara Valentina Dall'Ozzo, 64-letni fotograf Valdimiro Vittor, 79-letna upokojenka Francesca Venchiarutti vdova Buttignaschi, 80-letni upokojenec Josef Fenster, 81-letna upokojenka Anna Padovan, 61-letni uradnik Ernis Chiantetti, 79-letni upokojenec Giovanni Danielis, 80-letna upokojenka Giovanna Calusa vdova Forni, 86-letni upokojenec Mario Comel, 78-letni upokojenec Remo Franzot.

OKLICI: oficir Giordano Santinelli in učiteljica Laura Santi, trgovec Gaspare Patrone in uradnica Fiorella Catalano, trgovec Ferdinando Vech in trgovka Rita Petarin, sofer Sergio Cristancig in delavka Fabiola Tollon.

razna obvestila

Prireditelji 6. mladinskega raziskovalnega tabora Kanalska dolina '86, obveščajo da bo jutri, 25. t. m., odhod za udeležence s Tržaškega ob 8. uri iz prostorov Odseka za zgodovino in narodopisje v Ul. Petronio 4. Odhod za udeležence z Goriškega bo prav tako jutri ob 8.30 iz Ul. della Croce 3 v Gorici.

Vpisovanje gojencev v Dijaški dom v Gorici, Ul. Montesanto 84, tel. 83495, se nadaljuje vsak delavnik od 10. do 13. ure.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško priredi v torek, 9. septembra, enodnevni izlet v San Marino. Vpisovanje 1. in 2. septembra od 10. do 12. ure na sedežu v Ul. Croce 3. Istočasno bodo sprejemali prijave tudi za piknik ob Soči, ki ga v nedeljo, 7. septembra, prireja po- brateno društvo upokojencev iz Solkana.

Prihodnji teden začetek letošnjih popravnih izpitov

V ponedeljek, 1. septembra, se bodo za dijake višjih srednjih šol pričeli popravni izpiti. Na petih slovenskih višjih srednjih šolah v Gorici, bo pomanjkljive uspehe popravljalo skupno 66 dijakov. Po vseh šolah so že izdelali podrobne programe izpitov, ki se bodo povsod zaključili že v prvem tednu septembra. Razpored je sledeč.

Državni strokovni zavod za trgovino Ivan Cankar.

Profesorski zbor se bo sestal v soboto, 30. t. m., ob 9.30. V ponedeljek, 1. septembra, ob 8.30 bodo pismene naloge iz splošne izobrazbe, matematike in stenografije, v torek iz italijanščine, nemščine in trgovinstva, v sredo iz srbohrvaščine ter praktična vaja iz telovadbe. V četrtek ob 8.30 bo na vrsti naloga iz trgovskega računstva, za dijake II. B razreda pa se bodo pričeli ustni izpiti. V petek bo praktična vaja iz strojeписа in nadaljevanje ustnih izpitov, ki se bodo zaključili v soboto dopoldne. Popravne izpite bo na tej šoli imelo 21 dijakov.

Trgovski tehnični zavod Žiga Zois.

Seja proforskega zbora bo v ponedeljek, 1. septembra, ob 7.45. Isti dan bosta ob 8.30 nalogi iz slovenščine in angleščine, popoldne ob 15. uri pa naloga iz srbohrvaščine. V torek bosta ob 8.30 nalogi iz nemščine in knjigovodstva, v sredo matematična, v četr-

tek pa še italijanska. Ustni izpiti bodo v petek in soboto, obakrat s pričetkom ob 8.30. Na tej šoli bo imelo popravne izpite 16 dijakov.

Gimnazija - licej Primož Trubar.

Profesorski zbor se bo sestal 1. septembra ob 8. uri, pol ure kasneje pa se bodo pričeli izpiti s pismenimi nalogami iz italijanščine, slovenščine in latinščine. V torek bo na vrsti grška naloga, v sredo pa nemška. Ustni izpiti bodo v četrtek in v petek ob 8.30 dalje. Na gimnaziji - liceju se bo s popravnimi izpiti ukvarjalo 10 dijakov.

Učiteljske Simon Gregorčič.

V ponedeljek, 1. septembra, bo ob 8. uri seja proforskega zbora, nato ob 8.30 nalogi iz italijanščine in latinščine. V torek bo ob isti uri naloga iz matematike, ustni izpiti pa bodo na vrsti v sredo. Popravljalo bo 9 dijakov.

Industrijski tehnični zavod Galileo Galilei.

Prvega septembra ob 8.30 bo začetek izpitov z italijansko nalogo. Isti dan, ob 14.30 bo naloga iz slovenščine. V torek ob 8.30 bo naloga iz tehničnega risanja, v sredo iz matematike in v četrtek iz angleščine. Za dijake prvega razreda bodo ustni izpiti v petek, s pričetkom ob 8.30, za dijake drugega pa isti dan ob 14.30. V obeh razredih bo skupno polagalo izpite 10 dijakov.

kino

Gorica

VERDI 15.30-22.00 »La morte di un commesso viaggiatore«. **CORSO** 16.00-22.00 »Voglia di vincere«. **VITTORIA** Zaprti. V torek: 17.30-22.00 »I vizi del sesso«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Trzin

EXCELSIOR Zaprti. **COMUNALE** Zaprti.

Nova Gorica in okolica

SOČA 17.00-19.00 »Kamion smrti«. Ob 21.00 (Pula po Pulji) »Srečno novo leto 49«. **DESKLE** 17.00-19.30 »Oficir in gentelman«.

čestitke

V Gročani pri Trstu praznuje svoj 6. rojstni dan **BARBARA GROPAJC**. Vse najboljše ji želi jo Robert, Alenka in mala Izabel.

Jutri praznuje naš dragi **ALEKSANDER RAPOTEC**. Veliko zdravja, sreče in zadovoljstva mu kličejo Alenka in Robert ter mala Izabel, ki pošilja notu koš poljubčkov.

POGREBI

Jutri v Gorici ob 11.00 uri Leopolda Mrak vd. Simčič iz glavne bolnišnice v cerkev sv. Ivana in na pokopališče v Pevmo.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Pontoni e Bassi, Raštel, 52 tel. 83349.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU
S. Nicolò, Ul. 1. maja, 94 tel. 73328.

† Nenadoma nas je v petek zapustila v 80. letu starosti naša draga mama in nona

Leopolda Mrak

vd. Simčič

Pogreb bo jutri, v ponedeljek, ob 11. uri iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Ivana in na pokopališče v Pevmo.

Žalujoča družina

Gorica, 24. avgusta 1986

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

Romana Okretija

Se toplo zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in na katerikoli način počastili njegov spomin.

Žena, mama in svojci

Jamlje, 24. avgusta 1986

Člani proforskega zbora in neučno osebe srednje šole Ivan Trinko v Gorici izrekajo iskreno sožalje gospe ravnateljici Rozaliji Simčič Lojk ob smrti njene predrage matere Leopolede.

Zavodski svet srednje šole Ivan Trinko izraža globoko sožalje ravnateljici Rozaliji Simčič Lojk in družini ob izgubi drage matere.

Ravnatelji, predsedniki zavodskih svetov, učno in neučno osebe slovenskih višjih srednjih šol v Gorici izrekajo ravnateljici Rozaliji Simčič Lojk iskreno sožalje ob izgubi drage matere.

Prometna nesreča

V noči s petka na soboto se je na Ločniškem mostu pripetila lažja prometna nesreča. Voznik avtomobila fiat 127 Maurizio Kustrin je vozil v smeri proti Gorici in je na nedovoljen način zavil proti Ločniku. V istem trenutku sta privozila v isti smeri z motorjem 16-letni Marco Marconi in pa 15-letni Aldo Zammar. Marconija so sprejeli v ortopedskem oddelku splošne bolnišnice, kjer se bo zdravil 15 dni zaradi zvina ramena.

V dopoldanskih urah so goriški gasilci odstranili na križišču pri železniškem podvozu ob vstopu v Krmin večji oljnat madež, ki je otežkočal promet.

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

La Goriziana S.R.L.

GORICA - Via D. D'Aosta 180 - Tel. (0481) 22351 (avtomatska centrala) TELEX: 460107 LAGORI I

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

Vlado Klemše

1. na krožni poti pod mont blancom

Osmega avgusta letos je minilo dvesto let, odkar sta se Michel - Gabriel Paccard in Jean Balmat povzpela na Mont Blanc. Pomembna obletnica, ki so jo turistični delavci dežele Aosta, posebej pa v Courmayeurju, kakor sosedji na francoski strani v dolini Arve in v Chamonixu znali zelo primerno izkoristiti. Gostov, takih z izrazitimi alpinističnimi, oziroma planinskimi interesi v krajih pod Mont Blancom prav gotovo ne manjka in to skozi vse leto, kakor tudi ne gostov, ki se zadovoljijo že s tem, da štiritisočake

in ogromne ledenike občudujejo z balkona hotela ali zasebne sobe, ali pa z gondolske žičnice. Običajni naval je bil letos, spričo pomembne obletnice še večji. Različne prireditve so se pričele že v začetku julija, so dosegle vrhunec v začetku avgusta, sklenile pa se bodo šele proti koncu septembra.

Dvestoletnica prvega pristopa na Mont Blanc je spodbudila tudi skupino goriških planincev, ki se je odločila za nekajdnevni treking na tako imenovani montblanški transverzali (TMB - Tour de Mont Blanc). To je planinska krožna pot ob vznožju Mont Blanca, ki poteka deloma po italijanskem, deloma po francoskem in deloma po švicarskem ozemlju. V celoti zahteva približno deset dni hoje, mogoče pa jo je opraviti v dveh ali več delih. Goriški planinci so se tokrat odločili za južni polkrog. Navdušeni nad divjino in lepoto gorske pokrajine pa so se udeleženci trekinga že odločili, da bo treba pogledati še na severno stran. Prihodnje leto ali kasneje. Škoda le ker je Aosta, kljub sodobnim

avtocestam še zmeraj zelo daleč in je treba za vsak obisk nameniti vsaj nekaj dni. Prostega časa pa je, vsaj za nekatere, zelo malo!

Datum večdnednega izleta je bil določen že pred nekaj meseci: odhod 31. julija, povratek 4. ali 5. avgusta. Izkazalo se je, da je bila izbira, vsaj kar se vremena tiče, posrečena. V štirih dnevih trekinga je udeležence le za kaki dve uri spremljal dež. Sicer je vse dni prevladovalo lepo vreme, spričo katerega smo pozabili na vročino, naporno hojo in težke nahrbtnike. Nekaj pomislekov je bilo na začetku, kako bodo preizkušnjo prestali najmlajši udeleženci desetčlanske odprave, petletni Mario, osemletni Matjaž, Majda, Mirjam. V Courmayeurju, potem ko smo se s sistemom žičnic pripeljali s francoske strani spet na izhodišče naše krožne poti, smo odrasli udeleženci morali priznati, da nas je pot veliko bolj zdelala. Kdo ve, morda je najmlajšim udeležencem pomagala tudi obluba o orjaškem sladoledu, ki smo jo seveda tudi dosledno izpolnili.

Danes odprtje galerije A. Černigoja

EJIRELA

AV GUSTA

ATSUGV

AJOGINRE

GALERIJE

AV GUSTA

CERNIGOJA

V otvoritvenem programu bodo sodelovali

dr. Bratko Kreft
dr. Jure Mikuz
Sergij Cesar
Anton Petje

in trobilni kvartet:
Stanko Praprotnik * trobenta
Jože Žitnik * trobenta
Jože Kocjančič * rog
Božidar Lotrič * pozavna

Danes ob 16. uri bodo v Lipici odprli Galerijo Avgusta Černigoja. V otvoritvenem programu bodo sodelovali dr. Bratko Kreft, dr. Jure Mikuz, Sergij Cesar, Anton Petje in trobilni kvartet.

Festival Ljubljana

PROGRAM 2. MINIFESTA LUTKOVNIH GLEDALIŠČ

V Lutkovnem gledališču Ljubljana od 24. do 30. septembra

- 24. 9. **Iz oči v oči** - Gledališče Bululu iz Pariza (Francija)
- 25. 9. **Hermann** - Gledališče lutk V vetru iz Braunschweiga (ZRN)
- 26. 9. **Rdeča čepica in Pravim, kar pravim** - Državno lutkovno gledališče Rabcio iz Poljske
- 27. 9. **Vodnjak življenja** - Lutkovno gledališče Cveta Severja iz Kranja
- 28. 9. **Ptica Peka-neka** - Gledališče Črni muc iz Italije
- 29. 9. **Steva Pešič: Goska na mesecu** - Pozorišče lutaka Pinokio, Zemun
- 30. 9. **Zlatko Krilič: Jajce** - Lutkovno gledališče Ljubljana

Vse predstave bodo v Lutkovnem gledališču - Ljubljana na Krekovem trgu 2, ob 20.30.
Vse dodatne informacije nudi Festival - Ljubljana, vstopnice so na razpolago pri blagajni v Križankah.

Poletje v školjki je doživelo tudi ekranizacijo

Knjiga mladinskega pisatelja V. Mala obravnava odnose med starši in otroci

V odmevu poletnega vzdušja se utegne zdeti najnovejša knjiga mladinskega pisatelja Vitana Mala kot blagi morsk vetrič, ki obnavlja in oživlja počitniške spomine: igrivo in skorajda poetično, s polno doživete lepote in kopico dogodkov, ki se kar prehitavajo v dobrem smislu. Avtorja že dodobra poznamo po »Sreči na vrvičih«, po kateri je bil posnet izredno odziven in priljubljen film v režiji Janeta Kavčiča, pa tudi »Poletje v školjki« je doživelo svojo ekranizacijo, ki je vsaj v Ljubljani rekordno dolgo ostala na rednem filmskem sporedu. V tej zvezi lahko opozorimo na tako rekoč realno dejstvo, da bomo lahko ravno »Poletje v školjki« po vsej verjetnosti videli v predstoječi sezoni v okviru »2. Filmskega videomonitorja« v Gorici in seveda tudi v Trstu.

O čem pripoveduje pričujoča knjiga? Takoj uvo doma je nujno naglasiti, da je govor o Malovem prvencu »Ime mi je Tomaž«, ki se ga je skupaj z avtorjem lotil Tugo Štiglic, ga filmsko priredil, da bi po že posnetem filmu izdal Mal novo knjigo, ki sledi filmskemu načinu pripovedi in je po vsej verjetnosti opremljena z dodatnimi domislicami - kar se navadno dogaja pri ekranizacijah literarnih predlog. Osrednji junak je Tomaž, vse se dogaja v slovenskem Primorju med Piranom in Portorožem, fantje in dekleta enega ali drugega mesta so si seveda v naključnih dvobojih, počitnice privlačijo v to čudovito območje Slovenije še cel kup gostov, ki se privlačijo obmorskim peripetijam. Med Pirančani in Portorožani divja prava vojna, medtem staremu ribiču Luku, ki je Tomažev prijatelj in življenjski učitelj, neznanči krajejo ujetje školjke, vojna odrasčajočih

nadebudnežev se stopnjuje, Tomaža celo ulovijo in ga premakajo, zaseda sledi zasedi, preobrat preobratu, ob vseh teh dogodkih pa žari morje s svojimi solinami v vsej svoji brezskrbni in osrečujoči lepoti. Tukaj je še mladostna ljubezen, Tomaž se vname za Mileno, ki je v Piranu na počitnicah, nežne in kar prosojne barve mladostniškega prebujanja se kopičijo ena na drugo, dokler se ne izkaže, da školjke ne kradejo »sovražniki« iz Portoroža, ampak trije nekoliko starejši motoristi na čeladah, ki predstavljajo že zametek »problematične« in nič nedolžne generacije. V vojni sprti stranki stopita skupaj in uspeh je zagotovljen, motoristi so razkrinkani in bodo morali odslej pomagati staremu Luku, namesto da mu jemljejo blago, in vse se v tem smislu zaključijo lepo, kot so lepe vsake počitnice brezskrbne mladosti.

Ob vseh teh dogodkih, ki si sledijo neverjetno hitro, tako rekoč v zaporedju učinkovitih epizod, ki govorijo že same zase, pa se odvija še ena zgodba, ki je kot dvojni prijem pravzaprav že postala avtorjeva (izpovedna) značilnost. Zgodba, ki je po svoji naravi tehtnejša, da ne rečemo usodnejša, zgodba, ki ujva v svet mladostnikov svet odraslih, svet, ki pravzaprav ne osrečuje, ampak opozarja na probleme kasnejših let. Gre za Tomaževega očeta, ki je službeno v Ljubljani, družina je razcepljena, Tomaž bi seveda želel očeta ob sebi, kot tudi njegova mati, oče pa bi rad, da se vsi skupaj preselijo v prestolnico. Osvetlitev sodobne družine, ki je lahko za odrasčajočega otroka tudi temna senca, se sicer spreha v varni razdalji, ki ne more pokvariti radoživega razpolože-

nja knjige, toda problem z očetom zveni v zraku kot akord, ki ga ni mogoče trajno utišati. Istočasno je imenovana tema človeško polna in vsezajemajoča, čustvena, in predstavlja harmonično ravnotežje mladosti in brezskrbnemu življenju. Nekaj podobnega, namreč v smislu globljega čustvenega naboja, se je dogajalo tudi pri »Sreči na vrvičih«, kjer pri iskanju ljubljene pasjega prijatelja ne gre več zgolj za igro in napete situacije, pač pa za globlje motive navezanosti in bistvenejšega nagnenja, ki se tako močno zrcali v odrasčajočem otroku in mladostniku. »Poletje v školjki« pravzaprav na koncu že nakaže pravo dramo, Tomaževa družina se odloči, da se vendar preseli v Ljubljano, kar pomeni slovo od morja, slovo od prijateljev, slovo od mladostne ljubezni, toda tudi v tej točki Vitan Mal absolutno obvlada svoj žanr: trenutku resne zamišljenosti in užalosti sledi docela odprt konec, Tomaž bo pač dobil v Ljubljani novih prijateljev, pa tudi k starim se bo lahko vrnil, življenje gre dalje in vsa prihodnost leži pred svetlobo neugnanega mladostnega doživljanja.

Na vsak način več kot prijetna knjiga (tudi za odraslega) bralca, še posebno dragocena zaradi nesladkobnega obravnavanja morda nekoliko idealiziranih junakov, ki pa prepričujejo s svojo zagnanostjo, domiselnostjo in ne nazadnje povsem svojim odnosom do staršev, ki se tudi ob tej knjigi lahko resno zamislijo oziroma ponovno živijo v svet svojih (večkrat ne do kraja razumljenih) otrok.

JANEZ POVŠE

Scenografija in kostumografija jugoslovanskega filma v Parizu

Kot dopolnilo jugoslovanskim filmom, ki jih prikazujejo v Parizu, so pripravili razstavo scenografije in kostumografije iz jugoslovanskih filmov. Za razstavo sta poskrbela Institut za film iz Beograda in Jugoslovanski kulturni center v Parizu. Filmske projekcije v centru Pompidou in razstava v Jugoslovanskem centru so komplementarno izpolnjevale široko informacijo o jugoslovanski kinematografiji.

Razstava ponazarja najznačilnejše zglede scenografije in kostumografije med letnicama 1945 in 1985. Med skicami je tudi delo akademskega slikarja Joza Janda iz Zagreba, ki je avtor scenografije prvega povojnega filma »Slavica«, pa Borisa Kobeta scena za slovenska filma »Na svoji zemlji« in »Trst«. Tu so še dela znanih osebnosti, kakršni so Vlastimir Gavrik, Veljko Despotović, Mirko Lipužič, Željko Senčič, Niko Matul, kostumi Mire Čoharić, Divne Jovanović, Saše Jakovljevič in drugih. Vladimir Gavrik je napisal uvodne besede za katalog v francoščini.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

Razprava o književnosti in izobraževanju

Tradicionalno srečanje slovenskih pisateljev in njihovih gostov se bo tudi letos ponovilo, kot tolikokrat doslej, v lepem okolju sicer že nekoliko razpadajočega gradu (čeprav ga restavrirajo) Štatenberga. Srečanje bo od 11. do 13. septembra.

Letos sta se prireditelja, Društvo slovenskih pisateljev in njegova mariborska podružnica, odločila za temo Književnost in izobraževanje. Ta tema se vsiljuje ne samo zato, ker se je v slovenskih šolah v SRS zmanjšal delež humanističnih ved, marveč tudi zato, ker je vedno manj upoštevan vpliv književnosti na vzgojo in izobraževanje. Ta vpliv bi že bil komaj opazen, če ne bi delovale različne organizacijske oblike ukvarjanja s knjigo in njenim sporočilom (bralne značke in druga podobna tekmovanja).

Te dejavnosti pa so le fakultativne in bolj ali manj odvisne od dobre volje posameznih mentorjev. Na splošno pa je vpliv književnosti na oblikovanje novih genera-

cij prav neznamen. Neizrabljene so možnosti, da bi književnost kot avtentična srž slovenske zavesti posredovala mladim moralnoetične, idejnoestetske, družbenozgodovinske, jezikovne in druge vrednote. Le tako bi se lahko na višji, z novimi spoznanji oplemeniteni ravni ponovno udeležilo vse tisto najboljše, kar se je v narodu oblikovalo skozi stoletja.

Skratka tema, ki bo v tem trenutku vsekakor pritegnila pozornost tudi širše, ne samo književne javnosti, saj je prav problematika humanističnih ved ob neslavnih skupnih jedrih med najbolj perečimi. Pa ne samo to. Gre tudi za samo obliko pouka književnosti. Jasno je, da je tematski sklop okrog tega nadvse zanimiv tudi za naš konec, saj vemo, kakšni so programi pouka književnosti pri nas in boljše ali slabše poznavanje predvsem sodobne stvarnosti v slovenski književnosti je zares prepuščeno dobri volji posameznikov.

SLOVENIJALE

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

KNJIGARNA - PAPIRNIKA

»LEONARDO«

popolna izbira šolskih in pisarniških potrebščin
igrače — knjige

MILJE — Korzo Puccini 6 — Telefon 274688

K vprašanjem o Trubarju in Južnih Slovanih

III.

Zelo zanimivo je današnje razmišljanje zgodovinarja Janka Pleterskega, ki se navezuje na »nemško« reformacijo pri Slovencih in sklepa na podobno tedanje usodo lužiških Srbov in njihovo kasnejšo drugačno pot: »Le z veliko srečo je peščica že zares nenevarnih lužiških Srbov, čeprav večidel reformiranih, še čakala, da je v tem duhu (slovanskem) vsaj po letu 1545 — ob znani zunanji pomoči — dejansko zavladalo tudi nekaj priznanja narodnostne enakopravnosti in narodnega upoštevanja.« (J. Pleterski, Trubar pač! Toda..., Naši razgledi XXXV, 12 (827), 20. 6. 1986, 315.)

Ko imamo v zavesti dve osvetljevanji Trubarjeve podobe, tisto, ki jo določajo in označujejo temeljno Raščica, le bežno Reka, izraziteje Salzburg, odločilno pa Trst (Bonomo) in seveda vseskozi Ljubljana, tudi Loka, Dunaj, Laško in Celje pa Württemberg, ob tem pa kratkotrajno obdobje 1557-1562, ki ga osvetljuje delo v biblij-

skem zavodu v Urachu, v »slovensko-hrvaškem podjetju«, kot pravi Trubar sam, ne moremo mimo zgodovinske okoliščine, ki jo poudarjajo

predvsem nemško pišočih zgodovinarji tako pred desetletji kot dandanes. Z zadušitvijo reformacije je iz Kranjske odšlo dve tretjini Nemcev. (Prim.: Günther Stökl, Die deutsch-slavisches Südostgrenze des Reiches im 16. Jahrhundert, Breslava 1940, 6.-8. pogl.; Wilhelm Baum, Deutsche und Slowenen in Krain, Celovec 1981.) Kaj je to pomenilo za narodnostno podobo dežele Kranjske, nam brez upoštevanja okoliščine, da so pripadali družbeno, gospodarsko in kulturno močnejšemu, čeprav številčno šibkejšemu narodnemu sloju, nekaj lahko pove primerjava z Južno Koroško in s Spodnjo Štajersko. Ker se tu in tam pojavljajo priložnostne primerjave, je treba poudariti, da to ni bil exodus takšne narave, kakršen je slovenski narod usodno obremenil v našem stoletju — beg po večini nemških protestantov je te množice sicer odgnal iz Kranjske, a jih je povedel med sonarodnjake v nemško državo, med somišljenike in brate v veri. Posledica tega exodusa, ki jo poudarjajo nemški zgodovinarji, pa je dejstvo, da

v naslednjih, zlasti tudi v 19. in v začetku 20. stoletja nemški živelj na Kranjskem ni presegal meje petih odstotkov celotnega prebivalstva, ker so popolnoma prevladovali Slovenci. Ta okoliščina svojevrstno osvetljuje tudi današnje razmere.

Trubar je v svojih slovenskih in nemških predgovorih, ki jih je skupaj za celo knjigo, zapustil veliko zgovornih sporočil. Z njihovim upoštevanjem ni nemogoče spoznati tistih resničnih pobud, ki so ga v letih 1557 in 1562 usmerjale k delu za južnoslovanske prevode in tiske v daljnem Urachu na Württemberskem. Obsežna razprava o teh vprašanjih (Janez Rotar, Delo Primoža Trubarja za glagolsko in cirilsko knjigo, str. 57-88) je priobčena v Wiener slawistischer Almanach, Sonderband 13, Protestantismus bei den Slowenen - Protestantizem pri Slovencih, Dunaj 1984.

(Se nadaljuje)

JANEZ ROTAR

Zadnji dan petega svetovnega prvenstva v plavanju v Madridu

Podvig mladega italijana Battistellija

MADRID — Peto svetovno prvenstvo v plavanju v Madridu se je včeraj končalo v znamenju velikega podviga mladega, komaj 16-letnega Italijana Stefana Battistellija, ki je na 1.500 m osvojil kar srebrno kolajno. Bil je to nepričakovan uspeh za ves italijanski tabor in tudi eno največjih presenečenj tega prvenstva. Mladi Battistelli, ki se je že izkazal na pravkar končanem evropskem mladinskem prvenstvu v Berlinu, kjer je osvojil kar tri zlate kolajne, si je včerajšnje srebro priboril z zvrhano mero hrabrosti, saj je v zelo ostri konkurenci plaval sproščeno in obenem agresivno. Premagal ga je samo Zahodni Nemec Henkel, za njim pa sta priplavalata Američan Jorgensen in svetovni prvak in rekorder Salnikov. Sovjet je s četrtnim mestom povsem razočaral. Dobro šesto mesto pa je osvojil Jugoslovian Darjan Petrič.

Včerajšnji sklepni dan plavalnega sporeda se je končal s svetovnim rekordom Romunke Tamare Costache na 50 m prosto in z evropskim rekordom Madžara Darnyja na 200 m mešano. Madžar je tako odvez evropski primat Italijanu Franceschiju.

SP se je končalo s premočjo Vzhodne Nemčije, ki je žela levji delež zlatih in srebrnih odličij s svojo skoraj nepremagljivo žensko vrsto.

MOŠKI

200 m mešano: 1. Darnyi (Madž.) 2'01"57 (evropski rekord); 2. Baumann (Kan.) 2'02"34; 3. Jarošuk (SZ)

2'02"61; 4. Bermel (ZRN) 2'03"75; 5. Morales (ZDA) 2'03"90; 6. Cochran (VB) 2'03"98; 7. Hladky (ČSSR) 2 minute 4"10; 8. Sternal (NDR) 2'04"38. 1.500 m: 1. Henkel (ZRN) 15'05"31; 2. Battistelli (It.) 15'14"80 (it. rekord); 3. Jorgensen (ZDA) 15'16"23; 4. Salnikov (SZ) 15'18"94; 5. Dassler (NDR) 15'21"88; 6. Petrič (Jug.) 15 minut 22"35; 7. Petrov (SZ) 15'25"55; 8. Iacono (Fr.) 15'26"41.

4x100 mešano: 1. ZDA 3'41"25; 2. ZRN 3'42"26; 3. SZ 3'42"63; 4. Kanada 3'43"38; 5. V. Britanija 3'45"24; 6. Švica 3'48"45; 7. Nizozemska 3 minute 49"02; 8. Francija 3'50"20.

ŽENSKÉ

200 m delfin: 1. Meagher (ZDA) 2'08"41; 2. Gressler (NDR) 2'10"66; 3. Wiegand (NDR) 2'10"68; 4. Mc Grath (ZDA) 2'10"91; 5. Ginnis (Kan.) 2'12"61; 6. Roussaki (Gr.)

KOLAJNE

	Z	S	B
Vzh. Nemčija	14	12	4
ZDA	9	10	13
Kanada	4	2	2
Zah. Nemčija	4	2	1
Madžarska	3	0	0
Kitajska	2	4	1
Sov. zveza	2	3	7
Romunija	1	0	1
Avstralija	1	0	0
Jugoslavija	1	0	0
Italija	0	3	0
Nizozemska	0	1	4
Bolgarija	0	1	1
Francija	0	1	1
Švica	0	1	1
N. Zelandija	0	1	0
Japonska	0	0	2
Velika Britanija	0	0	2
Danska	0	0	1

2'14"89; 7. Schuster (ZRN) 2'15"34; 8. Takahashi (Jap.) 2'15"86.

50 m prosto: 1. Costache (Rom.) 25"28 (svetovni rekord); 2. Otto (NDR) 25"50; 3. Armentero (Švi.) 25"93; 4. Johnson (ZDA) 26"07; 5. Verstepen (Niz.) 26"08; 6. Van Bentum (Niz.) 26"14; 7. Dorman (ZDA) 26"15; 8. Kamoun (Fr.) 26"20.

200 m hrbtno: 1. Sirch (NDR) 2 minute 11"37; 2. Mitchell (ZDA) 2'11"39; 3. Zimmermann (NDR) 2'11"45; 4. Green (ZDA) 2'13"34; 5. Šibajeva (SZ) 2'14"69; 6. De Rover (Niz.) 2 minute 14"94; 7. Patrascioiu (Rom.) 2'16"60; 8. Schlicht (ZRN) 2'18"03.

Skoki v vodo

Američan Greg Louganis je po zmagi s stolpa osvojil zlato kolajno tudi z deske pred Kitajcem Lijem in rojakom Kimballom. Italijan Rinaldi je bil deveti.

Končni vrstni red: 1. Louganis (ZDA) 668,58; 2. Li (Kit.) 624,33; 3. Kimball (ZDA) 599,91; 4. Haage (NDR) 541,44; 5. Tong (Kit.) 539,19; 6. Gourilev (SZ) 530,26; 7. Mondragon (Meh.) 513,30; 8. Starodoubčev (SZ) 510,57; 9. Rinaldi (It.) 492,60; 10. Yamaghishi (Jap.) 453,45.

Proces o črnih stavah v Rimu

Včeraj na vrsti tudi zagovornika tržaškega drugoligaša

RIM — Pričakovani poseg zagovornika Lazia, odvetnika Gianzia, je sprično časovne stiske, s katero se prizivno sodišče vseskozi spoprijema, odpadel. Kongresna dvorana rimskega hotela Hilton, kjer poteka prizivna obravnava zoper društva in posameznike, ki so se »pregrešili« nad nogometno pravico, je bila tako priča razvitju svežnjev pritožb in pripomb na račun prvostopenjske razsodbe. Na govorniški oder sta stopila tudi zagovornika Triestine, oz. njenega igralca Braghina, Lozzi ter Stigliani. Podčrtala sta malone popolno pomanjkanje obremenilnih dokazov na račun omenjenega veznega igralca tržaškega prvligaša in zahtevala takojšnjo oprostitev za društvo, ki naj bi po njunih trditvah ne bilo soudeleženo pri »trgovanju« z izidi nogometnih tekem. Vztrajala sta še zlasti nad neobičajno ter povsem neupravičeno dvojno kaznijo, s katero je prvostopenjsko sodišče postreglo Triestini.

Prizivno sodišče je nadalje prisluhnilo posegom zagovornikov Palerma, Vicenze ter Cagliarija, ki so seveda prisegli nad neoporečnostjo ravnanja svojih varovancev.

NOGOMET: danes v 1. kolu italijanskega pokala

Triestina in Udinese pred domačim občinstvom

Prvo kolo italijanskega nogometnega pokala je pred durmi. Po poletnem pripravljalnem obdobju so torej poklicna moštva A, B ter C lige pred prvo uradno preizkušnjo. Predprvenstvene prijateljske tekme niso morda dejane za ugotovitev dejanske mere posameznih zasedb. Tokrat pa se bodo vse udeležence letošnje izvedbe italijanskega pokala spopadle za točki, ki bodo bržkone odločilnega pomena za marsikatero ekipo, ki se bo potegovala za vstop v osmino finala. Med slednje nedvomno sodita tudi deželna ligaša Udinese ter Triestina.

Videmčani nastopajo v drugi skupini s Cavesejem, Catanzarom, Catanio, Interjem ter z današnjim gostom Bologno. V Vidmu se nadejajo zmage, kajti v tem primeru bi Bolonjčane bržkone dokončno izločili iz boja za drugo mesto v skupini; prvo mesto je najbrž že oddano milanskemu Interju, ki razpolaga z daleč najkakovostnejšo igralsko zasedbo. Trener De Sisti se

spopada z dokajšnjimi težavami, zlasti kar zadeva izbiro vratarja: zdi se namreč, da je vratar Brini nekoliko nerazpoložen, za nameček pa gre priznati, da se na dosedanjih prijateljskih srečanjih ni najbolj izkazal. Chierico pa je, kot kaže, prebolel poškodbo in obeta doprinese napadalni črti svojega moštva izrazitejšo prodornost.

Trener Triestine Ferrari pa bo prisiljen odreči se napadalcu Cinellu, ki še ni okrevaj po lažji poškodbi. V napadu bo torej z De Falcom sodeloval Scaglia. Skupino 4 sestavljajo poleg Triestine še enajsterice Milana, Sambenedetteseja, Ascolice, Barlette in Parme. Novopečeni prvligaš Ascoli, ki bo gostoval v Trstu, bo ubral nadvse previdno taktiko, saj bo znatno okrepil vezno linijo, zapostavil pa bo napad, kjer bo tržaške branilce nadlegoval »osamljeni« Barbuti. Obeta se torej zanimiv spopad, ki bo bržkone potekal v znamenju vztrajnih napa-

dov Triestine.

DANAŠNJI SPORED 1. KOLA
SKUPINA 1: Pescara - Como, Casertana - Fiorentina, Arezzo - Empoli.
SKUPINA 2: Cavese - Inter, Udinese - Bologna (20.30), Catanzaro - Catania.
SKUPINA 3: Lecce - Juventus, Cremonese - Sampdoria, Reggiana - Monza.
SKUPINA 4: Milan - Sambenedettese, Triestina - Ascoli (20.45), Parma - Barletta.
SKUPINA 5: Cesena - Lazio (v Riminiju), Spal - Napoli, Vicenza - Taranto.
SKUPINA 6: Atalanta - Viresci, Genoa - Palermo, Brescia - Messina.
SKUPINA 7: Cagliari - Torino, Siena - Avellino, Pisa - Modena.
SKUPINA 8: Roma - Campobasso, Verona - Perugia, Piacenza - Bari.

Smučanje na vodi v Trstu

TRST — Zaradi slabega vremena so včeraj na danes odložili šesto tekmo za državni naslov v smučanju na vodi.

NOGOMET: danes v prvi jugoslovanski ligi

Derbi kola v Zagrebu

Derbi današnjega 3. kola prve jugoslovanske nogometne lige bo v Zagrebu, kjer bo domači Dinamo igral proti mostarskemu Veležu, dokaj zanimivo pa bo tudi v Sarajevu, kjer bo Željezničar gostil splitskega Hajduka.

DANAŠNJI SPORED
Dinamo (Z) - Velež; Željezničar - Hajduk; C. zvezda - Sutjeska; Budućnost - Spartak; Čelik - Dinamo (V); Rijeka - Sarajevo; Priština - Vardar; Osijek - Radnički.

V včerajšnjem anticipiranem srečanju je v Tuzli beograjski Partizan premagal domačo Slobodo s 3:1.

Motociklizem: VN S. Marina

MISANO ADRIATICO — Jorge Martinez je z včerajšnjim drugim mestom (zmagal je Italijan Bianchi) osvojil naslov svetovnega prvaka v razredu 80 ccm. V ostalih razredih pa bodo tekmovali danes. Na poskusnih voznjah so bili najhitrejši:

125 ccm: Gresini (It.) garelli; 250 ccm: Lavado (Ven.) yamaha; 500 ccm: Lawson (ZDA) yamaha.

Hinault še v vodstvu

DENVER — Američan Davis Phinney je osvojil 15. etapo mednarodne kolesarske dirke »Coors Classic« v ZDA. Hinault je ohranil prvo mesto na skupni lestvici, toda je izgubil skoraj minuto od drugouvrščenega Američana Lemonda, ki sedaj zaostaja za 1'26".

V ženski konkurenci je zmagala Francozinja Longova, ki je tudi prva na skupni lestvici. Italijanka Maria Canins je 4. po 6'59".

Memorial Fulvio Costa

VIDEM — Vrsta sloviten atletov (Coe, Campbell, Andrei, Evangelisti in drugi) se bo udeležila mednarodnega atletskega mitinga za memorial Fulvio Costa, ki bo 3. septembra v Vidmu.

Le še nekaj dni nas loči od EP v Stuttgartu

Stari prvaki niso brez možnosti

II. Evropsko atletsko prvenstvo v Stuttgartu bo od torka, 26. do nedelje, 31. t. m. Do velike atletske prireditve nas loči torej le še nekaj dni. V današnjem prispevku vam posredujemo evropske in svetovne rekorde v raznih disciplinah ter nosilce in nosilke evropskih naslovov iz evropskega prvenstva v Atenah leta 1982. Za prireditve v Stuttgartu vlada veliko zanimanje. Nekaj reprezentanc je že dopotovalo v ZRN, ostale pa bodo prišle danes in jutri.

ŽENSKÉ

100 m: ER: Göhr (NDR) 10"81 — 1983; SR: Ashford (ZDA) 10"76 — 1984; 200 m: ER: Koch (NDR) 21"71 — 1979, 1984 in Drechsler (NDR) 21"71 — 1986; SR: Koch (NDR) 21"71 — 1979, 1984 in Drechsler (NDR) 21"71 — 1986; 400 m: ER in SR: Koch (NDR) 47"60 — 1985; 800 m: ER in SR: Kratochvilova (NDR) 1'53"28 — 1983; 1500 m: ER in SR: Kazankina (SZ) 3'52"5 — 1980; 3000 m: ER in SR: Kazankina (SZ) 8'22"62 — 1984; 10000 m: ER in SR: Kristiansen (Norv.) 30'59"42 — 1985; 4x100 m: ER in SR: (NDR) 41"37 — 1985; 4x400 m: ER in SR (NDR) 3'15"92 — 1984; 100 m ovire: ER in SR: Donkova (Bol.) 12"29; 400 m ovire: ER in SR: Busch (NDR) 53"56 — 1985; Višina: ER in SR: Kostadinova (Bol.) 208 cm — 1986; Daljina: ER in SR: Drechsler (NDR) 7,45 m — 1986; Krogla: ER in SR: Lisovskaja (SZ) 22,53 m — 1984; Disk: ER in SR: Silhava (ČSSR) 74,56 m — 1984; Kopeje: ER in SR: Felke (NDR) 75,40 m — 1985; Sedmerboj: ER Pätz (NDR) 6946 točk — 1984; SR Joyner (ZDA) 7161 točk — 1986.

Na zadnjem EP v Atenah (1. 1982) so naslove osvojili atleti in atletinje iz 15 različnih držav. Samo NDR (13 naslovov), ZRN (8) in

SZ (6) so bile uspešne v obeh konkurencah, medtem ko so prišle VB, Italija, ČSSR, Španija, Finska in Nizozemska od slave pri moških, Portugalska, Poljska, Švedska, Romunija, Bolgarija in Grčija pa pri ženskah. Prvenstvo v Atenah je pomenilo veliko zmagovalcev na splošno nemške atletike. NDR in ZRN sta odnesli kar 21 od 41 možnih prvih mest.

BRANILCI EVROPSKIH NASLOVOV V STUTTGARTU

MOŠKI

Emmelmann (NDR, 100 m); Prenzler (NDR, 200 m); Weber (ZRN, 400 m); Ferner (ZRN, 800 m); Cram (VB, 1500 m); Wessinghage (ZRN, 5000 m); Cova (Italija, 10000 m); Munkelt (NDR, 110 metrov ovire); Schmidt (ZRN, 400 m ovire); Ilg (ZRN, 3000 m zapreke); Mögenburg (ZRN, višina); Krupski (SZ, palica); Dombrowski (NDR, daljina); Connor (VB, troskok); Beyer (NDR, krogla); Bugar (ČSSR, disk); Sjedihi (SZ, klavdivo); Hohn (NDR, kopje); Thompson (VB, deseterboj); Marin (Španija, hoja 20 km); Salonen (Finska, hoja 50 km); Nijboer (Niz, maraton); SZ (štafeta 4x100 m) in ZRN (štafeta 4x400 m).

ŽENSKÉ

Göhr (NDR, 100 m); Wöckel (NDR, 200 m); Koch (NDR, 400 m); Minejeva (SZ, 800 m); Dvirna (SZ, 1500 m); Ulmasova (SZ, 3000 m); Langer (Polj., 100 m ovire); Skoglund (Šve., 400 m ovire); Meyfarth (ZRN, višina); Ionescu (Rom., daljina); Slupianek (NDR, krogla); Hristova (Bolg., disk); Verouli (Grčija, kopje); Neubert (NDR, sedmerboj); Mota (Port., maraton); NDR (štafeta 4x100 m) in NDR (štafeta 4x400 m). Predvideva se, da bo predvsem v moški konkurenci precejšnje število starih prvakov startalo z lepimi možnostmi, da ubranijo svoje naslove. (kb)

KONEC

VESLANJE: svetovno prvenstvo v Nottinghamu

DANES SKLEPNI BOJI

NOTTINGHAM — Danes bodo v Nottinghamu sklepni boji svetovnega veslaškega prvenstva. V obeh kategorijah (absolutni in lahki) bodo Italijani nastopili kar z devetimi člani (šest+tri), kar je doslej za italijansko veslaštvo najboljši uspeh sploh.

Čeprav sta se v finale uvrstila le po repezažih, pa ostajata brata Abagnale glavna aduta italijanske vrste tudi v današnjem finalu. Tudi v nekaterih drugih kategorijah »azzurri« lahko posežejo do višjih uvrstitev, konkurenca (predvsem NDR) pa je izredno ostra.

Jugoslavijo pa bo v finalu zastopal le Graficarjev dvojec brez krmarja.

SP v kanuju in kajaku

MONTREAL — Jugoslovana Matija Ljubek in Mirko Nisović sta se v kanuju dvokleku na 500 m uvrstila v finale SP, ki bo danes v Montrealu. V kanuju enokleku je podoben podvig uspel tudi Ivanu Sabijanu.

KOŠARKA: po visoki zmagi nad Sovjetsko zvezo

Jugoslovani evropski mladinski prvaki

KONČNI VRSTNI RED: 1. Jugoslavija; 2. SZ; 3. Italija; 4. ZRN; 5. Španija; 6. Grčija; 7. Finska; 8. ČSSR.

Turnir v Lignanu

LIGNANO — V prvem kolu košarskega turnirja v Lignanu je tržaški Stefanek premagal beneški Giamo s 100:94 (45:62), goriški Segafredo pa je odpravil videmski Fantoni s 94:88 (49:40).

Barry Michael ostal prvak

MANCHESTER — Avstralski boksar Barry Michael je ubranil naslov svetovnega prvaka v superperesni ka-

Šah: dvoboj za svetovni naslov

Kasparov-Karpov: remi v 10. partiji

LONDON — Garry Kasparov in Anatolij Karpov sta se v deseti partiji šahovskega dvoboja brez nadaljevanja sporazumela z remijem. Enajsto partijo bosta šahista igrala jutri. Trenutno pa vodi Kasparov s 5,5:4,5.

Odbojka: mladinsko EP

PAZARDJIK (Bolgarija) — V 2. kolu finalnega dela mladinskega EP je SZ premagala Italijo s 3:1 (14:16, 15:11, 15:8, 15:2), v ženski konkurenci pa je Italija premagala Jugoslavijo s 3:1 (15:11, 10:15, 15:6, 15:4).

Zgodovinski uspeh »azzurrov« z zmago proti SZ

SPRINGFIELD (ZDA) — Na mednarodnem odbojarskem turnirju za trofejo »USA Cup« je Italiji uspel zgodovinski podvig, s tem da je v malem finalu premagala SZ s 3:1 (15:5, 7:15, 15:5, 15:3). V finalu za 1. mesto so ZDA premagale Kubo s 3:0.

Podvig Aile Winkler

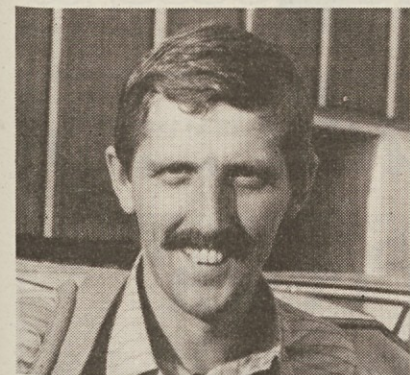
INDIANAPOLIS — Na mladinskem teniškem prvenstvu ZDA je Jugoslovanka Aila Winkler v finalu premagala Američanko Grosmanovo s 6:4, 6:2 in tako osvojila prvo mesto na tej pomembni mladinski prireditvi.

Dirka tris

CESENA — Skupna nagrada dirke tris je bila tokrat 942.205.000 lir. 166 dobitnikov pa je prejelo po 3.859.634 lir.

Pogovor s trenerjem evropskih košarkarskih prvakov

J. Drvarič: »Med vami imam veliko število prijateljev«

Janez Drvarič

Kot je pač v navadi (torej ne samo pri nas ...), strokovnjaki v domačem okolju nimajo sreče. To se je pripetilo tudi znanemu slovenskemu košarkarskemu delavcu Janezu Drvariču. Pri ljubljanski Smelt Olimpiji so ga med prvenstvom odslovili. Vse kaže, da ni bil dovolj pripravljen, da bi vodil drugoligaša... O Drvariču pa so gotovo imeli povsem drugačno mnenje pri trenutno najuspešnejšem jugoslovanskem košarkarskem klubu, zagrebški Ciboni. Ljubljanskega strokovnjaka so najeli kar kot prvega trenerja tudi zato, ker je Željko Pavličević odpotoval v Španijo.

Ljubljanski strokovnjak je priljubljen tudi v naših košarkarskih krogih. Bil je vaditelj na raznih tečajih, ki so se jih udeleževali naši košarkarji in trenerji. Vselej je bil na razpolago z nasveti, pripomogel pa je tudi, da so naša društva organizirala vrsto prijateljskih tekem z ljubljanskimi klubi. Kot prej tudi sedaj, ko je prevzel vodstvo evropskega prvaka, je ostal skromen, razpoložljiv.

Z Drvaričem smo se srečali na uradni predstavitvi sponsorizacije Kronosa z zagrebškim moštvom.

"Kako se počutiš kot trener, ki je še pred kratkim vodil moštvo, ki je nihalo med 1. in 2. ligo, sedaj pa si na trenerski klopi evropskih prvakov?"

"Prav gotovo je to zame veliko priznanje, saj je organizacija pri Ciboni na zelo visoki ravni in mi to omogoča absolutno posvečanje samo strokovnemu delu. To je izključno delu z ekipo in seveda s posamezniki. Pri tem bi omenil tudi delo z najbolj perspektivnimi mladimi igralci, ki jih imamo sedaj pri Ciboni kot novo generacijo."

"Cibona sodi gotovo v ozek krog najbolj organiziranih športnih klubov v Jugoslaviji. Misliš, da je Cibonina pot pravilna za doseg vrhunskih rezultatov?"

"Mislim, da je samo ta pot pravilna. Tako pot je začela Cibona in po tej poti gre tudi jugoslovanska smučarska reprezentanca. Če bi pri tem navedel osebi, ki sta najzaslužnejši za te uspehe, sta le-ta seveda Mirko Novosel in Tone Vogrinec. Kar je Mirko Novosel v košarki, to je v smučanju Tone Vogrinec."

"Cibone, kot evropskega prvaka, letos ne bo v elitnem evropskem pokalnem tekmovanju. Kateri so letošnji cilji vašega kluba?"

"Cibona ima letos kot prvi in primarni cilj osvojitve državnega prvenstva, ki ga je lani nesrečno izgubila. Drugi cilj je osvojitve jugoslovanskega pokala, tretji pa najvišjo uvrstitev v pokalu pokalnih prvakov. Tudi v tem pokalu bomo skušali osvojiti prvo mesto, seveda pri tem moramo upoštevati, da bo konkurenca izredno ostra."

"Košarka v Sloveniji in pri nekdanji zelo uspešnem klubu Olimpije je v globoki krizi. Kateri naj bi bili recepti, da bi Slovenija in seveda predvsem ljubljanski klub ujela korak z vodilnimi jugoslovanskimi košarkarskimi središči?"

"Glede na izkušnje, ki sem jih imel doslej v Sloveniji, mislim, da bodo morali v Sloveniji glede organizacije mnogo več storiti kot doslej. Kot sem že prej omenil, lahko za dobro delo

vzamemo kot primer smučarje. Pa tudi Zagreb ni daleč, da bi se lahko zgleovali po delu in organizaciji, ki je pri Ciboni. Drugič: težko je doseči vrhunske rezultate, ko ni večjega izbora visokih igralcev. Tudi v bodoče bo potrebno iskati visoke igralce v drugih republikah."

"Zelo si popularen tudi med našimi ljubitelji košarke, saj si našim društvom in moštvom večkrat priskočil na pomoč. Kaj meniš o zamejski košarki in če lahko še računamo na tvojo pomoč?"

"Že dolgo let spremljam košarko v zamejstvu, kjer imam tudi veliko prijateljev. Sledim predvsem Jadranu in želim, da bi vaše moštvo še naprej dosegalo tako dobre rezultate. Polno uspeha seveda želim tudi vsem ostalim klubom. Pri tem pa bi podčrtal pomen, ki ga imajo športna društva pri vas, saj združujejo mladino. Tudi na tem mestu obljubljam, da bom v bodoče, kolikor bo le v moji moči, sodeloval z vašimi društvi in bom vedno pripravljen pomagati."

Naj ob koncu tega intervjuja še omenimo, da je Drvarič kar navdušen nad svojimi novimi varovanci ("Njihov je pravi profesionalni odnos do dela. S fanti nisem imel in nimam nobenih težav.") Cibona se bo prihodnji teden udeležila mednarodnega turnirja v Riminiju, nato bo nastopila na turnirju v Valencii, nakar bodo zagrebški košarkarji odpotovali v Buenos Aires, kjer jih čaka v tem delu najzahtevnejša preizkušnja - medcelinski pokal.

(B. Lakovič)

Košarkarji Cibone pred beneško tovarno Beneco

V priredbi ZSSDI in nekaterih društev

»Jesen 86« - finalni del turnirjev v malem nogometu

Jesen 86, tako se bo imenoval finalni del turnirjev v malem nogometu, ki bo 30. in 31. avgusta v Gorici v prireditvi Združenja slovenskih športnih društev v Italiji in društev, ki so pripravila poletne turnirje.

Turnirji v malem nogometu v poletnih mesecih, ko so uradna nogometna prvenstva ustavljena, so postali že navada na Goriškem, tako da v zadnjih letih beležimo vrsto takih pobud, na katerih sodelujejo člani raznih ekip in pa drugi, ki s to panogo niso neposredno povezani. Uspeh pobud pa je doslej beležil dokajšen odziv tudi s strani občinstva, ki se je v zadovoljivem številu odzvalo raznim tekmam, ki so se v letošnjem poletju vrstile na obeh straneh meje. Namen ZSSDI pa je bil, da z zaključnim turnirjem da

možnost zmagovalcem posameznih turnirjev, da se pomerijo med seboj.

Prireditelji so sklenili, da se bodo pobude, ki bodo v soboto in nedeljo na igrišču gluhonemih pri Goriškem Kulturnem domu, udeležile ekipe, ki so zmagale na turnirjih v Dolu, na Peči, Vojšči in v Opatjem Selu. To so Štandrež, Števerjan, Prvačina in Kostanjevica na Krasu.

Finalni turnir Jesen 86 se bo začel v soboto, 30. t. m., ob 17. uri s srečanjem Štandrež - Števerjan, ob 18.30 bo tekma med Prvačino in Kostanjevico. Naslednjega dne, v nedeljo, bo ob 17. uri srečanje, ki bo odločalo o 3. mestu, veliki finale pa bo sledil ob 18.30. Ob zaključku srečanj bo ob 20.30 v prostoriš Kulturnega doma nagajevanje ekip.

Netočni podatki

V članku o telovadnicah in igriščih v stvarnosti šolske zamejske telesne vzgoje, ki je bil objavljen 21. t. m., sta bili žal dve napaki: 1. podatek glede števila učnih ur, ki jih imajo nabrežinski srednješolci na razpolago, je netočen, kajti odmerjeno jim je samo 12 ur tedensko in ne 16, kot je bilo zapisano; 2. nadalje ni točna navedba, da zavoljo oddaljenosti občinske telovadnice od nabrežinskega poslopja prihaja do zamude pri opravljanju učnih načrtov ter nerednega obiska pouka telesne vzgoje.

obvestila

KK BOR
obvešča mladince (letniki 1969, '68 in '67) in člane, da bo informativni sestanek v ponedeljek, 1. septembra, ob 18.30 na stadionu »1. maj«.

DOM AGOREST
obvešča vse mladinke, ki se bodo udeležile odbojcarskih priprav na Bledu, naj se danes zberejo ob 10. uri pred železniško postajo v Novi Gorici. Članice Doma pa se bodo z Bleda vrnile danes, in sicer ob 20.20 na železniški postaji v N. Gorici.

46. iskanje trenutkov

piše: Igor Škamperle

Bazni tabor

Popoldne prideta v bazo Bogdan in Beni. Nič dobrega nimata povedati. Bogdan je splezal še sto metrov višje, zahtevna plezarija je bila, po gnilem ledu in krhki skali, potem pa je prižvižgal kamen in naredil Beniju luknjo v nahrbtniku. Še dobro, da ni zadela glave. Sestopila sta, ura pa je bila komaj štiri zjutraj.

Zvečer debatiramo in jeziki se nam za nekaj časa celo živahno razvežejo, kot bi pozabili na goro. Lucijan je posečen, celo apetit je že dobil in hvali dal bat. Šerpe pa že odlično obvladajo raznorazne, dvojezične(!) izpeljank iz: putan... in podobnega. Zanimivo je seveda to, da vejo, kaj kakšna beseda pomeni. Nuru nam obljublja, da nam zrihta, higiensko neoporečne, kurbe, ko se vrnemo v Katmandu. Lucijan kajpak že komaj čaka. On enostavno reče: »Fantje, pejte hitro na vrh, da filiramo domov!«

Po dveh dnevih počitka v bazi se odločimo, poskusili bomo še zadnji naskok na vrh, v alpskem slogu po Angleški smeri, in sicer v dveh navezah, ter v enem dnevu razmaha. Sestopili bomo, če pridemo na vrh, po severnih pobočjih, ki niso zahtevna. Tam se je bila pred leti povzpela francoska odprava, ko je človek prvič stopil na vrh osemstisočaka.

Popoldne se pooblača, po gorah se vlačijo megle in drobno sněž. Upamo, da ne bo poslabšanja. Prva naveza, Andrej, Matevž in Beni odrine na enko. Naslednji dan jim sledimo, Tokrat sem z Borutom in Bogdanom. Jutro je sončno in počutim se bolje, kot pač vedno, ko sprejmeš neko odločitev in se rešiš negotovosti. Lucijan in šerpe nam želijo srečo. Tudi ledenik se nam tokrat zdi krajši, povzpemo se na enko, do prvega tabora. Megle se spet podijo okoli, vendar je nebo jasno. Bogdan pristavi lonec za čaj, Borut pa lovi vezo z malo šumečo skatlico, s prvo navezo, ki se nahaja zgoraj, na trojki. Končno zaslišimo glas, Andrejev, ki je kratek, jednat in banalno enostaven: »...odločil sem se, da zapustimo hrib.« Borut nekaj nedoločnega molnja v radijsko skatlico, »no ja, a tko, no prov, pač, tako je, a ne...« Andrej pove, da se je v naši, nameravani smeri, prav v žlebu, kjer naj bi se vzpenjali, podrl velik serak, velik plaz, in pometel po žlebu. Toliko, da ni še njega, Andreja, odnesel.

Bogdan leži v šotoru, nič ne reče, tiho in enakomerno si si s prsti gladi lase. Sedim na nahrbtniku, zmeden, ne žejen, ne lačen. Ko je že dobro kazalo, spet nič. Ali je sploh mogoče govoriti o zmagah in porazih?

Proti večeru se nam jeziki razvežejo in kmalu je spet vse kot po navadi, kot se ne bo dogodilo nič posebnega, Anapurna je za nami, morda ni pomembno, ali smo bili na vrhu ali ne. Že tolikokrat smo bili v tej steni razočarani, da ne moremo biti prizadeti. Z Bogdanom govoriva, kaj vse je še pred nami, prav tako je, kot bi zdaj bili doma v sobi in načrtovali, nove vzpone, potovanja, želje nam odhajajo v svet, slepi smo za vse, kar nas tu oddaja.

Zvečer, ko je že tema, odrinemo naprej proti dvojki, tam prespimo in nato s pomočjo šerp vsi skupaj pospravimo tabor. Naslednjih nekaj dni v bazi pospravljamo, nekateri že močno želijo domov, čakajo jih otroci, družina. Sam se počutim svobodnega, kot volk, gore, ki nas obdajajo, pa so že preteklost, polni smo besed in smeha, življenje polno doživetij, uspehov in neuspehov gre naprej, enkratno in neponovljivo, skozi vselejšnji labirint, razpet med tri reči.

IZGUBLJENA NUJNOST

V nekaj dnevih smo pospravili in najpomembnejše stvari znosili s hriba, posušili šotore in zadnjega dne v oktobru zapustimo bazo pod Anapurno. Borut je seveda spet najbolj nestrpen in že navsezgodaj začne rogoviliti. Šerpe, Zambu, Nuru in Renzing bodo še ostali tu in počakali na nosače, ostali pa po zgodnjem zajtrku odidem. Z Bogdanom in Matevžem gremo zadnji iz baze. Vedno je čudno zapustiti kraj, kjer si nekaj časa prebival, se nanj navadil in uživel. To ravnic sredi revnih, bornih travnatih pobočij med gorami sem skorajda vzljubil. Domači so mi okoliški vrhovi in na misel mi prihajajo vsi večeri, ko je v zraku telo upanje, večni snegovi pa so žareli v škrlatnih barvah.

Zdaj odhajamo, navzdol, v doline in najverjetneje me ne bo več sem gor. Hladno jutro je, ko stopamo po trdi, zamrznjeni zemlji navzdol. Anapurna ostaja za nami, skrivnostno zavita v pajčolan lenih meglic. Počasi hodimo in vsakih nekaj korakov postojimo, se oziramo, vselej kdo izreče kako pametno misel. Toda zadovoljen sem, da odhajamo, veselim se spremembe, hoje po dolinah in vaseh, veselim se novih srečanj. Stena ostaja, nepremična kot neizpolnjena želja, toda to zdaj ni več, ni več želja. Nekateri pa pravijo, da je edina in največja ljubezen tista, ki ostane neizpolnjena. Sestopamo v globoko dolino, od koder je že slišati šumenje reke.

Generalni konzul SFRJ v Trstu D. Mirošič pri športnih društvih na Goriškem

Kot smo na kratko že poročali, je generalni konzul socialistične federativne republike Jugoslavije v Trstu Drago Mirošič, v sredo opravil na Goriškem vrsto obiskov pri slovenskih zamejskih športnih društvih. Spremljal ga je predsednik ZSSDI, Odo Kalan.

Kot prvo je bilo na sporedu srečanje z odborniki SZ Dom v Kulturnem domu v Gorici. Podpredsednik Doma Dino Roner, je izrazil svoje zadovoljstvo, da je prišlo do takega obiska in je obenem omenil, da bi bili pogostejši stiki dobrodošli in vsekakor zaželeni. Prikazal je delovanje posameznih sekcij in odsekov in ugotovil, da je prav v pretekli tekmovalni sezoni doživelo delovanje Doma kakovostni skok. Novi odborniki in razširjena skupina sodelavcev so porok za vsestransko napredovanje društva.

Konzul Mirošič je v svojem posegu ugotovil, da budno sledi vsem dogodkom na telesnokulturnem torišču delovanja manjšine in da razume težave, s katerimi se mora soočiti mestno

društvo, ki mora potencialne atlete in sodelavce zbirati iz vseh mestnih predelov. Zanimali so ga tudi stiki z obmejnimi področji ali pa z ostalimi predeli matične domovine. Ugotovljeno je bilo, da so stiki sicer plodni, a da bi jih lahko še razširili in poglobili. Dino Roner je omenil željo goriških športnikov, da bi izpeljali odbojcarsko interligo med občinami Gorica in Nova Gorica; to naj bi bila ne samo športna prireditev, ampak naj bi postalo tradicionalno prijateljsko srečanje med občinskimi upravami, skratka poskus poglobljanja prijateljskih stikov ob meji. Konzul Mirošič je zagotovil svoje posredovanje in ugotovil umestnost take pobude.

Sledil je obisk v Sovodnjah pri istomienskem športnem društvu. Odbornike in zvestejše sodelavce društva so gostje dobili pri delu na igrišču in ostalih športnih objektih. Novo izvoljeni predsednik Fajt je razkazal telesnokulturno središče, ki se vsestransko

razvija. Občinska telovadnica se popolnoma vklaplja v ta kompleks, kate-rega dopolnjuje stavba osnovne šole, pred katero bo občina uredila še zasilno otroško igrišče in skromno telovadišče. Konzul Mirošič se je pohvalno izrazil o prizadevanju krajanov, da zgradijo in vzdržujejo z lastnimi sredstvi vse te objekte. To je znak, je pripomnil gost, da je društvo popolnoma vključeno v vaško stvarnost in da je povezovalni člen mladine in staršev, kar pomeni, da opravlja važno socialno vlogo. Z zadovoljstvom je ugotovil, da se sodelovanje z matično SR Slovenijo pogloblja in da so ti stiki že tradicionalnega značaja.

Konzul Mirošič in predsednik ZSSDI sta se kasneje podala na Peč na obisk kulturnega društva Vipava. Ta je namreč že pred leti uredilo svoj športni odsek, ki se aktivno in organizirano bavi s kotalkanjem. Kotalkanje je namreč na Goriškem tradicionalna panoga, tudi če med Slovenci ni bila dosti razširjena. Predsednik društva

Petejan je razkazal kotalkališče in se-dež društva, ki je bilo zgrajeno pred desetimi leti s prostovoljnimi delom in s sredstvi, ki so jih zbrali vaščani. Na vprašanje konzula, kako je z vaditeljskimi kadri in s stiki z društvii v Sloveniji, je bilo ugotovljeno, da je bila kadrovska pomoč sicer dobrodošla, a da so nastale tudi objektivne težave, saj ta panoga ni zelo razvita v SR Sloveniji. Zaradi tega je bila Vipava prisiljena, da vzgaja svoj vaditeljski kader, ki se izpopolnjuje na raznih tečajih, ki jih organizira italijanska kotalkarska zveza. Predsednik Petejan je omenil, da je želja društva, da se stiki z matično domovino poglobijo in da stalno iščejo možnost sodelovanja, ki je pa včasih omejeno tudi zaradi skromnih denarnih sredstev, s katerimi društvo razpolaga.

Konzul Mirošič je pozitivno ocenil delovanje odbornikov, ki skrbijo za vzgajanje mladine v tem zaselku sovo-denjske občine. »Zavedam se prav do-

bro, da morate premagovati velike težave,« je ob zaključku svojega obiska pripomnil konzul Mirošič, »da žrtvujete mnogo prostega časa za skupnost in zaradi tega je vaše delo vredno občudovanja. Želim vam vsestranski uspeh, ki bi vsaj delno poplačal vaš trud.«

Ob zaključku lahko ugotovimo, da so taki obiski vsekakor obojestransko koristni, saj se na licu mesta lahko ugotovi, s katerimi težavami se sooča telesnokulturni delavci na našem področju in kaj lahko naredi skupina zavednih in zagnanih ljudi. (zk)

PREŽIVITE RAZBURLJIV VEČER NA HIPODROMU MONTEBELLO

nocoj ob 20.45

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir, v SFRJ številka 70.- din, naročnina za zasebne mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizacije in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

24. avgusta 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

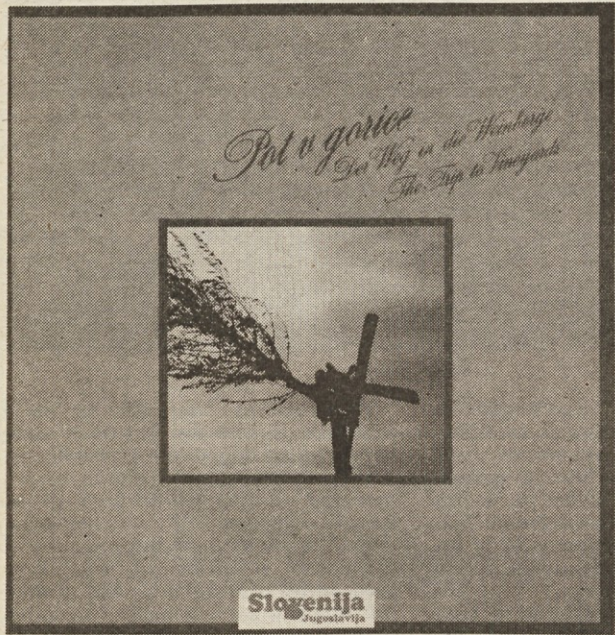
ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Slovenija Slovenija Slovenija Slovenija

»En hribček bom kupil, bom trte sadil...«

Naslovna stran prospektu »Pot v gorice«, ki je pravkar izšel

To je priljubljena slovenska narodna pesem, ki bo kmalu začela odmevati na trgatvi po slovenskih vinogradih.

Mi pa pišemo te vrstice zaradi tega, da bi vas povabili na tradicionalni vinski praznik v Ljubljano, na sejem VINO 86, ki bo od 29. avgusta do 4. septembra.

A vendar ne gre samo za to. Razstava je le razstava, sejem je sejem, kar pa še ne pomeni, da vemo vse o slovenskih vinih, ki sodijo med najboljše na svetu. Nobene skrivnosti ni, da jih dokaj drago plačujejo in zelo radi pijejo v Angliji, ZDA, Kanadi, Avstraliji, na Nizozemskem in še marsikje. No, kot posebnost velja povedati, da si slovensko vino lahko privoščijo tudi dobresedno na drugi strani sveta, v Novi Zelandiji.

Vino ni samo narodna pesem, ni samo veselje. Vino pomeni pravo gospodarsko zavest, od katere živi veliko ljudi, čeprav moramo takoj dodati, da je vinogradništvo zelo težak poklic, pa še srečo je treba imeti. Mora biti ravno prav dežja, čimveč sonca in še bog nas varuj pred kakšno točo, saj je potem vsega konec.

Vino, tisto pravo in kvalitetno, je nekaj zlahtnega. Dobro vino nastane le, če so vse vremenske okoliščine srečne, če je trta res prava, če je delo potekalo v redu in če je vse skupaj dobro in strokovno obdelano. Nič čudnega, da vino privabi v vinorodne kraje marsikoga, ki bi rad vse to videl, kapljico poskusil tam, kjer se je rodila. In tako počasi nastaja »vinski turizem«. Imamo že »vinske ceste«, imamo kleti, v katerih hranijo arhivska vina, imamo strokovnjake, ki to strokovno razložijo, imamo prospekte, ki nas vabijo, imamo hotele, z dobro turistično ponudbo.

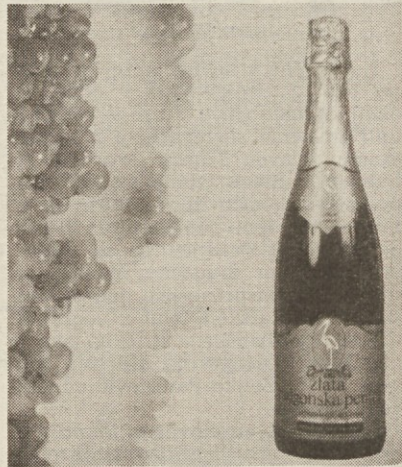
Zdaj bodo v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču delili medalje za najkvalitetnejša vina. VINO 86 velja obiskati in poskusiti kupico zlate in kakšne druge medalje. Še pristraneje pa vas vabimo v vinograd, v vinsko klet, v lepo naravo. Tam, boste marsikaj videli, poskusili in se marsikaj naučili, na primer kako delajo šampanjec... Pa pridite!!!

Vinska cesta

Zares je skrbno izbrana. Imenuje se vinska cesta, ker se po njej sprehodimo skozi pravo paleto resnično najboljših kakovostnih vin. A na tej vinski cesti ne iščemo samo vina, saj najdemo tudi vse polno naravnih lepote, turističnih krajev, ljudskih znamenitosti, še posebej pa velja poskusiti kako dobro slovensko jed, h kateri sodi gotovo tudi dobro vino.

Če vzamemo za izhodišče Maribor, potem nas POT V GORICE (tako se namreč uradno imenuje) vodi skozi Ptuj, Ormož, Ljutomer, Radence, Gornjo Radgono in Lenart; nato spet nazaj v Maribor. Seveda smo našli samo najpomembnejše kraje na tej cesti, a je še nešteto manjših. Popotnik se pač ustavi tam, kjer mu je najbolj všeč in kjer je najbolj prijetno.

Najboljši vodič po tej cesti bo najbrž novi prospekt Pot v gorice, ki so ga izdale delovne organizacije s tega področja v sodelovanju s Centrom za turistično propagando pri Gospodarski zbornici Slovenije. Ta Pot v gorice, v Sloveniji, v deželi na sončni strani Alp, je speljana sredi gričevja, poras-

»Zlata penina« ima svetovni sloves

lega z bujnimi gozdovi in bogatimi vinogradi. V jutranjem soncu se bleščijo klopotci, ki se z lahkotno sapico oglašijo po vsej tej lepi pokrajini. Veliko je zanimivega: vinarska tradicija, tipična arhitektura vasi in zaselkov, bogastvo ljudskih šeg in navad ter seveda pravo kulinarčno bogastvo.

O vinih s tega področja pa le tole: mesta, skozi katere pelje ta vinska cesta, so prave prestolnice kvalitetnih vin. Tako rekoč po vsem svetu, so znani Laški rizling, Muškadni silvanec, Ritoznojčan, Beli pinot, Renski rizling. Štajerska je znana tudi po penicnih vinih, predvsem sta znani Zlata in Srebrna Radgonska penina, ki se ponašata z najvišjimi svetovnimi priznanji.

Pot vas pelje tudi skozi Ptuj, ki velja za eno najlepših slovenskih mest s svojo značilno arhitekturo in lepim gradom. Ponaša pa se tudi z eno najstarejših arhivskih kleti v Evropi (možnost ogleda).

Tudi v Radgoni vam bodo radi odprli vrata šampanjske kleti in vas seznanili z načinom pridobivanja šampanjca. Na tej poti bosta srečali stare oblike obdelovanja vinogradov, opazovali preše, brentarje in kopače. Brez težav boste našli tudi bogato obloženo mizo, skoraj po pravilu pa spremlja vse skupaj otožni glas harmonike.

Povsod boste prijazno sprejeti. V prospektu, ki so ga pravkar natisnili, je obširen seznam gostišč, gostiln, kmetij in tudi hotelov, kjer se boste o vsem, kar smo zapisali, lahko sami prepričali.

Še nekaj pomembnih informacij

Če se boste odločili za obisk teh krajev, vam seveda svetujemo obisk vinske kleti v PTUJU. Prijave sprejema recepcija hotela PETOVIA, tel.: 062-772621. Cena je 1900 din po osebi, če je najmanj 20 oseb. Sicer je doplačilo 5000 din za vso skupino. V ceno je vračunana vstopnina z vodenim ogledom kleti, poskusno vin, zakusko, vsak obiskovalec dobi še eno butilko vina.

Zelo zanimiv bo tudi ogled Šampanjske kleti v GORNJI RADGONI. Prijave sprejema KK Radgona, Šampanjska klet tel.: 069-74321 (int. 28 in 38). Vstopnina stane 2500 din po osebi. V ceno je vračunana poskusna 5 vzorcev vina in ogled kleti z vodičem. Vsak obiskovalec dobi eno steklenico šampanjca. Žal je ta klet ob sobotah in nedeljah zaprta, sicer pa je možen ogled le do 14. ure.

Taki so pogledi na poti skozi gorice

Še o šampanjcu

Zlate Radgonske penine ni treba posebej predstavljati, saj jo mnogokrat poskusimo, še posebno kadar gre za slovesne trenutke ali dogodke. To je edino peniče vino v Jugoslaviji, ki ga

proizvajajo po starem francoskem postopku z vrenjem v steklenicah. Ima že 130-letno tradicijo. Da je temu res tako, pravi tudi Bleiweis v svojem časniku NOVICE. Takole piše:

NOVICE

kmetijskih, obertnijskih in narodskih reči.

Novice izhajajo v Ljubljani
enkrat tedensko, izven
reda v srečo in sili.

Odgovorni urednik: Dr. Janez Bleiweis.

V letošnje leto po prvi
krat izšel 3. del, po pol leta
2. del po prvi ceni 1.000 Br.

Tečaj XI.

V soboto 10. decembra 1953.

List 89.

BISTVENI STAVKI IZ BLEIWEISOVIH NOVIC
od 10. decembra 1853

Tudi v našem cesarstvu so se že nekateri penine lotili ali, slobodno rečem, da še ni nebeden tak izverstne zmogel, kakor zdaj naš verli Radgončan A. Kleinošek. Marsikateri jo čislajo više od francoskih, posebno za važnega vzroka voljo, da zdravju zmirno ljubi.

G. Kleinošek pa je to imenitno reč tudi po pravem začel. Podal se je v Šampanjo (Champagne), kjer je pri izverstnem vinorejcu in peničarju za drage denarje v njegovi vinarni žež polleta sam pomagal, delal in še drugod pridno zvedaval, dokler je skrivnosti do živega prišel.

Vrativši se počne leta 1850 iz slovenskega vina kraj Radgone penino pripravljati. Konec leta 1852 se je srečno dognana Kleinoškova penina že v prodajo razposlala. Mahom se je tako dopadla, da je v nekih mesecih že 12.000 sklenic poličnih prodano.

Najstarejša buteljka iz leta 1917

Prav je, da vam posredujemo nekaj več podatkov o vinski tradiciji in kulturi s tega področja. Pridni in natančni zgodovinarji so dokazali, da so gojili trto na območju Slovenskih goric in Haloz že Kelti in Iliri. Rimljani so nadaljevali z izdelovanjem te opojne pijače in še danes o tem pričajo številni ptujski spomeniki z vinsko motiviko. Vino so hranili v lončenih posodah trebušaste oblike - amforah. Najbolj se je vinarstvo razmahnilo v 13. in 14. stoletju in velikanske količine vina so se stekale predvsem v samostanske kleti. Že takrat so »izvažali« vino tja do Solnograškega in že dlje. Največja tegoba je prišla v 19. stoletju, ko so trte takorekoč propadle zaradi plesni in trtne uši. Vinograde so sicer delno obnovili, a bilo jih je mnogo manj. Mnogo kmetov-vinogradnikov je propadlo, postali so viničarji. Danes je proizvodnja vin moderna, imajo odlične kleti, najmodernejše polnilnice in tudi odlične strokovnjake. Ni čudno, da tako rekoč vsa vina s tega področja nosijo oznako »vrhunsko«.

V Ptujju imajo vinoteko, ki je najstarejša v Jugoslaviji in ena najstarejših v Evropi. Ptujška vinoteka ima zares bogato zgodovino. Vinski trgovec Ornik je to klet med II. svetovno vojno zazidal in jo tako skrnil pred okupatorjem. Odprli so jo po vojni in v njej našli znamenita vina. Na najstarejši butilki, ki je obdana z značilno črno kletno plesnijo, je komajda moč prebrati na lese-

ni tablici napis: zlata trta - letnik 1917. Od leta 1945 imajo v vinoteki vse letine.

Mnogokrat slišimo vprašanje: ali so stara vina res tako dobra? Strokovnjaki pravijo, da se značaj vina z leti spreminja. Mlado vino najbolje zori v hrastovem sodu. V prvem letu dobi svoj značilni okus in takrat ga moramo ustekleničiti. Po približno petih letih se prične obdobje staranja vina in približno pri 10 do 20 letih starosti dobi najvišjo kvaliteto. Vina, ki so starejša od 30 ali celo 50 let začno izgubljati svojo vrednost. Pravijo, kot pri človeku. Včasih je 50 letnik zdrav in živahen, včasih pa bolan in betežen. Vsekakor drži, da so vina, ki so stara nad 50 let bolj arhivske vrednosti, kot pa visoke kvalitete.

Pripravil

Center za turistično propagando
pri GOSPODARSKI ZBORNICI
SLOVENIJE

Slovenija Slovenija Slovenija Slovenija